



UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

ALEEA SAVANȚILOR ȘI MEDICILOR ILUȘTRI





UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

ALEEA
SAVANȚILOR
ȘI MEDICILOR
ILUȘTRI

THE ALLEY
OF BRILLIANT
SCIENTISTS AND
DOCTORS

Chișinău, 2015

CZU: 614.253.1(092)

A 36

Responsabil de ediție: Ion Ababii

Colectivul de autori: Iulian Grossu (coord.), Ion Ababii, Emil Ceban,
Didina Nistoreanu, Silvia Ciubrei, Alina Timotin, Larisa Bratco,
Inga Musteață, Angela Tonjoc

Traducere: Eugenia Loghin

Design: Andrei Ichim

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții:

Aleea savanților și medicilor iluștri = The Alley of Brilliant Scientists and Doctors / Iulian Grossu (coord.), Ion Ababii, Emil Ceban [et al.]; resp. ed.: Ion Ababii; trad.: Eugenia Loghin; Univ. de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. – Chișinău, 2015 (Tipogr. „Elan Poligraf”). – 156 p.

Tit., text paral.: lb. rom., engl. – 400 ex.
ISBN 978-9975-82-007-3.

CINSTINDU-LE MEMORIA...

Realizând o mică incursiune în trecutul nostru, constatăm cu mândrie, că în istoria medicinei moldave se regăsesc personalități marcante - veritabili oameni de știință și renumiți medici. Datoria noastră este să valorificăm cunoștințele și înțelepciunea lor, cinstind astfel memoria celor care au contribuit substanțial la creșterea prestigiului medicinei autohtone.

Pe parcursul a șapte decenii de activitate, numeroasele personalități pe care le-a avut și le-a format Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au contribuit la consolidarea și dezvoltarea instituției și a sistemului național de sănătate.

Fiecare dintre aceste personalități are o poveste distinctă și extraordinară, care o leagă de destinul Universității. Au fost specialiști remarcabili, adevărați patrioți ai țării, care, în timpuri de restriște, au militat pentru adevărul istoric, pentru limbă, istorie, cultură națională, tradiții și obiceiuri rămase din strămoși.

Una dintre cele mai râvnite și mai vechi aspirații ale comunității universitare a fost de a cinsti memoria înaintașilor și a personalităților marcante din domeniul medicinei și farmaciei, care s-au dedicat cu pasiune cercetării, învățământului și practicii medicale - personalități definitorii ale vieții medicale din Republica Moldova. Amintim aici și de reprezentanții școlilor medicale din Sankt Petersburg, Moscova, și alte centre științifice din fosta URSS, dar, în special, de descendenții acestor școli, băștinași de origine, care au continuat tradițiile moștenite și au sporit acest potențial intelectual, punându-l în slujba sănătății poporului și a sistemului de sănătate, creat de ei înșiși.

Aleea savanților și medicilor iluștri reflectă, în mod semnificativ, întregul parcurs al Universității noastre și constituie o recunoaș-

tere a meritelor deosebite ale unora dintre personalitățile notorii, care au contribuit la crearea și dezvoltarea învățământului superior medical și farmaceutic, științei medicale și a sistemului de sănătate din țară. Totuși, trebuie să recunoaștem că, dacă ar include toate numele notorii din domeniu - Aleea ar deveni neîncăpătoare.

Este un lucru binevenit pentru istorie, pentru tinerii care ne pășesc pe urme, care trebuie să-și cunoască rădăcinile. Numai amintindu-ne trecutul, cu valorile lui eterne, prețuind prezentul și gândindu-ne la ziua de mâine, ne putem făuri viitorul pe care ni-l dorim.

Aleea a luat naștere între trecut și viitor și este gândită ca un loc permanent de comemorare, de onorare a meritelor înaintașilor noștri. Aceasta va deveni un spațiu cultural și educativ pentru medicii, precum și un punct de atracție a promoțiilor de absolvenți medici și farmaciști.

Aleea savanților și medicilor iluștri reprezintă un tezaur cultural și o carte de vizită a Universității noastre și a municipiului Chișinău.

Rector



Ion Ababii

*profesor universitar, dr. hab. șt. med.,
academician al AȘM*

HONOURING THEIR MEMORIES...

Realizing a little foray into our past, we proudly ascertain that in the history of Moldovan medicine there are reflected outstanding figures – brilliant scientists and renowned doctors. Our duty is to turn to good account their knowledge and wisdom, honouring in this way the memories of those who brought an essential contribution to the increase of prestige of autochthonous medicine.

During a period of seven decades of activity, the large number of personalities that Nicolae Testemițanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova had and trained contributed to the consolidation and development of the institution and the national healthcare system.

Each of these personalities has a distinct and remarkable story, which attaches it to the University's destiny. They were famous specialists, true patriots of their country, who, in times of affliction, militated in favour of historical truth, language, history, national culture, traditions and customs inherited from ancestors.

One of the most coveted and oldest aspirations of the university community was to honour the memory of ancestors and outstanding personalities in the field of medicine and pharmacy, who devoted themselves entirely to medical research, education and practice – remarkable figures of medical life of the Republic of Moldova. Here we would like to remember the representatives of the medical schools from Sankt Petersburg, Moscow, and other scientific centres from the former USSR, but especially the disciples of these schools, natives by birth, who continued the inherited traditions and increased the intellectual potential, putting it in the service of the population's health and the healthcare system, which was created by themselves.

The Alley of Brilliant Scientists and Doctors significantly reflects the entire course of our University and constitutes the recognition of the outstanding merits of some of the notorious personalities, who contributed to the creation and development of higher medical and pharmaceutical education, medical science and the health-care system in the country. However, we must recognise that if it would include all famous figures in this area – the Alley would become overcrowded.

This is welcome for the history, for the young people who follow our example and must know their roots. Nothing but remembering the past with its eternal values, appreciating the present and thinking of tomorrow, we can shape the future we want.

The Alley was born between the past and the future and was designed as a permanent place to commemorate and honour the merits of our ancestors. This will become a cultural and educational place for medical community, as well as centre of attraction for medical and pharmaceutical graduates.

The Alley of Brilliant Scientists and Doctors represents a cultural treasure and a visit card of our University and of Chişinău.

Rector



Ion Ababii

MD, PhD, Professor,
Academician of ASM

PREFAȚĂ

Istoria medicinei este o sinteză a universului medical. Adunând picătură cu picătură o comoară de fapte, evenimente și personalități, aceasta lărgeste orizontul cunoștințelor și dezvoltă spiritul umanist, indisolubil legat de actul medical, ridicând astfel prestigiul și responsabilitatea profesiei de medic, care este una dintre cele mai interesante și spectaculoase meserii, de ale cărei "purtători" se mândrește întreaga omenire.

Având o pregătire multilaterală și fiind înzestrați cu calități intelectuale și virtuți morale, medicii și-au făcut întotdeauna datoria cu demnitate și dăruire, contribuind la prosperarea sănătății poporului, întruchipând în sine integral medicul din ultimul secol, care a cuprins, printr-o unitate spirituală, crezul tuturor strădaniilor pentru sănătatea poporului. Viața și activitatea medicilor, sunt comori adevărate, care necesită de a fi studiate și transmise viitoarelor generații, pentru a consolida, și mai mult, sentimentul de mândrie pentru medicina națională.

Ideea creării Aleii savanților și medicilor iluștri aparține rectorului Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, profesorului universitar, academicianului Ion Ababii, care a promovat întotdeauna tradițiile Alma Mater și oamenii care au contribuit la formarea și dezvoltarea acestora.

La propunerea Ministerului Sănătății, Aleea a fost inclusă ca parte componentă a Planului de dezvoltare a infrastructurii Universității, aprobat de Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 847 din 21.09.2010. Prin această Hotărâre, Guvernul a permis Primăriei mun. Chișinău transmiterea, din domeniul public în domeniul privat al statului, a terenului din str. Nicolae Testemițanu, aflat de câteva decenii în folosința Universității, în schimbul mai

multor lucrări de proiectare, construcție, reconstrucție și reparație a unor edificii/încăperi/obiective: Biblioteca Științifică Medicală, Complexul Sportiv Universitar, Căminul studențesc nr. 9, edificiul socio-cultural, Aleea savanților și medicilor iluștri, precum și a apartamentelor pentru angajații Universității, Ministerului Sănătății și ai altor instituții medicale, lucrări realizate din mijloacele financiare ale unui investitor, selectat prin concurs în modul stabilit de lege. Generând susținere și inițiativă, Hotărârea Guvernului a fost acel punct de plecare, care a mobilizat comunitatea universitară, dar și cea medicală din întreaga țară, spre realizarea importanțului proiect.

Din momentul adoptării Hotărârii de Guvern, crearea Aleii savanților și medicilor iluștri a devenit o prioritate. Comunitatea academică a abordat acest subiect în cadrul mai multor discuții și dezbateri. Ideea a luat amploare și s-a bucurat de susținere unanimă din partea instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale, republicane și municipale, fiind reflectată în deciziile organelor colegiale ale Universității și în Contractul investițional nr. 170 din 29.11.2010.

Pe parcursul implementării acesteia, un suport substanțial au acordat Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii, Primăria mun. Chișinău, Direcția patrimoniu cultural și arte vizuale, Consiliul Național pentru Monumente de For Public, Muzeul Național de Artă a Moldovei, Asociația arhitecților din Moldova, USMF „Nicolae Testemițanu” ș.a.

Personalitățile remarcabile, ale căror busturi urmau să fie amplasate pe Aleea savanților și medicilor iluștri, au fost desemnate în baza unor criterii, aprobate prin decizia Consiliului științific al USMF “Nicolae Testemițanu”, nr. 1/11 din 31.01.2013, și decizia Senatului universitar nr. 2/2 din 11.04.2013. În acest context, s-a ținut cont de valoarea teoretică și practică a realizărilor personalităților în domeniul învățământului superior medical și farmaceutic, științei și practicii medicale, activității publice și de importanța istorică a acestora.

Din domeniul învățământului, științei și practicii medicale au fost desemnate cadre didactice experimentate, piloni ai învățământului superior medical, personalități deosebite, care au stat la temelia creării Alma Mater, care au contribuit semnificativ la formarea tradițiilor valoroase, la dezvoltarea și prosperarea USMF “Nicolae Testemițanu”, la asigurarea sistemului național de sănătate cu spe-

cialiști medici și farmaciști competenți, la prestarea serviciilor medicale specializate calificate populației republicii.

Din domeniul științei au fost desemnați savanți notorii, fondatori de școli și direcții științifice, autori de lucrări fundamentale în medicină și farmacie, înalt apreciate în țară și peste hotare. S-a ținut cont, de asemenea, și de includerea numelui în publicații enciclopedice și de numărul și valoarea publicațiilor didactice și științifice.

Din sfera social-politică au fost aleși oameni de stat, conducători ai Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (actualmente, USMF "Nicolae Testemițanu") și de instituții medico-sanitare publice, care s-au manifestat ca manageri și edificatori marcanți de patrimoniu spiritual și material.

S-au luat în considerare meritele personalităților, recunoscute și confirmate prin distincții guvernamentale, titluri onorifice, științifice etc. În lista personalităților figurează nu doar medici originari din Basarabia, dar și reprezentanți ai școlilor din Sankt Petersburg, Moscova și alte centre științifice medicale.

Personalitățile au fost selectate de către experți, consultanți științifici, inclusiv prin discuții publice, cu aprobarea numelor acestora la ședința Senatului USMF "Nicolae Testemițanu", proces-verbal nr. 8/2 din 16.10.2013.

Pe o stradelă și patru ronde ale havuzelor au fost expuse busturile savanților și medicilor iluștri, sculptate de artiști plastici din Republica Moldova. Printre sculptorii, care au realizat minunatele opere de artă îi regăsim pe cei mai versați maeștri în sculptură. Astfel, în umbra fiecărui clasic al medicinei/farmaciei, avem un artist plastic de autentică valoare:

- Vasile Anestiadi, Nicolae Eșanu - Valerian Doicov;
- Pavel Bâtcă, Andrei Banaru - Mihai Damian;
- Ștefan Plugaru - Ion Zderciuc;
- Petru Galețchi - Ioan Grecu;
- Nicolae Testemițanu, Nikolai Starostenko, Vasile Procopișin, Diomid Gherman, Toma Ciorbă, Natalia Gheorghiu, Eugen Gladun - Veaceslav Jiglițchi;
- Mihail Borzov, Nicolae Anestiadi, Vitalie Bețișor, Timofei Moșneaga, Ion Prisacari - Vasile Sitari;
- Boris Șarapov, Andrei Zorchin - Grigore Sultan;
- Ipatie Sorocean, Arsenie Guțan, Gurie Coșciug, Boris Perlin, Chiril Draganiuc, Valerian Stîrikovici - Veaceslav Zaithev;

- Eugen Popușoi - Ion Bolocan;
- Valentina Halitov - Tatiana Bazarova;
- Leonid Cobâleanschi, Constantin Țîbîrnă - Grigore Băț;
- Anatolie Zubkov - Natalia Vlasova;
- Moisei Ghehtman, Nikolai Kuznețov - Iurie Terehov;
- Aron Cocerghinschi - Ivan Beldi.

Prin amenajarea Aleii savanților și medicilor iluștri s-a realizat, în premieră, un proiect de epocă. Fondarea acesteia este un adevărat pantheon al marilor personalități medicale, care au determinat destinul învățământului superior medical și al sistemului de sănătate pe acest meleag, pe parcursul ultimilor șapte decenii.

FOREWORD

The history of medicine is a synthesis of the medical universe. Adding drop by drop a treasure of facts, events and personalities, this widens the horizon of knowledge and develops the human spirit indissolubly linked to the medical act, thus bringing prestige and responsibility of the medical profession, which is one of the most interesting and spectacular crafts of the whose “carriers” makes proud all mankind.

Having a multilateral background and being endowed with intellectual qualities and moral virtues, doctors have always fulfilled their duty with dignity and dedication, contributing to the prosperity of people’s health, embodying itself wholly the doctor in the last century that swept through a spiritual unity the creed of all the struggles for people’s health. The life and work of doctors are real treasures that need to be studied and past to future generations, to strengthen further the feeling of national pride for medicine.

The idea of creating the Alley of Brilliant Scientists and Doctors belongs to the Rector of the “Nicolae Testemițanu” State University of Medicine and Pharmacy, Professor, Academician Ion Ababii, who always promoted the Alma Mater traditions and people who have contributed to its shaping and development.

At the proposal of the Ministry of Health, the Alley was included as part of the University’s infrastructure development plan, approved by the Moldovan Government Decision No. 847 of 21.09.2010. By this decision, the Government allowed the Chișinău City Hall to pass from the public sector to the private domain of state the land from Nicolae Testemițanu street, which for decades was operated by the University in exchange for more design work, construction, reconstruction and renovation of buildings / spaces / facilities: the Medical Scientific Library, the University Sports Complex, the Stu-

dent Hostel No. 9, the socio-cultural edifice, the Alley of Brilliant Scientists and Doctors, as well as the apartments for employees of the University, the Ministry of Health and other medical institutions, this works being made from the financial resources of an investor, selected through tender as provided by law. Generating support and initiative, the Government Decision was that ground which has mobilized the university and medical community across the country to realize this major project.

Since the adoption of the Government Decision, the creation of the Alley of Brilliant Scientists and Doctors has become a priority. The academic community has addressed this issue in several discussions and debates. The idea grew and enjoyed unanimously support from governmental and non-governmental institutions, national and municipal institutions, as reflected in the decisions of University Colleges and investment contract No. 170 of 29.11.2010.

During the implementation phase, substantial support was granted by the Ministry of Health, the Ministry of Culture, Chişinău City Hall, the Department for Cultural Heritage and Visual Arts, the National Council for Public Monuments, the National Art Museum of Moldova, the Architects Association of Moldova, “Nicolae Testemiţanu” State University of Medicine and Pharmacy, etc.

Outstanding personalities whose busts where to be erected on the Alley of Brilliant Scientists and Doctors have been designated based on the criteria approved by the Decision of the Scientific Council of “Nicolae Testemiţanu” SUMPh, No. 1/11 of 31.01.2013 and the University Senate’s Decision No. 2/2 of 11.04.2013. In this regard, it was taken into account the theoretical and practical value of the achievements of these personalities in higher medical and pharmaceutical education, in medical science and practice, civic activities as well as their historical importance.

From the area of medical education, science and practice there have been appointed experienced teaching staff, pillars of the higher medical education, remarkable personalities who formed the basis for creating the Alma Mater, who brought a significant contribution to the formation of valuable traditions, to the development and prosperity of “Nicolae Testemiţanu” SUMPh, to the provision of the national healthcare system with skilled doctors and pharmacists, to rendering of qualified specialized medical services to the population of the country.

From the field of science there were appointed notorious scientists, founders of schools and scientific departments, authors of

fundamental works in medicine and pharmacy, highly appreciated in the country and abroad. It was also taken into account the names included in the encyclopaedic publications as well as the number and value of academic and scientific publications.

From the social-political area there have been elected statesmen, leaders of Chişinău State Institute of Medicine (currently "Nicolae Testemiţanu" SUMPh) and of public medical-sanitary institutions, who acted as outstanding managers and builders of material and spiritual patrimony.

The merits of the personalities, appreciated and confirmed by governmental awards, honorary and scientific titles, etc. have been taken into account. The list of personalities comprises not only doctors native of Bessarabia but also representatives of the schools from Sankt Petersburg, Moscow and other medical scientific centres.

The personalities were selected by experts, scientific consultants, including through public discussions, with their names being approved at the meeting of Senate of "Nicolae Testemiţanu" SUM-Ph, minutes No. 8/2 of 16.10.2013.

On a lane and four rounds of the fountains there were erected the busts of the brilliant scientists and doctors, carved by artists from the Republic of Moldova. Among the sculptors who performed the wonderful artworks, we can find the most experienced masters in sculpture. Thus, in the shadow of each classic of medicine / pharmacy, we have an artist of authentic value.

- Vasile Anestiadi, Nicolae Eşanu - Valerian Doicov;
- Pavel Bâtcă, Andrei Banaru - Mihai Damian;
- Ştefan Plugaru - Ion Zderciuc;
- Petru Galeţchi - Ioan Grecu;
- Nicolae Testemiţanu, Nikolai Starostenko, Vasile Procopişin, Diomid Gherman, Toma Ciorbă, Natalia Gheorghiu, Eugen Gladun - Veaceslav Jigliţchi;
- Mihail Borzov, Nicolae Anestiadi, Vitalie Beţişor, Timofei Moşneaga, Ion Prisacari - Vasile Sitari;
- Boris Şarapov, Andrei Zorchin - Grigore Sultan;
- Ipatie Sorocean, Arsenie Guţan, Gurie Coşciug, Boris Perlin, Chiril Draganiuc, Valerian Stîrikovici - Veaceslav Zaitsev;
- Eugen Popuşoi - Ion Bolocan;
- Valentina Halitov - Tatiana Bazarova;

- Leonid Cobâleanschi, Constantin Țîbîrnă - Grigore Băț;
- Anatolie Zubkov - Natalia Vlasova;
- Moisei Ghehtman, Nikolai Kuznețov - Iurie Terehov;
- Aron Cocerghinschi - Ivan Beldi.

By arranging the Alley of Brilliant Scientists and Doctors, it was for the first time realized a masterpiece of the era. Its foundation is a true pantheon of great medical personalities, who determined the destiny of higher medical education and healthcare system of this land over the past seven decades.

ALEEA
SAVANȚILOR
ȘI MEDICILOR
ILUȘTRI

THE ALLEY
OF BRILLIANT
SCIENTISTS AND
DOCTORS





Nicolae Anestiadi
1916-1968

Nicolae Anestiadi

Ilustru savant, fondator al școlii naționale de cardiochirurgie

Nicolae Anestiadi s-a născut la 25 august 1916 în comuna Sărătenii Vechi, Orhei. După absolvirea gimnaziului din satul natal, își continuă studiile la Liceul de băieți „Vasile Lupu” din Orhei, iar în 1937 a fost înmatriculat la Facultatea de Medicină a Universității din Iași.

După anexarea Basarabiei de către Rusia, Nicolae Anestiadi a mers să studieze în orașul Lvov, Ucraina. Aici, la începutul războiului, este înrolat în armată, unde-și dezvoltă abilitățile de chirurg în spitalele frontului. Diploma de medic o obține în anul 1943, absolvind Institutul de Medicină din Alma-Ata.

În 1947 Nicolae Anestiadi revine în Moldova și participă la reanimarea sistemului de sănătate, trecând totodată și etapele de formare a unui savant-chirurg: secundariatul clinic (1947-1949), asistent la Catedra de chirurgie (1956-1959), conferențiar (1969), șef de catedră (1960), profesor (1966).

În anul 1954 Nicolae Anestiadi susține teza de doctor în științe medicale, iar în 1965 - cea de doctor habilitat, în care abordează aspecte ale proceselor purulente pulmonare, ultima fiind și prima teză de doctor habilitat în științe medicale susținută în RSSM.

Fiind șef de catedră, profesorul Nicolae Anestiadi își focusează tot efortul și energia asupra soluționării unei probleme acute în medicina de după război – reabilitarea persoanelor care au suferit intervenții chirurgicale. A fost pasionat de patofiziologia afecțiunilor chirurgicale și a reușit să implementeze în practica sa cele mai complicate cercetări de laborator. Datorită cunoștințelor sale vaste și talentului de chirurg, Nicolae Anestiadi a realizat numeroase idei științifice. Împreună cu colegii de catedră au efectuat cercetări privind dereglările hemodinamice în patologia pulmonară, utilizând, în acest scop, metodele policardiografiei cu determinarea masei sângelui circulant, cu studierea echilibrului hidroionic și a contactelor fiziologice. În clinică a studiat pe larg metodele de cercetare a funcției expirației la bolnavii cu patologii pulmonare și cardiace. În această perioadă Domnia Sa a publicat peste 100 de lucrări științifice, 4 monografii și 3 culegeri privind diverse afecțiuni chirurgicale.

În 1961 a efectuat prima operație pe cord în țara noastră, iar în total, pe parcursul activității sale, a efectuat peste 1000 de intervenții de acest gen. Sub conducerea Domniei Sale, în 1964, în cadrul Spitalului Clinic Republican, a fost creată prima secție de chirurgie

cardiovasculară, devenind astfel și fondatorul școlii de chirurgie cardiovasculară din Republica Moldova. Chirurgul inovator, Nicolae Anestiadi, a pregătit 14 doctori în științe medicale și 5 doctori habilitați.

Profesorul Nicolae Anestiadi a fost un om modest, sensibil, receptiv, exigent față de sine, dar și față de colegi. Timp de 12 ani a condus Societatea Republicană a Chirurșilor, a fost președinte al Colegiului Ministerului Sănătății și membru al Colegiului de redacție al revistei „Ocrotirea sănătății”. Astăzi Catedra de chirurgie nr. 1 la care a activat și pe care a condus-o, Asociația Chirurșilor din RM și o stradă din capitală îi poartă cu sfințenie numele.

Nicolae Anestiadi a promovat activ cadrele autohtone și a pledat pentru cunoașterea limbii române și a istoriei neamului românesc. Datorită harului pedagogic, dar și a măiestriei profesionale, Nicolae Anestiadi a fost apreciat înalt de discipoli, pacienți și de întreaga comunitate medicală.

A plecat la cele veșnice la 19 noiembrie 1968.

Nicolae Anestiadi

A brilliant scientist, founder of the National School of Cardio-Surgery

Nicolae Anestiadi was born on August 25, 1916 in Sărătenii Vechi, Orhei. After he had graduated from gymnasium in his native village, he attended classes at the Lyceum for boys “Vasile Lupu” from Orhei. In 1937 he was admitted to the Faculty of Medicine of Iași University.

After the annexation of Bessarabia by the Russia, Nicolae Anestiadi went to study in Lviv. Here, at the beginning of war, he had been enrolled in the army, where he developed his surgery skills in the frontline hospitals. He took the diploma of physician in 1943 after he had graduated from Alma-Ata Institute of Medicine.

In 1947 Nicolae Anestiadi had returned to Moldova and took part at the reanimation of the healthcare system, and, at the same time, he passed through all the steps required for the formation of a scientist-surgeon: fellowship training (1947-1949), Assistant Professor at the Chair of Surgery (1956-1959), Associate Professor (1969), Head of Chair (1960), Professor (1966).

In 1954 Nicolae Anestiadi had defended the PhD thesis in medical sciences, and in 1965 – the thesis of doctor habilitatus, in which he addressed aspects of the lung purulent processes, the latter being the first thesis of doctor habilitatus in medical sciences defended in MSSR.

Acting as Head of Chair, Professor Anestiadi focused all his efforts and energy towards solving of an acute problem of the post-war medicine – reanimation of people after surgical interventions. He was fond of pathophysiology of surgical disorders and managed to implement in his practice the most complicated laboratory researches. Due to his vast knowledge and surgical skills, Nicolae Anestiadi succeeded to implement many scientific ideas. Together with his colleagues, he performed researches on hemodynamic disturbances in pulmonary pathology by using for this purpose the polycardiographic methods with the determination of the mass of circulating blood, the study of hydro-ionic balance and physiological contacts. In the clinic, he studied more deeply the research methods of the expiratory function in patients having suffered from lung and heart diseases. In this period, he published over 100 scientific papers, 4 monographs and 3 didactic papers on various surgical diseases.

In 1961 he had performed the first surgical intervention on heart in our country and, in total throughout his activity, he performed over 1000 similar interventions. In 1964 under his management it had been established the first Section of Cardiovascular Surgery within Republican Clinical Hospital, thus he became the founder of the Cardiovascular Surgery School in the Republic of Moldova. The innovator surgeon Nicolae Anestiadi trained 14 PhD students in medical sciences and 5 doctors habilitatus.

Professor Anestiadi was a modest, sensitive and open-minded person, with high level of requirements towards himself and his colleagues. During a period of 12 years he led the Republican Society of Surgeons, acted as President of the College of the Ministry of Health and member of the Editorial Board of the Journal *Ocotirea Sănătății*. Today, the Chair of Surgery No. 1, where he worked and which he led, the Association of Surgeons of the Republic of Moldova and a street in the capital bear his name.

Nicolae Anestiadi actively promoted the autochthonous staff and advocated for Romanian language and Romanian's nation history. Thanks to both his teaching talent as well as his professional skills, Nicolae Anestiadi was highly appreciated by his disciples, patients and the entire medical community.

Nicolae Anestiadi passed away on November 19, 1968.



Vasile Anestiadi
1928-2014

Vasile Anestiadi

Rector, academician al AȘM, model de principialitate, exigență și responsabilitate

Vasile Anestiadi s-a născut la 4 mai 1928 în comuna Sărătenii Vechi, Orhei. Studiile primare le-a făcut în satul natal, cele medii – în orașul Orhei, iar cele superioare – la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, pe care l-a absolvit cu mențiune în anul 1951.

În perioada anilor 1955-1958, a activat în calitate de asistent, iar în următoarele 3 decenii – șef al Catedrei de patomorfologie. Concomitent, a ocupat și funcția de prorector pentru activitate științifică (1962-1963), iar ulterior - cea de rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (1963-1986). În perioada 1986-1991, Vasile Anestiadi a fost conducător al Laboratorului de patologie, iar începând cu anul 1991 exercită funcția de director al Centrului Științific de Patobiologie al Academiei de Științe a Moldovei.

Cercetările științifice efectuate de profesorul Vasile Anestiadi s-au axat preponderent pe stadiul precoce al patomorfologiei aterosclerozei. La vârsta de doar 27 de ani susține teza de doctor în științe medicale, iar la 35 de ani - cea de doctor habilitat. Cercetările științifice fundamentale în domeniul patologiei, patobiologiei și biogerontologiei s-au încununat cu elaborarea teoriei aterosclerozei incipiente. Rezultatele activității de cercetare au fost publicate în peste 700 de lucrări științifice, inclusiv 10 monografii. A pregătit peste 100 de discipoli.

Profesorul Vasile Anestiadi a fost fondatorul școlii științifice de patomorfologie din țară. Pentru merite deosebite în știință, a fost ales membru corespondent, ulterior academician al Academiei de Științe a Moldovei, la o vârstă relativ tânără, iar mai târziu - membru al Prezidiului AȘM, președinte al Consiliului pentru problemele eticii în cercetare al AȘM și membru de onoare al mai multor academii și societăți științifice internaționale.

Academicianul Vasile Anestiadi poate fi caracterizat și ca un excelent organizator al educației medicale, deținând abilități excelente de pedagog. În funcția de rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, timp de aproape un sfert de secol, Domnia Sa a desfășurat o activitate amplă de dezvoltare și perfecționare a învățământului superior medical din țară. Datorită nivelului înalt al activității didactice și științifice, Institutul a obținut I categorie, plasându-se pe locul 4 în clasamentul instituțiilor de învățământ superior medical din URSS. Acest fapt a favorizat crearea premiselor de

reorganizare a Institutului în universitate: pregătirea și susținerea tezelor de doctor și de doctor habilitat în științe medicale, consolidarea cadrului profesoral-didactic și a patrimoniului instituției ș.a. Aflându-se la conducerea Institutului, Domnia Sa a dat dovadă de principalitate, exigență și responsabilitate înaltă. Prețuia colegii și acorda o mare atenție studenților.

Vasile Anestiadi a îndeplinit mai multe funcții importante, inclusiv cea de președinte al Consiliului rectorilor (1977-1986), deputat și președinte al Comisiei pentru ocrotirea sănătății, cultură fizică și asistență socială a Sovietului Suprem al RSSM, președinte al consiliilor societăților medicale de Știință, de Patologie, de Cardiologie și de Gerontologie din Republica Moldova.

Pentru realizările în domeniul didactic și științific academiciianul Vasile Anestiadi a fost desemnat Laureat al Premiului de Stat al RSSM și decorat cu Ordinul Republicii, dar și cu alte distincții importante.

Vasile Anestiadi s-a stins din viață la 13 noiembrie 2014.

Vasile Anestiadi

Rector, Academician of ASM, a model of high moral principles, exigency and responsibility

Vasile Anestiadi was born on May 4, 1928 in the village Sărătenii Vechi, Orhei. He attended the primary school in his native village, and the secondary school – in Orhei. The undergraduate studies he followed at Chișinău State Institute of Medicine, where he graduated with honours in 1951.

In the period 1955-1958, he carried out his activity as Assistant Professor, and during the following 3 decades – as Head of Pathomorphology Chair. Concomitantly, he held the position of Vice-Rector for Scientific Affairs (1962-1963), then the position of Rector of Chișinău State Institute of Medicine (1963-1986). Between 1986 and 1991, Vasile Anestiadi acted as Manager of the Pathology Laboratory. As from 1991 he exercised the function of Director of the Scientific Centre of Pathobiology of the Academy of Science of Moldova.

The first scientific researches performed by Professor Vasile Anestiadi were mainly focused on the earliest stage of atheroscle-

rosis pathomorphology. At the age of only 27, Professor Anestiadi defended the PhD thesis in medical sciences, and at the age of 35 – the thesis of doctor habilitatus. The fundamental scientific researches in the areas of pathology, pathobiology and biogerontology crowned with the elaboration of the theory of incipient atherosclerosis. The results of the research activity were published in over 700 scientific papers, including 10 monographs. He trained more than 100 disciples.

Professor Vasile Anestiadi was the founder of the Scientific School of Pathomorphology in the country. For outstanding merits in science, he was elected Correspondent Member, then Academician of the Academy of Science of Moldova at a relatively young age. Later on he was elected member of the ASM Presidium, President of the Council for Research Ethics Issues of the ASM and Honorary Member of many international academies and scientific societies.

Academician Vasile Anestiadi can be characterised as an excellent organiser of medical education, having exceptional teaching skills. As Rector of Chişinău State Institute of Medicine, for nearly a quarter century, he realised an ample activity of development and improvement of the higher medical education in the country. Thanks to a high level of scientific and academic activity, the Institute obtained the 1st category, being placed on the 4th place in the ranking of higher medical education institutions in the USSR. This fact favoured the creation of premises for the reorganisation of the Institute into University: preparation and defending of PhD theses and theses of doctor habilitatus in medical sciences, strengthening of teaching staff and the patrimony of the institution, etc. Being at the helm of the Institute, he proved high moral principles, exigency and responsibility. He respected his colleagues and paid great attention to students.

Vasile Anestiadi held many important positions, including that of President of the Council of Rectors (1977-1986); Deputy and President of the Commission for Healthcare, Physical Culture and Social Assistance of the Supreme Soviet of MSSR; President of the Councils of Medical Societies of Science, Pathology, Cardiology and Gerontology from the Republic of Moldova.

Academician Vasile Anestiadi was designated Laureate of the State Prize of MSSR, was awarded the Order of the Republic and other important distinctions for his achievements in the academic and scientific fields.

Vasile Anestiadi passed away on the 13th of November 2014.



Andrei Banaru
1937-1987

Andrei Banaru

Pedagog talentat și excelent morfolopatolog cu o ținută academică impecabilă

Andrei Banaru s-a născut la 18 iulie 1937 în satul Dumeni (Cos-ticeni), regiunea Cernăuți, într-o familie de țărani. După absolvirea cu mențiune a Școlii din satul natal, în 1955 a fost înmatriculat la Facultatea de Medicină Generală a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. În anul 1961 finalizează studiile, obținând diploma de medic generalist. În același an, tânărul Andrei Banaru își începe activitatea în funcția de ordinator clinic la Catedra de anatomie pa-tologică. Ulterior, în anul 1962, este încadrat ca asistent, iar în 1966 a fost avansat în funcția de conferențiar la aceeași catedră.

În anul 1965 Andrei Banaru susține teza de doctor în științe medicale la tema „Infarctul miocardic: cercetare histochimică și lu-miniscent-microscopică”, continuându-și activitatea didactică și de cercetare, care s-a valorificat în cele peste 20 de lucrări științifice publicate în țară și peste hotare.

Între anii 1964-1966 Andrei Banaru a fost numit șef al Secției de studii postuniversitare prin ordinatură clinică și doctorat, iar din 1966 până în 1968 a fost secretar științific al Comisiei științifice cli-nice, ulterior prodecan al Facultății de Medicină Generală cursurile preclinice. Obținând suficientă experiență în organizarea procesu-lui de studii, din anul 1971 până în 1987 îndeplinește funcțiile de decan al Facultății de Medicină Generală Clinică. Între timp, exerci-tă și funcția de prorector pentru activitate didactică și șef de studii la Catedra de anatomie patologică.

În perioada sa de activitate la catedră, conferențiarul Andrei Banaru s-a afirmat ca pedagog experimentat și cercetător talentat. Cursurile sale teoretice și practice captivau atenția și interesul stu-denților. Fiind un pedagog dotat cu calități organizatorice remarca-bile, a acordat o atenție deosebită procesului didactic, elaborând și implementând metode moderne de predare a anatomiei patologice și de evaluare a cunoștințelor studenților.

Cercetătorul științific Andrei Banaru a fost preocupat, în special, de patomorfologia în infarctul miocardic, patologiile cardiace vas-culare și reumatice, maladiile oncologice ș.a. Domnia Sa a partici-pat activ la diverse conferințe, simpozioane și forumuri științifice. A condus cercul științific studențesc la Catedra de morfolopatologie, obținând multe performanțe.

Concomitent cu activitatea didactică, Andrei Banaru a lucrat ca medic morfopatolog la bazele clinice ale catedrei – Spitalul Clinic Republican, Spitalul de Medicină Urgentă, Spitalul Clinic Municipal nr. 4. În acest timp, a organizat diverse conferințe științifico-practice, demonstrând medicilor clinicieni și studenților, procedee de analiză morfoclinică a cazurilor de erori medicale și a divergențelor de diagnostic.

Rapoartele prezentate de Domnia Sa se distingeau prin conținut științific de valoare și concluzii argumentate, servind ca modele în perfecționarea continuă a medicilor clinicieni, iar metodele histochemice și histotopografice implementate de morfopatologul Andrei Banaru se aplică și în prezent în activitatea cotidiană a medicilor anatomopatologi.

Exigent față de sine, dar și față de studenți, și-a onorat cu demnitate și succes funcțiile didactice și sociale, care i-au fost încredințate. Pentru activitate deosebită, conferențiarul Andrei Banaru a fost menționat cu mai multe distincții de stat.

Andrei Banaru s-a stins prematur din viață la 4 noiembrie 1987.

Andrei Banaru

A talented educator, excellent morpho-pathologist and outstanding academic personality

Andrei Banaru was born on July 18, 1937 in Dumeni (Costiceni) village, Cernăuți region, in a family of peasants.

In 1955, having had graduated with honours from school in the native village, he was admitted to the General Medicine Faculty of Chișinău State Institute of Medicine. In 1961 Andrei Banaru graduated from Institute and received the diploma of general physician. In the same year, the young person Andrei Banaru started the activity as medical interim with the Chair of Pathologic Anatomy. Subsequently, in 1962 he had been employed as Assistant Professor and in 1966 he was promoted to Associate Professor at the same Chair.

In 1965 Andrei Banaru defended the PhD thesis in medical sciences on the topic “Myocardial infarction: histochemical and luminescent-microscopic research” thus continuing the academic and research activity, which was turned to good account in over 20 scientific papers published in the country and abroad.

In the period 1964-1966 Andrei Banaru acted as Head of Section of postgraduate studies through clinical internship and doctorate. Between 1966 and 1968 he carried out his activity as Scientific Secretary of the Clinical Scientific Commission, afterwards – Vice-Dean of the Faculty of General Medicine preclinical courses. As from 1971 to 1982, after he had acquired sufficient experience in the organisation of the study process, Andrei Banaru held the position of Dean of the Faculty of Clinical General Medicine. Meanwhile, Andrei Banaru occupied the functions of Vice-Rector for Academic Affairs and Head of Studies at the Chair of Pathologic Anatomy.

While working at the Chair, Associate Professor Banaru, proved himself as an experienced educator and skilled researcher. His theoretical and practical courses attracted the attention and interest of students. Being an educator with remarkable organisational skills, Andrei Banaru paid special attention to the academic process, elaborating and implementing modern teaching methods in the pathology anatomy field and methods of evaluation of students' knowledge.

The Researcher Banaru was especially focused on pathomorphology in myocardial infarction, vascular and rheumatic heart pathologies, oncologic pathologies, etc. He actively participated in various conferences, symposiums and scientific forums. He led the students' scientific circle at Morphopathology Chair achieving excellent performances.

Along with academic activity, Andrei Banaru worked as morphopathologist at the Chair's clinical bases: Republican Clinical Hospital, Hospital of Emergency Medicine, Municipal Clinical Hospital No.4. During this period, he organized various scientific-practical conferences to demonstrate the procedures of morphoclinical analysis of medical errors cases and divergences of diagnosis to clinician doctors and students.

The reports presented by him had a remarkable scientific value and reasoned conclusions, serving as model for retraining and continuing education of clinician doctors; the histochemical and histotopographic methods implemented by the morphopathologist Banaru are applied in everyday practice by anatomic pathology physicians nowadays.

Having high level of requirements towards himself and towards students, he honoured with dignity and success the academic and social positions, which were entrusted to him. Associate Professor Andrei Banaru received many state awards for special activity.

Andrei Banaru died prematurely on November 4, 1987.



Pavel Bătcă
1927-2014

Pavel Bâtcă

Profesor, Lucrător Emerit al Școlii Superioare, mînuitor iscusit al bisturiului

Pavel Bâtcă s-a născut la 5 octombrie 1927 în orașul Chișinău. După absolvirea Școlii medii nr. 4 din capitală, în 1946 este înmatriculat la Facultatea de Medicină Generală a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, pe care a absolvit-o cu mențiune în anul 1951.

Și-a început activitatea profesională la Spitalul din satul Șişcani, raionul Cărpineni. În anul 1952 își continuă studiile prin secundariat clinic în domeniul chirurgiei la Catedra de chirurgie de spital, sub conducerea eminentului savant chirurg - P. Rîjov, concomitent desfășurându-și activitatea de asistent la aceeași catedră.

În 1957 Pavel Bâtcă susține cu succes teza de doctor în științe medicale la tema „Osteosinteza intramedulară a oaselor tubulare lungi”. Ulterior i se conferă titlul științifico-didactic de conferențiar. Acumulând mai multă experiență în domeniul chirurgiei, în anul 1972 susține teza de doctor habilitat în științe medicale la tema „Tratamentul chirurgical al obliterațiilor vasculare acute și cronice” și, în scurt timp, devine profesor.

Timp de 27 de ani a condus Catedra de chirurgie de spital (1964-1991). În această perioadă, Domnia Sa a contribuit la dezvoltarea asistenței chirurgicale specializate în republică. A implementat noi metode de tratament chirurgical al traumelor și afecțiunilor venelor periferice ale membrelor inferioare. A aplicat noi metode de tratament în coarctația aortică, a anevrismelor și a ocluziilor aterosclerotice de aortă, a fistulelor arterio-venoase ș.a.

Profesorul Pavel Bâtcă a desfășurat o activitate clinică complexă în domeniul chirurgiei vasculare, fapt care a contribuit la fondarea Secției de chirurgie vasculară în cadrul Spitalului Clinic Republican. La inițiativa Domniei Sale a fost creată și Secția de chirurgie septică abdominală, unde, grație metodei „abdomenului deschis”, a fost redusă considerabil letalitatea chirurgicală în tratamentul peritonitelor grave. Pavel Bâtcă a contribuit substanțial și la crearea serviciului de anestezie, diversificând astfel tipurile operațiilor efectuate în cadrul serviciului chirurgical.

În plan didactic, profesorul Pavel Bâtcă a implementat metodologia medicinei bazate pe dovezi și a pus un accent deosebit pe însușirea manoperelor practice de către tinerii chirurghi. Zeci de rezidenți, sub conducerea Domniei Sale, au efectuat primele operații,

perfecționându-și abilitățile și tehnicile chirurgicale. Din anul 2004 și până la ultima suflare, Pavel Bâtcă a activat în calitate de profesor consultant la Catedra de chirurgie nr. 2.

Realizările științifice ale savantului sunt prezentate în peste 180 de publicații, inclusiv 5 monografii, numeroase brevete de invenție și inovații ș.a., care au fost prezentate la numeroase forumuri științifice naționale și internaționale, fiind apreciate în țară și peste hotare, ulterior, aplicate în practica chirurgicală.

Sub conducerea Domniei Sale au fost susținute 5 teze de doctor în științe medicale și 2 teze de doctor habilitat.

Activitatea multilaterală și prodigioasă a profesorului Pavel Bâtcă a fost înalt apreciată cu medaliile „Meritul civic” (1995) și „Nicolae Testemițanu” (2012), ordinele „Дружба народов”, „Gloria muncii” și „Ordinul Republicii”, titlul onorific „Lucrător Emerit al Școlii Superioare din RSSM”, numeroase diplome de onoare ale Guvernului, Ministerului Sănătății și Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Pavel Bâtcă a decedat în data de 13 iunie 2014.

Pavel Bâtcă

Professor, Emeritus Employee of the Superior School, skilled handler of the bistoury

Pavel Bâtcă was born on October 5, 1927 in Chișinău. In 1946 after he had graduated from secondary school No. 4 in the capital he had been admitted to the Faculty of General Medicine of Chișinău State Institute of Medicine, where he graduated with honours in 1951.

Pavel Bâtcă started his professional activity in the Hospital from Șișcani village, Cărpineni district. In 1952 he attended courses with-in fellowship training in the field of surgery at the Hospital Surgery Chair under the guidance of the brilliant surgeon scientist P. Rîjov, concomitantly working as Assistant Professor at the same Chair.

In 1957 Pavel Bâtcă successfully defended the PhD thesis in medical sciences on the topic “Intramedullary osteosynthesis of long tubular bones”. Subsequently, he was conferred the scientific-academic title of Associate Professor. In 1972, having had acquired more experience in the field of surgery, he defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences entitled “Surgical

treatment of acute and chronic vascular obliterating diseases” and shortly he became Professor.

He led the Hospital Surgery Chair for 27 years (1964-1991). During this period he contributed to the development of the specialised surgical assistance in the country. Professor Bâtcă implemented new methods of surgical treatment for traumas and diseases of peripheral veins of the legs. He applied in practice new treatment methods in coarctation of aorta, treatment of aneurysms and aortic atherosclerotic occlusions, of arteriovenous fistulas, etc.

Professor Bâtcă carried out a complex clinical activity in the area of vascular surgery, which contributed to the foundation of the Vascular Surgery Section within the Republican Clinical Hospital. On his initiative it was established the Section of Abdominal Septic Surgery, where, thanks to “open abdomen” method, the surgical lethality in the treatment of severe peritonitis was considerably reduced. Also, he brought an essential contribution to the establishment of the anaesthesia service, thereby diversifying the types of operations performed within surgical service.

In the academic area, Professor Bâtcă implemented the evidence-based medicine methodology and placed a special focus on acquiring of practical skills by the young surgeons. Under his guidance, dozens of residents performed the first operations, thus refining their surgical skills and techniques. As from 2004 until his last breath Pavel Bâtcă carried out his activity as Professor Consultant at the Chair of Surgery No. 2.

The scientific achievements of the scientist are laid out in over 180 publications, including 5 monographs, numerous letters patents and innovation certificates, etc., which were presented in many national and international scientific forums, being highly appreciated in the country and abroad and subsequently applied in surgical practice.

Under his coordination 5 PhD theses in medical sciences and 2 theses of doctor habilitatus were defended.

For multilateral and prodigious activity, Professor Bâtcă was awarded the Medal of Civic Merit (1995), Medal of Nicolae Testemițanu (2012), Order of Friendship of Peoples, Order of Work Glory and Order of the Republic, the honorary title of Emeritus Employee of the Superior School of MSSR, numerous honorary diplomas of the Government, Ministry of Health and Nicolae Testemițanu State University of Medicine and Pharmacy.

Pavel Bâtcă died on June 13, 2014.



Vitalie Bețîșor
1937-2005

Vitalie Bețișor

Promotor al ortopediei contemporane, academician al AȘM

Vitalie Bețișor s-a născut la 24 iulie 1937 în satul Cuhnești, raionul Glodeni, într-o familie de intelectuali. În 1963 a absolvit Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, după care face stagiul prin subordonatură la specialitatea Traumatologie și ortopedie. Ulterior, este repartizat pentru desfășurarea activității profesionale la Spitalul pentru invalizi din Saharna, iar peste puțin timp – la cel din Leova în calitate de chirurg-traumatolog.

Începând cu anul 1965 își continuă studiile de doctorat la Institutul Central de Cercetări Științifice în domeniul Traumatologiei și Ortopediei al Ministerului Sănătății din URSS. În 1968 susține teza de doctor în științe medicale la tema „Diformitățile postcombustionale ale mâinii și degetelor și tratamentul lor”. Ulterior, activează ca medic traumatolog la Spitalul Republican de Traumatologie și Ortopedie din Chișinău, contribuind și la îmbunătățirea serviciilor medicale prestate populației.

În 1969 își începe activitatea didactică la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, consecutiv onorând funcțiile de asistent, conferențiar, profesor și șef al Catedrei de ortopedie și traumatologie. În perioada 1984-1986 a fost conducător al practicii de producție în Institut, ulterior șef al Secției de doctorantură, aspirantură și ordinatură clinică.

Vitalie Bețișor a avut și un dar pedagogic de neegalat - prelegerile Domniei Sale se distingeau prin originalitate, logică, claritate și coerență în expunere, utilizând cele mai moderne și eficiente mijloace tehnice. A îmbinat reușit activitatea didactică și organizatorică cu cea de medic și de cercetător științific. În 1989 Vitalie Bețișor susține teza de doctor habilitat în științe medicale, iar în 1989 devine Laureat al Premiului de Stat al RSSM în domeniul științei și tehnicii. Doi ani mai târziu i se conferă titlul științifico-didactic de profesor universitar, iar în 1993 este ales membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

Vitalie Bețișor a contribuit substanțial la elucidarea problemelor legate de traumatismele cranio-cerebrale grave asociate și ale aparatului locomotor, tratamentul multiplelor fracturi ale membrilor și consecințele acestora. Preponderent, și-a consacrat timpul studierii profunde a politraumatismelor, contribuind la fondarea și dezvoltarea microchirurgiei în Republica Moldova. În ultimii ani de

viață a fost preocupat de problema artroplastiei și de endoprotezare, fiind autorul acestei tehnici chirurgicale.

A publicat peste 380 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 3 monografii și 2 compendii. Majoritatea invențiilor, realizate împreună cu colegii de la catedră, sunt implementate și astăzi, pe larg, în practica medicală.

Sub conducerea profesorului universitar Vitalie Bețișor au fost susținute 8 teze de doctor în științe medicale și o teză de doctor habilitat.

Pe lângă funcțiile deținute de-a lungul timpului, Vitalie Bețișor a fost și președinte al Asociației traumatologilor-ortopezi din Republica Moldova, președinte al Consiliului de experți al Ministerului Sănătății, vicepreședinte al Ligii medicilor din Moldova ș.a.

Profesorul universitar Vitalie Bețișor a fost un specialist de talie internațională, eminent savant și om de o aleasă cumsecădenie. Pentru merite deosebite în domeniul educației, științei și practicii medicale a fost menționat cu mai multe distincții guvernamentale. În anul 1995 i s-a conferit titlul onorific de „Om Emerit”.

Vitalie Bețișor a plecat în eternitate la 22 mai 2005.

Vitalie Bețișor

Promoter of contemporary orthopaedics, Academician of ASM

Vitalie Bețișor was born on July 24, 1937 in Cuhnești village, Glodeni district, in a family of intellectuals. In 1963 he had graduated from Chișinău State Institute of Medicine then he attended courses within clinical internship at the specialty of Traumatology and Orthopaedics. Subsequently, he was sent to carry out his activity as trauma surgeon at the Hospital for Disabled People in Saharna and, in a short time, to the one from Leova.

As from 1965 he pursued the PhD studies at the Central Institute of Scientific Researches in the field of Traumatology and Orthopaedics of the Ministry of Health of USSR. In 1968 he defended the PhD thesis in medical sciences on the topic “Post-combustion deformities of the hand and fingers and their treatment”. Subsequently, he worked as trauma physician at the Republican Hospital of Traumatology and Orthopaedics in Chișinău, contributing to the improvement of healthcare services rendered to people.

In 1969 Vitalie Bețișor started the academic activity at Chișinău State Institute of Medicine, consecutively occupying the positions of

Assistant Professor, Associate Professor, Professor and Head of Chair of Orthopaedics and Traumatology. Between 1984 and 1986 he was the leader of the production practice at the Institute, later on – Head of Department of Doctorate, Post-Doctorate and Fellowship Training.

Vitalie Bețișor had remarkable teaching skills – the courses delivered by him were distinguished by originality, logic, clarity and consistency in exposure, he used the most modern and efficient technical means. He successfully combined the academic and organisational activity with that of physician and researcher. In 1989 Vitalie Bețișor had defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences and in 1989 he was designated Laureate of the State Prize of MSSR in the field of Science and Technology. Two years later he had been conferred the scientific-academic title of Professor and in 1993 he was elected Correspondent Member of the Academy of Science of Moldova.

Vitalie Bețișor brought a special contribution to the elucidation of the problems linked to associated severe head injuries and those linked to the musculoskeletal system, the treatment of multiple limb fractures and their consequences. Preponderantly, he devoted his time to study more deeply the polytrauma, hence contributing to the foundation and development of the microsurgery in the Republic of Moldova. In the last years of his life, he paid great attention to the arthroplasty, endoprosthesis being also the author of this surgical technique.

He published more than 380 scientific and didactic papers, including 3 monographs and 2 compendiums. The majority of the inventions realized together with his colleagues are implemented widely in medical practice nowadays.

Under the guidance of Professor Bețișor, 8 PhD theses in medical sciences and one thesis of doctor habilitatus were defended.

Apart from the functions occupied during his carrier, Vitalie Bețișor was President of the Association of Orthopaedic Traumatologists of the Republic of Moldova, President of the Experts Council of the Ministry of Health, Vice-President of the League of Doctors from Moldova, etc.

Professor Bețișor was an internationally renowned specialist, eminent scientist and a man of rare decency. He received many governmental awards for outstanding merits in education, science and medical practice. In 1995 he was awarded the honorary title of Emeritus.

Vitalie Bețișor passed away on May 22, 2005.



Mihail Borzov
1899-1983

Mihail Borzov

Profesor, primul decan ISMC, fondator al școlii de dermatovenerologie

Mihail Borzov s-a născut la 7 noiembrie 1899 în s. Togul, uezdul Kuznețk, gubernia Tomsk (Rusia), într-o familie de țărani. Studiile primare generale le-a făcut pe lângă Seminarul Teologic din Tomsk, iar cele medii și le-a format în cadrul cursurilor particulare. În timpul războiului civil, tânărul Mihail Borzov, pe atunci student la Facultatea de Medicină a Universității de Stat din Tomsk, a lucrat ca sanitar, felcer și ajutor de medic la Spitalul Militar din Biisk, Federația Rusă. Studiile superioare le-a finalizat în 1924 la Universitatea din orașul Baku, Azerbaidjan.

Și-a început activitatea profesională ca medic ordinator la Dispensarul Dermatovenerologic Central din Baku, apoi este transferat în orașul Samarkand, ulterior în Tașkent ca medic dermatovenerolog. În Uzbekistan, Mihail Borzov s-a format ca specialist și bun organizator al serviciului dermatovenerologic. În 1927 este numit medic-șef al Dispensarului Dermatovenerologic din Tașkent, unde a fost înființat Institutul de Cercetări Științifice în Venerologie și Dermatologie din Uzbekistan. Mihail Borzov a fost și prim-direktor al acestei instituții.

În anul 1936 a susținut teza de doctor în științe medicale. Concomitent, a activat ca asistent, apoi conferențiar, la Catedra de dermatovenerologie a Institutului de Perfecționare a Medicilor din Asia Mijlocie.

În 1937 Mihail Borzov este transferat în Leningrad în funcția de medic-șef al Spitalului de Dermatovenerologie „S. M. Nahimson”. În 1940 susține teza de doctor habilitat în științe medicale.

În 1946 este numit în funcția de șef al Catedrei de boli de piele și venerice a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, fiind fondatorul acesteia. În paralel cu activitatea didactică, Domnia Sa îmbină armonios munca științifică cu cea organizatorică și administrativă. În perioada anilor 1947-1951 este numit decan al Facultății de Medicină și venerolog principal al Ministerului Ocrotirii Sănătății din republică, iar începând cu anul 1952 exercită funcțiile de președinte al Consiliului științific al Ministerului Sănătății, membru al colegiilor de redacție al revistelor “Ocrotirea sănătății” și „Revista unională de venerologie și dermatologie”. Mihail Borzov a fost și fondatorul serviciului dermatovenerologic din republică.

Având o bogată experiență acumulată în școala superioară medicală din Tașkent și la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, Mihail Borzov și-a propus drept obiectiv principal - perfecționarea predării disciplinei de dermatovenerologie. În această perioadă a elaborat un șir de indicații și îndrumări metodice pentru studenți și medici. Printre acestea, o însemnătate deosebită are monografia "Afecțiuni limitrofe în chirurgie și dermatologie", care abordează diferite boli ale pielii, frecvent întâlnite în activitatea practică a medicului dermatolog (infecții piogene, afectarea tuberculoasă și fungică a pielii, ulcerele neurodistrofice și tumorile cutanate), anterior descrise insuficient. Lucrarea a fost înalt apreciată de studenți și medici practicieni.

În anul 1959 Mihail Borzov încredințează catedra discipolei sale - Ludmila Bogaceova - și pleacă în Odesa, în calitate de șef al Catedrei de boli de piele și venerice a Institutului de Medicină „N. I. Pirogov”, unde a activat până în anul 1975.

Pentru activitate prodigioasă în domeniu, profesorul Mihail Borzov a fost menționat cu mai multe distincții de stat.

Mihail Borzov a trecut în neființă în anul 1983.

Mihail Borzov

Professor, the first Dean of CSIM, founder of the School of Dermatovenerology

Mihail Borzov was born on November 7, 1899 in Togul village, Kuznetsk Uyezd, Tomsk Gubernia (Russia), in a family of peasants. He had attended the primary school with the Theological Seminary from Tomsk, and the secondary school – within private courses. During the Civil War the young person Mihail Borzov, at that time being student at the Faculty of Medicine of Tomsk State University, worked as medical assistant in the Military Hospital from Biysk, Russian Federation. In 1924 he graduated from Baku University, Azerbaijan.

Mihail Borzov had started the professional activity as medical interim with the Central Dermatovenerologic Dispensary in Baku then he had been transferred to Samarkand, later on to Tashkent where he held the position of dermatovenerologist. In Uzbekistan, Mihail Borzov acquired experience as specialist and skilful organizer of the Dermatovenerologic Service. In 1927 he had been appointed Head Physician of Tashkent Dermatovenerologic Dispensary,

where the Uzbekistan Institute of Scientific Research in Venerology and Dermatology was established. Mihail Borzov was Deputy Director of this institution.

In 1936 Mihail Borzov defended the PhD thesis in medical sciences. Concomitantly he worked as Assistant Professor, then as Associate Professor at the Chair of Dermatovenerology of the Institute of Continuing Education in Medicine from Central Asia.

In 1937 Mihail Borzov had been transferred to Leningrad as Head Physician of Dermatovenerology Hospital "S.M. Nahimson". In 1940 he defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences.

In 1946 he was appointed Head of Chair of Skin and Veneral Diseases of Chişinău State Institute of Medicine, being the founder of this Chair.

Along with the academic activity, he harmoniously combined the scientific work with the organisational and administrative one. In the period 1947-1951 he was appointed Dean of the Faculty of Medicine and Main Venerologist of the Ministry of Health Protection from the country. As from 1952 he held the positions of President of the Scientific Council of the Ministry of Health, member of the Editorial Boards of the Journal *Ocotirea sanatatii* and Journal *Revista unionala de venerologie si dermatologie*. Also, Mihail Borzov is the founder of the Dermatovenereologic Service in the country.

Thanks to his experience acquired at Tashkent Medical Superior School and at Chişinău State Institute of Medicine, Mihail Borzov set as the main goal to improve the teaching process of dermatovenereology course. In this period, he elaborated a series of guidebooks and methodical guidelines for students and physicians. Among them, of significant importance is the monograph *Limitrophe affections in surgery and dermatology*, which addresses various skin diseases, frequently met in the practical activity of a dermatologist (pyogenic infections, tuberculosis and fungal infection of skin, neurodistrophyc ulcers and skin tumours) that previously were described insufficiently. This methodical guideline was highly appreciated by the students and practitioner doctors.

In 1959 Mihail Borzov had delegated the Chair to his disciple – Ludmila Bogaceova and left for Odessa where he carried out his activity as Head of Chair of Skin and Veneral Diseases of the Institute of Medicine „N.I. Pirogov”. He held this position until 1975.

For prodigious activity in the concerned area, Mihail Borzov received several state awards.

Mihail Borzov passed away in 1983.



Toma Ciorbă
1864-1936

Toma Ciorbă

Ilustru medic umanist din Basarabia

Toma Ciorbă s-a născut la Chișinău în data de 15 ianuarie 1864, într-o familie de oameni nevoiași. Susținut material de o rudă îndepărtată, a învățat mai întâi la gimnaziu, apoi la Liceul nr. 1 de băieți din Chișinău, după care și-a continuat studiile la Facultatea de Medicină a Universității „Sfântul Vladimir” din or. Kiev, Ucraina, fiind bursier al Zemstvei guberniale din Basarabia.

După absolvirea studiilor, în anul 1893 a fost angajat ca medic sanitar al or. Chișinău. Dându-și seama de rolul condițiilor sociale în răspândirea bolilor contagioase, tânărul Toma Ciorbă se străduia cu orice preț să îmbunătățească starea sanitară a orașului și, în primul rând, a cartierelor populate de săraci, bânuite îndeosebi de boli sociale, afecțiuni contagioase și maladii infantile.

Datorită energiei și perseverenței, într-o perioadă relativ scurtă, tânărul doctor, în pofida opunerii medicilor din sectorul privat, a obținut, de la primăria orășenească, fonduri și permisiunea de a construi un spital de boli infecțioase. Depășind toate obstacolele, Toma Ciorbă a proiectat și a organizat construcția edificiului Spitalului de boli infecțioase într-un termen foarte scurt. În anul 1896 spitalul a început să funcționeze, fiind unul dintre cele mai moderne în regiunea sud-vestică a imperiului țarist.

Toma Ciorbă s-a aflat în fruntea acestui spital timp de peste 30 de ani, manifestându-și nu doar talentul de medic, dar și cel de organizator iscusit. Fiind sincer, având un caracter blând și o cultură deosebită, aprecia întotdeauna atitudinea corectă a colegilor și-i răsplătea înzecit. Autoritatea vestitului clinician a fost determinată și de cunoștințele profunde și experiența de muncă, apreciate atât de specialiștii din spital, cât și de cei din întreaga Basarabie.

Medicul Toma Ciorbă a acordat o atenție deosebită instruirii cadrelor medicale, inclusiv a asistentelor medicale. A venit cu inițiativa de a fonda, în Basarabia, prima Societate a asistentelor de caritate a Crucii Roșii. Ținea cursuri la Școala de Felceri și Moașe de pe lângă Spitalul Gubernial de zemstvă.

La insistența Domniei Sale a fost implementată vaccinarea antivariolică obligatorie, seroterapia bolnavilor de difterie, ceea ce a contribuit substanțial la reducerea mortalității cauzate de aceste maladii. Ilustrul doctor se bucura de mult respect și în rândurile populației. În semn de recunoștință și în cinstea renumitului medic umanist Toma Ciorbă, Spitalul de Boli Infecțioase și strada pe care

este amplasat acesta îi poartă astăzi numele, iar în fața spitalului a fost instalată o placă comemorativă.

Despre umanismul și moralitatea acestui remarcabil doctor ne mărturisesc publicațiile din presa de atunci, care îl numeau „personalitate legendară”, „medic-umanist”, „inimă curată, care se zbate pentru cauza adevărului”, „dragoste dezinteresată pentru cei suferinzi”, „cavaler al umanismului”, „medic ideal”, „om adevărat” ș.a.

Celebrul medic Toma Ciorbă s-a stins din viață la 30 decembrie 1936. În ultimul drum a fost petrecut de întregul popor, care a depus pe mormânt mii de cununi împletite din recunoștință, dragoste, respect și sinceră mâhnire. Chișinăul era învăluit de tristețe... Acest eveniment, scriau ziarele, a fost unul dintre cele mai tragice din Basarabia în prima jumătate a secolului XX. Acest om mic de statură, dar cu o personalitate măreață, și-a îndeplinit datoria nu din obligație, ci din inimă, fapt pentru care întotdeauna și pretutindeni s-a bucurat de aprecierea și recunoștința poporului.

Toma Ciorbă

A brilliant humanist doctor from Bessarabia

Toma Ciorbă was born in Chișinău on January 15, 1864 in a family of needy people. Being supported materially by a distant relative firstly, he had attended classes at the gymnasium, then at the Lyceum for boys No. 1 from Chișinău, afterwards he continued his studies at the Faculty of Medicine of the University “St. Vladimir” from Kiev, Ukraine as scholar of the Gubernial Zemstvo from Bessarabia.

In 1893 after graduation, he was employed as Sanitary Physician of the Chișinău city. Being aware of the role of social conditions in the spread of communicable diseases, the young person Toma Ciorbă was trying at all costs to improve the sanitation situation of the city and, first of all, in the districts populated by poor people, which were especially haunted by social diseases, communicable and childhood diseases.

Thanks to his energy and perseverance, in a relatively short period, despite opposition from doctors in private sector, the young physician obtained funds and permission from the City Hall to build

a hospital of communicable diseases. Having had overcome all obstacles, the physician Toma Ciorbă elaborated the design and organized the construction of the building of Communicable Diseases Hospital in a very short term. The hospital started its activity in 1896 and was one of the most modern hospitals in the South-West Region of Tsarist Empire.

The doctor Toma Ciorbă led the hospital for 30 years, manifesting not only his talent of physician, but also that of skilled organiser. Being a sincere person with kind character and special culture, he always appreciated the honesty of his colleagues and rewarded tenfold. The authority of brilliant clinician was also determined by his deep knowledge and work experience, appreciated both by his colleagues from the hospital as well as by those from the whole Bessarabia.

The doctor Toma Ciorbă paid special attention to the training of medical specialists, including the medical assistants. He had the initiative to establish, in Bessarabia, the first Society of Charity Nurses of the Red Cross. He delivered courses at the School of Medical Assistants and Midwives with the Zemstvo Gubernial Hospital.

On his insistence, it had been implemented the mandatory smallpox vaccination, the serotherapy of patients with diphtheria, which contributed considerably to the decrease of mortality caused by these diseases. The brilliant doctor was highly respected by the population. As a token of gratitude and in the honour of the famous humanist doctor Toma Ciorbă, the Hospital of Infectious Diseases and the street on which it is located bear his name. A memorial plaque was installed in front of the hospital.

The humanism and morality of the outstanding doctor are described in the publications of mass media of that times; in these publications he was called "legendary personality", "humanist doctor", "pure heart that strives for the truth", "selfless love for the suffering ones", "cavalier of humanism", "ideal doctor", "real man", etc.

The famous doctor Toma Ciorbă passed away on December 30, 1936.

The entire nation took part at the funeral ceremony and laid on the grave thousands of wreaths twisted of gratitude, love, respect and sincere sorrow. Chişinău was wrapped up in sadness... The newspapers described this event as one of the most tragic from Bessarabia in the first half of the 20th century. This man of short stature, but of great personality, fulfilled his duty not by obligation but whole-heartedly for which he always and everywhere enjoyed the appreciation and gratefulness of people.



Leonid Cobâleanschi

1939-1994

Leonid Cobâleanschi

Rector, proeminent savant cu moralitate și modestie ireproșabilă

Leonid Cobâleanschi s-a născut în data de 29 octombrie 1939 în satul Baraboi, raionul Râșcani (actualmente raionul Dondușeni), într-o familie de țărani. După absolvirea Școlii medii din satul natal și, în 1958, a Colegiului de Medicină din Soroca, timp de 5 ani activează ca asistent medical în satele Moșeni, Hiliuți și Baraboi. În 1963 își continuă studiile la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău.

După absolvirea Institutului, în 1969 a fost admis în doctorantură la Catedra de fiziopatologie. Peste 2 ani susține teza de doctor în științe medicale și începe cariera didactică la aceeași catedră, inițial ca asistent, apoi ca lector superior și conferențiar. Concomitent, îndeplinește și alte funcții, inclusiv cea de prodecan, demonstrând în toate profesionalism și devotament. În 1985 susține cu succes teza de doctor habilitat în științe medicale, iar peste câțiva ani este ales în funcția de șef catedră Fiziopatologie.

Din anul 1986 până în 1994 a deținut funcția de rector al Universității de Stat de Medicină „Nicolae Testemițanu”, organizând concomitent și activitatea Catedrei de fiziopatologie. Acești ani au fost cei mai rodnici în domeniul didactic și științific al profesorului Cobâleanschi.

Datorită minții analitice și perseverenței de invidiat, Domnia Sa a reușit să desfășoare o activitate amplă de cercetare privind șocul traumatic, extinzând și aprofundând, în mod consecvent, cercetările științifice ale traumei grave, conform unui program bine elaborat, care este continuat de discipolii săi.

Sub îndrumarea profesorului Leonid Cobâleanschi au fost susținute 7 teze de doctor în științe medicale și 3 de doctor habilitat. De-a lungul activității a publicat peste 120 de lucrări științifice, inclusiv 2 monografii, un dicționar explicativ în domeniu și un compendiu de lucrări practice.

Rezultatele cercetărilor științifice ale profesorului Cobâleanschi și ale discipolilor săi au fost înalt apreciate în țară și peste hotare. Acestea au permis elucidarea noilor aspecte patogenetice ale afecțiunilor traumatiche și elaborarea noilor metode de tratament ale acestora prin oxihiperbarie.

În anul 1989 profesorului Leonid Cobâleanschi i-a fost decernat Premiul de Stat în domeniul științei și tehnicii pentru realizări re-

marcabile în studiul șocului traumatic, iar în 1991 rectorului Universității de Stat de Medicină „Nicolae Testemițanu” și profesorului universitar Leonid Cobâleanschi i s-a conferit titlul onorific „Om Emerit” al Republicii Moldova pentru realizările obținute în știință, în instruirea și educarea cadrelor medicale.

Rectorul Leonid Cobâleanschi a păstrat și a continuat bunele tradiții ale instituției în toate domeniile de activitate. A fost preocupat, în egală măsură, atât de procesul de instruire al studenților, cât și de instruirea postuniversitară, contribuind la formarea și perfecționarea continuă a cadrelor medicale, didactice și științifice. Leonid Cobâleanschi a contribuit substanțial și la consolidarea patrimoniului Universității, a construit un cămin pentru studenți, două pentru doctoranzi, două case de locuit pentru cadrele profesoral-didactice și un bloc de studii modern, unde au fost amplasate mai multe catedre fundamentale. Astăzi, Blocul didactic nr. 1 îi poartă numele.

Profesorul universitar Leonid Cobâleanschi va rămâne în memoria posterității ca savant proeminent, iscusit pedagog și talentat manager cu o moralitate și modestie ireproșabilă.

S-a stins prematur din viață la 8 decembrie 1994.

Leonid Cobâleanschi

Rector, brilliant scientist of high moral principles and modesty

Leonid Cobâleanschi was born on October 29, 1939 in Baraboi village, Râșcani district (today – Dondușeni district) in a family of peasants. After he had graduated from primary school in his native village and, in 1958 – from Soroca Medical College, he carried out his activity as medical assistant in Moșeni, Hiliuți and Baraboi villages during a period of 5 years. In 1963 he pursued his studies at Chișinău State Institute of Medicine.

In 1969, when he had graduated from Institute, he was admitted to doctoral studies at the Chair of Physiopathology. In 2 years, he had defended the PhD thesis in medical sciences and started his academic carrier at the same Chair, first as Assistant Professor, afterwards as Senior Lecturer and Associate Professor. Concomitantly, he occupied other functions, including that of Vice-Dean proving in all of them competence and commitment. In 1985 he successfully defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences and in few years he was elected Head of Physiopathology Chair.

As from 1986 until 1994 Leonid Cobâleanschi held the position of Rector of Nicolae Testemitanu State University of Medicine, coordinating at the same time the activity of the Physiopathology Chair. These were the most fruitful years of academic and scientific activity for Professor Cobâleanschi.

Thanks to his analytical thinking and exceptional perseverance, he managed to conduct a comprehensive research activity in the field of traumatic stress, consequently expanding and deepening the researches of severe trauma according to a well developed plan, which is continued by his disciples.

Under the guidance of Professor Leonid Cobâleanschi, 7 PhD theses in medical sciences and 3 theses of doctor habilitatus were defended. Throughout his activity he published over 120 scientific papers, including 2 monographs, an explanatory dictionary in the concerned field and one compendium of practical work.

The outcomes of researches performed by Professor Cobâleanschi and his disciples were highly appreciated in the country and abroad. They allowed the elucidation of new pathogenic aspects of traumatic diseases and development of new methods for their treatment through oxihyperbary.

In 1989 Professor Leonid Cobâleanschi was awarded the State Prize in the field of Science and Technology for remarkable achievements in the study of traumatic stress. In 1991 the Rector of Nicolae Testemitanu State University of Medicine, Professor Leonid Cobâleanschi was awarded the honorary title of Emeritus of the Republic of Moldova for his achievements in science, training and formation of medical specialists.

The Rector Leonid Cobâleanschi maintained and continued the good traditions of the institution in all areas of activity. He paid special attention equally to the training of students as well as to post-graduate training, contributing to continuous education of medical, academic and scientific staff. As well, Leonid Cobâleanschi brought an essential contribution to the consolidation of university patrimony. He built a students' hostel, two hostels for doctoral students, two houses for teaching staff and one modern academic building, where several preclinical chairs were located. Today, the Academic Building No. 1 bears his name.

Professor Leonid Cobâleanschi will remain in the memory of posterity as an outstanding scientist, skilled educator and talented manager of high moral principles and modesty.

He prematurely died on December 9, 1994.



Aron Cocerghinschi
1898-1971

Aron Cocerghinschi

Savant, clinician și fondator al școlii de obstetrică și ginecologie din Moldova

Aron Cocerghinschi s-a născut la 24 august 1898 în orașul Kazan, Republica Tatarstan, Federația Rusă. A absolvit studiile medii la Colegiul real, iar cele superioare – la Facultatea de Medicină a Universității de Stat din orașul natal.

În anul 1923 și-a început activitatea ca asistent în Clinica Institutului de Perfecționare a Medicilor din Kazan, ulterior activează în aceeași funcție la Catedra de obstetrică și ginecologie a Institutului de Medicină din or. Omsk și în Clinica de Obstetrică și Ginecologie a Institutului de Stat de Medicină nr. 2 „I. V. Stalin” din Moscova, sub conducerea profesorului B. Arhanghelski - recunoscut specialist în domeniu. În perioada 1934-1948 Aron Cocerghinschi susține cu succes tezele de doctor și doctor habilitat în științe medicale.

În 1948 obține titlul de profesor și prin Ordinul ministrului sănătății al URSS este numit în funcția de șef al Catedrei de obstetrică și ginecologie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Fiind un savant cu abilități organizatorice deosebite, clinician experimentat și pedagog consacrat, Aron Cocerghinschi și-a dedicat întreaga viață activității didactice și clinice. A pus bazele instruirii și formării cadrelor calificate de obstetricieni-ginecologi în republică. Sub conducerea Domniei Sale a fost elaborat și implementat un sistem de predare specific acestei discipline, care este utilizat și astăzi. Și-a focusat atenția pe calitatea prelegerilor și a lecțiilor practice și a inițiat, la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, specializarea primară în obstetrică și ginecologie prin subordonatură. A depus un efort considerabil pentru unificarea disciplinei.

Concomitent, profesorul Cocerghinschi organizează și instruirea cadrelor științifice. Sub îndrumarea sa au fost realizate studii privind organizarea asistenței obstetrico-ginecologice în Moldova, au fost soluționate multiple probleme privind profilaxia morbidității și mortalității perinatale.

Aron Cocerghinschi a fost inițiatorul asistenței specializate în domeniul oncologiei. Drept urmare a studiilor abordate în această direcție, sub conducerea profesorului Cocerghinschi au fost susținute 17 teze de doctor în științe medicale și o teză de doctor habilitat. Activitatea editorială a Domniei Sale numără peste 50 de lucrări științifice, inclusiv o monografie.

Pe parcursul mai multor ani, a activat ca specialist principal al Ministerului Sănătății. În școala profesorului Cocerghinschi s-au format mai mulți specialiști și savanți cu renume, care activează și astăzi nu numai în Moldova, dar și departe de hotarele ei. Printre aceștia sunt și recunoscuții academicieni ai Academiei de Științe a Moldovei - Gheorghe Paladi și regretatul Eugen Gladun.

O bună parte din timp, Aron Cocerghinschi a dedicat-o activităților obștești, fiind mai mult de 20 de ani și președinte al Societății medicilor obstetricieni-ginecologi din Moldova.

Aron Cocerghinschi a fost o personalitate modestă, sinceră, politicoasă, în special cu studenții, colegii de specialitate, dar și cu paciențele sale. Pentru merite deosebite în domeniul științei, în pregătirea cadrelor și organizarea activității sociale, profesorului Aron Cocerghinschi i-a fost decernat titlul onorific „Om Emerit în Știință” și a fost menționat cu multe alte distincții de stat.

Aron Cocerghinschi s-a stins din viață la 15 iunie 1971.

Aron Cocerghinschi

Scientist, clinician and founder of the School of Obstetrics and Gynaecology in Moldova

Aron Cocerghinschi was born on the 24th of August 1898 in Kazan, Tatarstan Republic, Russian Federation. He had graduated from the College of Real Sciences and from the Faculty of Medicine of the State University in his native town.

In 1923 Aron Cocerghinschi started his activity as Assistant Professor with the Clinic of Kazan Institute of Continuing Education in Medicine. Afterwards he held the same position at the Chair of Obstetrics and Gynaecology of Omsk Institute of Medicine and at the Clinic of Obstetrics and Gynaecology of the State Institute of Medicine No. 2 “I.V. Stalin” from Moscow under the guidance of Professor B. Arhanghelscki – a famous specialist in this area. In the period 1934-1948 Aron Cocerghinschi successfully defended the PhD thesis and the thesis of doctor habilitatus in medical sciences.

In 1948 he had been conferred the title of Professor and based on the Order of the Minister of Health of USSR he was appointed Head of Obstetrics and Gynaecology Chair of Chișinău State Insti-

tute of Medicine. Being a scientist with exceptional organisational skills, experienced clinician and devoted educator, Aron Cocerghinschi dedicated his entire life to academic and clinical activity. He set the ground for the training and formation of qualified specialists in obstetrics and gynaecology in the country. Under his guidance it was developed and implemented a teaching system specific for this discipline, which is utilized until today. He had focused his attention on the quality of theoretical and practical courses and initiated the primary specialisation in obstetrics and gynaecology through fellowship training at Chişinău State Institute of Medicine. He made a considerable effort to unify the discipline.

At the same time, Professor Cocerghinschi also organized the training of scientific staff. Under his guidance, there had been conducted studies on the establishment of obstetrical-gynaecological assistance in Moldova and solved multiple problems on the prophylaxis of perinatal morbidity and mortality.

Aron Cocerghinschi is the initiator of specialised assistance in the field of oncology. As a result of the studies conducted in this field, 17 PhD theses in medical sciences and one thesis of doctor habilitatus were defended under the guidance of Professor Cocerghinschi. His editorial activity consists of over 50 scientific papers, including one monograph.

During many years, he carried out his activity as Main Specialist of the Ministry of Health. Many famous specialists and scientists had been trained in the school of Professor Cocerghinschi who carry out their activity not only in Moldova, but also far from its borders. Among them there are the renowned Academicians of the Academy of Science of Moldova – Gheorghe Paladi and the late Eugen Gladun.

Aron Cocerghinschi dedicated most of his time to public activities. For more than 20 years, he was President of the Society of Obstetricians and Gynaecologists of Moldova.

Aron Cocerghinschi was a modest, sincere and polite personality, especially with the students, the colleagues of his speciality as well as with his patients. Professor Aron Cocerghinschi was awarded the honorary title of Emeritus of Sciences and many other state awards for outstanding merits in science, training of staff and social activity.

Aron Cocerghinschi passed away on the 15th of June 1971.



Gurie Coşciug
1924-2013

Gurie Coșciug

Patriarh al oncologiei naționale, savant înzestrat cu modestie excepțională

Gurie Coșciug s-a născut la 17 octombrie 1924 în satul Stoicani, raionul Soroca, în familia unui preot. După clasele primare din satul Trifăuți își continuă studiile la Liceul „Ștefan cel Mare” din Soroca. Însă, din cauza evenimentelor anilor '40, susține bacalaureatul tocmai la Orăștia, Transilvania, România, în anul 1944. Se înscrie apoi la Institutul Politehnic din București, după care se întoarce acasă și, în anul 1946, este înmatriculat la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău.

După finalizarea studiilor, în anul 1951 Gurie Coșciug își începe activitatea medicală în s. Dângeni, r-nul Ocnița, mai întâi în calitate de chirurg, apoi ca șef de secție, iar mai târziu ca medic-șef al Spitalului Raional. Fiind unicul chirurg în acel spital, Gurie Coșciug efectua operații ce țineau de traumatologie și urologie, ginecologie și operații de urgență indiferent de caracterul și localizarea acestora.

Grație pasiunii pentru chirurgie și experienței acumulate în condițiile dificile ale primului deceniu de după război, în fața tânărului chirurg se deschid noi orizonturi profesionale. În 1959, prin ordinul ministrului sănătății, Gurie Coșciug este transferat în Secția de chirurgie a Spitalului Clinic Republican. Aici, în anul 1966 susține teza de doctor în științe medicale abordând problema cirozei hepatice. Peste un an este transferat la Institutul Oncologic din capitală, unde își continuă activitatea din anul 1967 până în 2007, inițial în calitate de colaborator științific superior, iar mai apoi - conducător științific al Secției de gastropulmonologie și vicedirector pe probleme științifice.

În anul 1970 susține teza de doctor habilitat în științe medicale cu tema „Ciroza hepatică și cancerul hepatic primar”, iar în 1991 obține titlul științifico-didactic de profesor universitar.

Spiritul organizatoric și perseverența profesorului Coșciug au contribuit substanțial la dezvoltarea Secției de gastrologie a Institutului Oncologic și a Catedrei de oncologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Împreună cu echipa Secției de gastrologie a Institutului Oncologic, Gurie Coșciug a desfășurat o activitate științifică amplă în domeniul patologiei hepatice, implementând metodologii originale în tratamentul cirozei și al cancerului hepatic primar.

Gurie Coșciug a pregătit o pleiadă de savanți, dintre care cinci au devenit doctori în științe medicale, iar alții 5 - doctori habilitați. A publicat circa 150 de lucrări științifice în revistele din țară și de peste hotare, a editat 7 monografii și a operat mii de pacienți cu maladii oncologice. Domnia Sa face parte din pleiada savanților care au creat școala basarabeană de chirurgie oncologică. A împărtășit măiestria chirurgicală, experiența și secretele tehnicii operatorii tuturor colegilor de breaslă, care au devenit adevărați profesioniști în domeniu.

Timp de 15 ani, Gurie Coșciug a fost specialistul principal în oncologie al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova și președinte al Societății Științifico-practice a Oncologilor din țara noastră.

Grație perseverenței, competențelor pedagogice și științifice, abilităților organizatorice asociate cu o modestie de excepție, ilustrul savant Gurie Coșciug s-a bucurat întotdeauna de recunoștință și respect deosebit în comunitatea medicală. Pentru muncă asiduă și practică chirurgicală neîntreruptă timp de 50 de ani, profesorul universitar Gurie Coșciug a fost decorat cu ordinul „Gloria Muncii”.

A plecat la cele veșnice la 3 februarie 2013.

Gurie Coșciug

Patriarch of the national oncology, scientist endowed with exceptional modesty

Gurie Coșciug was born on October 17, 1924 in Stoicani village, Soroca district, in the family of a priest. After he had graduated from primary school in Trifăuți village, he attended classes at the Lyceum “Ștefan cel Mare” from Soroca. However, because of the events of the '40s, he passed the bachelor exams at Orăștia, Transylvania County, România in 1944. Afterwards, he had been admitted to the Polytechnic Institute of Bucharest then he returned home and was admitted to Chișinău State Institute of Medicine in 1946.

In 1951, after graduation, Gurie Coșciug started the medical activity in Dângeni village, Ocnița district, first as surgeon then as Head of Section and later on as Head Physician of the District Hospital. Being the only surgeon in the hospital, Gurie Coșciug performed operations linked to traumatology, urology, gynaecology and emergency operations regardless of their nature and location.

Thanks to his passion for surgery and the experience acquired in unfavourable conditions of the first decade after the war, new

professional horizons open up in front of the carrier of young surgeon. In 1959, based on the Order of the Minister of Health, Gurie Coşciug was transferred to the Surgery Section of the Republican Clinical Hospital. Here, in 1966 he defended the PhD thesis in medical sciences in which he addressed the problem of liver cirrhosis. In a year, he had been transferred to the Institute of Oncology from the capital, where he continued to carry out his activity from 1967 to 2007 initially as Senior Scientific Collaborator, then – Scientific Coordinator of the Gastropulmunology Section and Deputy Director for Scientific Affairs.

In 1970 Gurie Coşciug had defended the thesis of doctor habilitatus on the topic “Liver cirrhosis and primary liver cancer” and in 1991 he was conferred the scientific-academic title of Professor.

The organizational spirit and perseverance of Professor Coşciug brought an essential contribution to the development of the Gastrology Section of the Oncologic Institute and the Chair of Oncology of SUMPh „Nicolae Testemiţanu”.

Together with the team of Gastrology Section of the Oncologic Institute, Gurie Coşciug unfolded an ample scientific activity in the field of liver pathology, implementing original methodologies in the treatment of cirrhosis and primary liver cancer.

Gurie Coşciug trained a pleiad of scientists, five of which became doctors in medical sciences, and the other 5 – doctors habilitatus. He published about 150 scientific articles in journals edited in the country and abroad, edited 7 monographs and performed operations on thousands of patients with oncologic diseases. He is part of that pleiad of scientists who created the Bessarabian School of Oncologic Surgery. He had shared his surgical skills, experience and the secrets of operatory techniques with all his colleagues, who became veritable professionals in oncologic surgery.

During a period of 15 years, Gurie Coşciug acted as Main Specialist in Oncology of the Ministry of Health of the Republic of Moldova and President of the Scientific-Practical Society of Oncologists from our country.

Thanks to hard work, teaching and scientific competences, organisational skills associated with an exceptional modesty, the brilliant scientist Gurie Coşciug always enjoyed great respect and gratitude on behalf of medical community.

Professor Gurie Coşciug was awarded the Order of Work Glory for hard work and continuous surgical practice during 50 years.

Gurie Coşciug died on February 3, 2013.



Nikolai Kuznetsov
1897-1988

Nikolai Kuznețov

Profesor, patriarh al histologiei practice și al chirurgiei regenerative

Nikolai Kuznețov s-a născut la 12 iunie 1897 în orașul Moscova, Rusia, într-o familie de funcționari. După absolvirea cu medalie a Școlii Gimnaziale, își face studiile la Facultatea de Medicină a Universității din Moscova. Pe perioada studenției, în timpul epidemiei de tifos, a activat în calitate de asistent medical la un spital din capitala rusă.

În anul 1924 își începe activitatea în calitate de colaborator științific la Catedra de histologie, participând activ și în procesul didactic. După absolvirea aspiranturii, activează ca asistent la Catedra de histologie a Institutului de Medicină din Alma-Ata, Kazahstan. Continuând cercetările în domeniul aeronauticii în cadrul comenzii de stat, în anul 1935, Nikolai Kuznețov obține, fără susținerea tezei, titlul de doctor în științe medicale pentru ciclul de cercetări și publicații consacrate utilizării materialelor confecționate din peritoneu.

În anul 1939 este transferat în calitate de șef catedră la Institutul de Stat de Medicină din Osetia de Nord (or. Ordjonikidze) pentru a participa la fondarea instituției și la organizarea Catedrei de histologie. În 1940 i se conferă titlul științifico-didactic de conferențiar. La începutul războiului, Nikolai Kuznețov se reîntoarce la Institutul de Medicină nr. 2 din Moscova, până în anul 1946. Între timp, Institutul de Medicină nr. 2 din Moscova este evacuat în or. Omsk, unde Nikolai Kuznețov ține cursuri atât la catedră, cât și la trei școli de felceri.

În anul 1946, prin ordinul Ministerului Sănătății al URSS, conferențiarul Nikolai Kuznețov este numit șef al Catedrei de Histologie la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. În această funcție, desfășoară o amplă activitate didactică și efectuează valoroase cercetări, care i-au permis nu numai descrierea arhitectonicii membranelor seroase viscerale, dar și elaborarea diverselor materiale și preparate din acestea, ca: plastine, tuburi, inele, știfturi, ațe chirurgicale fibrino-peritoneale ș.a. Astfel, cercetările inovatoare ale conferențiarului Nikolai Kuznețov prezentau nu doar interes teoretic, dar și practic. Pentru prima dată, rezultatele cercetărilor au fost implementate în chirurgia plastică și în terapia tisulară. Plastinele peritoneale au fost utilizate pe larg în tratamentul ulcerului trofic, a plăgilor cu cicatrizare redusă, a combustiiilor imense, a patologiilor

neurologice și oftalmologice. Pentru aceste realizări, în anul 1963, Comisia Unională de Atestare, pentru prima dată în istoria sa, îi conferă conferențiarului Nikolai Kuznețov titlul de profesor fără a susține teza de doctor habilitat în științe medicale.

Nikolai Kuznețov a condus Catedra de histologie până în anul 1969. Ulterior, a activat ca profesor consultant la aceeași catedră până în 1975. După retragerea din funcție, profesorul Nikolai Kuznețov s-a dedicat în totalitate picturii, având această pasiune pe parcursul întregii vieți.

Sub conducerea profesorului Nikolai Kuznețov au fost susținute circa 29 de teze de doctor în științe medicale și una de doctor habilitat. A elaborat și a publicat peste 100 de lucrări, inclusiv 85 de publicații științifice, 2 monografii și 14 brevete de invenție. Pentru activitate prodigioasă în domeniu, profesorul Nikolai Kuznețov a fost menționat cu mai multe distincții de stat.

La 23 ianuarie 1988 Nikolai Kuznețov s-a stins din viață.

Nikolai Kuznețov

Professor, patriarch of the practical histology and regenerative surgery

Nikolai Kuznețov was born on the 12th of June 1897 in Moscow, Russia in a family of clerks. After he had graduated with honours from gymnasium, he was admitted to the Faculty of Medicine of Moscow University. While he was a student, during the typhus epidemic, he worked as medical assistant at a hospital from the Russian capital.

In 1924 he started his activity as Scientific Collaborator at the Chair of Histology, actively participating in the academic process. After he had finished the postgraduate education, he worked as Assistant Professor at the Histology Chair of Alma-Ata Institute of Medicine, Kazakhstan. While continuing the researches in the field of aeronautics within a state order, in 1935, Nikolai Kuznețov, without defending the thesis, received the title of PhD in medical sciences for the series of researches and publications dedicated to the utilisation of the materials made of peritoneum.

In 1939 he was transferred to the State Institute of Medicine from North Ossetia (Ordzhonikidze city) as Head of Chair to take part at the foundation of the institution and establishment of the Histology Chair. In 1940 he was conferred the scientific-academic title of Associate Professor. At the beginning of war, Nikolai Kuzneţov returned to the Institute of Medicine No. 2 in Moscow and worked here until 1946. In the meantime, the Institute of Medicine No. 2 from Moscow had been evacuated to Omsk, where Nikolai Kuzneţov held courses both at the Chair as well as at three schools of medical assistants.

In 1946, based on the Order of the Ministry of Health of USSR, Associate Professor Nikolai Kuzneţov was appointed Head of Histology Chair at Chişinău State Institute of Medicine. While holding this position, he unfolded an ample academic activity and conducted valuable researches, which allowed him not only to describe the architectonic of visceral serous membranes, but also to elaborate various materials and preparations from these membranes, namely: plates, tubes, rings, pins, fibrin-peritoneal surgical thread, etc. Thus, the innovative researches of Associate Professor Nikolai Kuzneţov were of both theoretical and practical interests. For the first time the results of the researches were implemented in plastic surgery and tissue therapy. The peritoneal plates were widely applied in the treatment of trophic ulcer, wounds with reduced cicatrization, huge combustion, neurological and ophthalmological diseases. For the above-mentioned achievements, in 1963, the Union Commission of Attestation, for the first time in its history, conferred to Associate Professor Nikolai Kuzneţov the title of Professor without defending the thesis of doctor habilitatus in medical sciences.

Nikolai Kuzneţov led the Chair of Histology until 1969. Subsequently, he worked as Consultant Professor at the same Chair until 1975. After his withdrawal, Professor Nikolai Kuzneţov devoted himself entirely to painting, which was his passion throughout his life.

Under the guidance of Professor Nikolai Kuzneţov about 29 PhD theses in medical sciences and one thesis of doctor habilitatus were defended. He elaborated and published over 100 papers, including 85 scientific papers, 2 monographs and 14 letters patents. Professor Nikolai Kuzneţov was conferred many state awards for prodigious activity in the concerned field.

On January 23, 1988, Professor Nikolai Kuzneţov passed away.



Chiril Draganiuc
1931-2004

Chiril Draganiuc

Ministru al sănătății, personalitate marcantă a medicinei autohtone

Chiril Draganiuc s-a născut la 27 aprilie 1931 în satul Podoima, raionul Camenca, într-o familie de agricultori. Primele șapte clase le-a absolvit în satul natal, apoi și-a continuat studiile în Școala medie din satul Sănătăuca, raionul Vertujeni (pe atunci).

Anii grei de război și foametea din acea perioadă i-au determinat crezul vieții - munca. Anume pentru muncă și hărnicie, Sovietul Suprem al URSS l-a decorat pe adolescentul Chiril Draganiuc cu medalia „Pentru vitejie în muncă în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei 1941-1945”.

În anul 1950 Chiril Draganiuc este înmatriculat la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, pe care l-a absolvit cu mențiune în 1956. Își începe activitatea profesională în calitate de medic ftiziolog, ulterior medic-șef, la Spitalul de circumscripție Sculeni, raionul Fălești.

În 1958 este numit medic-șef al Sanatoriului Republican de Tuberculoză din s. Vorniceni, raionul Călărași, iar în anul 1972 - director al Institutului de Cercetări Științifice în Domeniul Ftiziopulmonologiei. Activând în aceste funcții responsabile a contribuit esențial la combaterea tuberculozei în republică. A implementat metode moderne de tratament a tuberculozei pulmonare, a inițiat și a realizat cercetări științifice în domeniul ftiziopulmonologiei. A reușit să consolideze patrimoniul instituțiilor și să dezvolte relațiile de colaborare cu principalele centre științifice de profil din URSS.

Calitățile de organizator talentat le-a manifestat și în funcția de ministru al sănătății, pe care a deținut-o în perioada anilor 1974-1990. Optând pentru dezvoltarea serviciilor de asistență medicală specializată, Chiril Draganiuc a contribuit la edificarea a peste 200 de instituții medicale de nivel republican și municipal, printre care: Spitalul Clinic Republican, Spitalul Clinic Municipal nr. 3, Institutul Oncologic, Institutul de Pulmonologie și Ftiziatrie ș.a. Au fost construite spitale noi în orașele Tiraspol și Bălți și, practic, în toate centrele raionale au fost înălțate policlinici, noi blocuri curative, maternități, stații sanitaro-epidemiologice, nenumărate ambulatorii sătești și puncte medicale. Drept urmare, a scăzut considerabil nivelul mortalității și morbidității generale, mortalității infantile și, în special, incidența tuberculozei.

În 1990 Chiril Draganiuc este învestit în funcția de director al Centrului Republican de Diagnosticare Medicală, unde a activat până în ultima zi de viață. Grație Domniei Sale, Centrul a fost dotat cu echipament performant de diagnosticare, inclusiv pentru investigații biochimice, endoscopice, histologice, imunologice ș.a.

În toate funcțiile deținute, Chiril Draganiuc a fost receptiv la inovațiile din domeniul medicinei, implementându-le operativ și eficient în practica medicală autohtonă. A îmbinat armonios activitatea curativă cu cea științifică. Rezultatele cercetărilor s-au materializat în tezele de doctor și doctor habilitat în științe medicale, susținute în anii 1969 și 1979, și în cele peste 69 de articole științifice.

În repetate rânduri, Chiril Draganiuc a fost ales deputat în Sovietul Suprem al URSS și RSSM. Activitatea profesională, organizatorică și științifică, succesele sale în domeniul sănătății publice au fost apreciate cu nenumărate distincții de stat.

Chiril Draganiuc a fost un medic excelent, un eminent savant cu abilități organizatorice excepționale, un om principal și inteligent, de o cumsecădenie rară.

A trecut în neființă în data de 4 iunie 2004.

Chiril Draganiuc

Minister of Health, outstanding figure of autochthonous medicine

Chiril Draganiuc was born on April 27, 1931 in Podoima village, Camenca district, in a family of farmers. He had graduated the first seven forms in his native village then he pursued the studies at the secondary school in Sănătăuca village, Vertujeni district (at that time).

The long years of war and famine in that period determined the purpose of his life – the work. Especially for work and diligence, the Supreme Soviet of USSR awarded Chiril Draganiuc the Medal *For bravery in work during the Great Patriotic War 1941-1945*.

In 1950 Chiril Draganiuc had been admitted to Chișinău State Institute of Medicine, where he graduated with honours in 1956. He started the professional activity as phtiziology physician, subsequently - Head Physician at the Hospital from Sculeni region, Fălești district.

In 1958 he was appointed Head Physician of Tuberculosis Republican Sanatorium from Vorniceni village, Călărași district, and

in 1972 – Director of the Institute of Scientific Research in the field of Phtiziopneumology. While occupying these responsible functions he brought an essential contribution to fight tuberculosis in the country. He implemented modern methods for the treatment of pulmonary tuberculosis, initiated and performed researches in phtiziopneumology. He managed to strengthen the institutions' patrimony and to develop cooperation partnerships with the main specialised scientific centres from USSR.

He manifested his skills as organiser in the position of Minister of Health, which he held in the period 1974-1990. Opting for the development of specialised healthcare services, Chiril Draganiuc contributed to the construction of over 200 medical institutions of republican and municipal levels, among which: Republican Clinical Hospital, Municipal Clinical Hospital No. 3, Institute of Oncology, Institute of Pulmonology and Phtiziatriy, etc. New hospitals in Tiraspol and Bălţi were built. Polyclinics, new curative buildings, motherhood buildings, sanitary-epidemiological stations, innumerable outpatient's clinics and medical offices in villages were constructed in almost all districts. Consequently, the level of general mortality and morbidity, infantile mortality and, especially, the TB incidence significantly decreased.

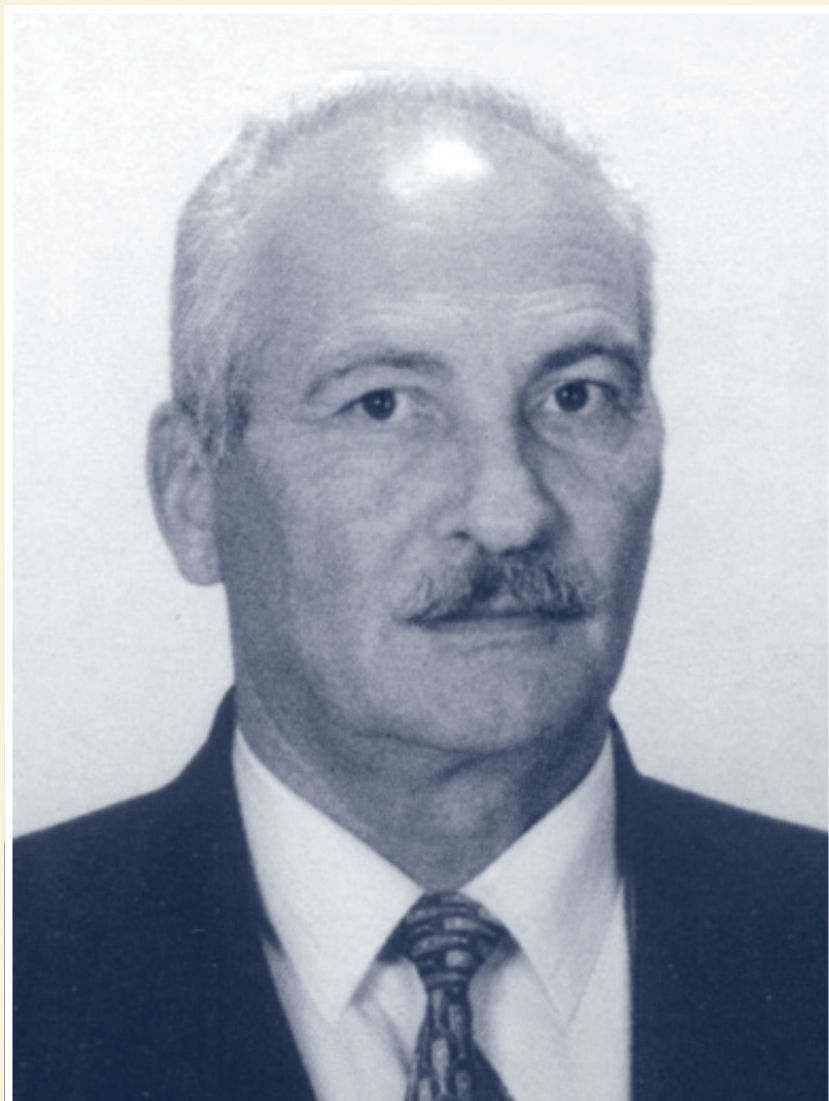
In 1990 Chiril Draganiuc was appointed Director of Republican Centre of Medical Diagnosis function that he occupied until the last day of his life. Thanks to him, the Centre was endowed with modern diagnosis equipment, including equipment for investigations in the field of biochemistry, endoscopy, histology, immunology, etc.

In all positions that he held, Chiril Draganiuc was receptive to the innovations in the medical field and implemented them efficiently in the autochthonous medical practice. Chiril Draganiuc harmoniously combined the curative activity with the scientific one. The researches' outcomes were turned to good accounts in the PhD thesis and thesis of doctor habilitatus in medical sciences defended in 1969 and 1979 respectively, as well as in over 69 scientific articles.

Several times, Chiril Draganiuc was elected Deputy in the Supreme Soviet of USSR and MSSR. He was awarded a large number of state distinctions for professional, organisational and scientific activities, as well as for his achievements in the field of public health.

Chiril Draganiuc was an excellent physician, an outstanding scientist with exceptional organisational skills, a man of principles, rare intelligence and decency.

Chiril Draganiuc passed away on June 4, 2004.



Nicolae Eșanu
1941-2009

Nicolae Eșanu

Distins profesor, model de patriotism universitar în numele prezentului și al viitorului

Nicolae Eșanu s-a născut la 9 mai 1941 în satul Corjeuți, raionul Briceni, într-o familie de țărani. După absolvirea Școlii medii din satul natal și a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, este admis în aspirantură la Catedra de histologie, iar în 1965 este angajat în funcția de asistent la aceeași catedră, fiind ulterior avansat în funcția de lector superior.

În paralel cu activitatea didactică și științifică a exercitat funcția de vicedecan al Facultății de Medicină Generală Preclinică (1986-1995). Susține teza de doctor în biologie și, în anul 1988, obține titlul științifico-didactic de conferențiar la Catedra de histologie. În 1993 este ales prin concurs șef al Catedrei de histologie, contribuind pe parcurs la dezvoltarea acesteia.

Doi ani mai târziu Nicolae Eșanu este numit decan al Facultății de Medicină. În noua funcție, împreună cu șefii de catedre și cu suportul altor subdiviziuni universitare, a contribuit la acreditarea națională a Universității și evaluarea internațională a facultății. În această perioadă a deideologizat programele de studii, a contribuit la completarea colecției bibliotecii universitare cu literatură didactică, la implementarea noii concepții de pregătire postuniversitară prin rezidențiat și secundariat clinic a cadrelor medicale. Nicolae Eșanu a elaborat noi standarde educaționale în conformitate cu rigorile Organizației Mondiale a Sănătății și cerințele Procesului de la Bologna.

Concomitent cu activitatea administrativă la facultate, Nicolae Eșanu a desfășurat o vastă activitate didactică și științifică în cadrul Catedrei de histologie, fiind preocupat mereu de dezvoltarea acesteia. În anul 2003 Nicolae Eșanu obține titlul științifico-didactic de profesor universitar. Noul statut îi permite avansarea în postul de prorector pentru activitate didactică. Profesorul Nicolae Eșanu a contribuit la optimizarea procesului didactic prin implementarea noilor tehnologii informaționale în instruirea și evaluarea studenților. A introdus noi forme de organizare a învățământului universitar prin aplicarea sistemului de credite academice transferabile, identificând premisele pentru integrarea modulelor interdisciplinare. Domnia Sa a avut un aport inestimabil în elaborarea Strategiei de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pentru anii 2011-2020.

În perioada anilor 2006-2008 profesorul Nicolae Eșanu a exercitat funcția de rector interimar al USMF „Nicolae Testemițanu”. Astfel, întreprinde măsuri și mai îndrăznețe de ajustare a tuturor direcțiilor de activitate universitară în conformitate cu rigorile internaționale ale școlilor superioare medicale. În 2008 profesorul Nicolae Eșanu revine în funcția de prorector pentru activitate didactică.

Pe parcursul activității, a editat peste 100 de publicații didactice și științifice, inclusiv manuale, indicații și elaborări metodice pentru studenți, monografii ș.a. Sub conducerea și îndrumarea profesorului Nicolae Eșanu au fost susținute mai multe teze de master și de doctor în științe medicale.

Timp de 43 de ani Nicolae Eșanu s-a afirmat ca un pedagog de vocație, manager iscusit, om de o cultură și noblețe rară. Pentru merite deosebite și excelență în activitate a fost decorat cu medaliile „Meritul Civic” și „Nicolae Testemițanu”. Pentru a înveșnici memoria distinsului profesor, astăzi o aulă îi poartă numele.

Profesorul Nicolae Eșanu s-a stins subit din viață la 22 octombrie 2009.

Nicolae Eșanu

Eminent Professor, a model of university patriotism in the name present and future

Nicolae Eșanu was born on May 9, 1941 in Corjeuți, Briceni district in a family of peasants. After graduation from the secondary school in his native village and from the Chișinău State Institute of Medicine, he was admitted to postgraduate studies at the Chair of Histology. In 1965 he had been employed as Assistant Professor at the same Chair, subsequently he was promoted to the position of Senior Lecturer.

Simultaneously with the academic and scientific activity, he held the position of Vice-Dean of the Faculty of Preclinical General Medicine (1986-1995). In 1988 he had defended the PhD thesis in biology and, in a short time, obtained the scientific-academic title of Associate Professor at the Chair of Histology. In 1993 he was elected, on a contest basis, Head of Histology Chair contributing to its development during his activity.

Two years later Nicolae Eșanu was appointed Dean of the Medicine Faculty. While holding this position, together with the hea-

ds of chairs and with the support of other university subdivisions, he contributed to the national accreditation of the University and external evaluation of the Faculty. In this period, he dissolved the ideologies of the study programs, contributed to the completion of the university library's collection with academic literature and to the implementation of a new conception of postgraduate training through residency and fellowship training of medical specialists. Nicolae Eșanu developed the new educational standards according to the World Health Organisation rigours and the requirements of Bologna Process.

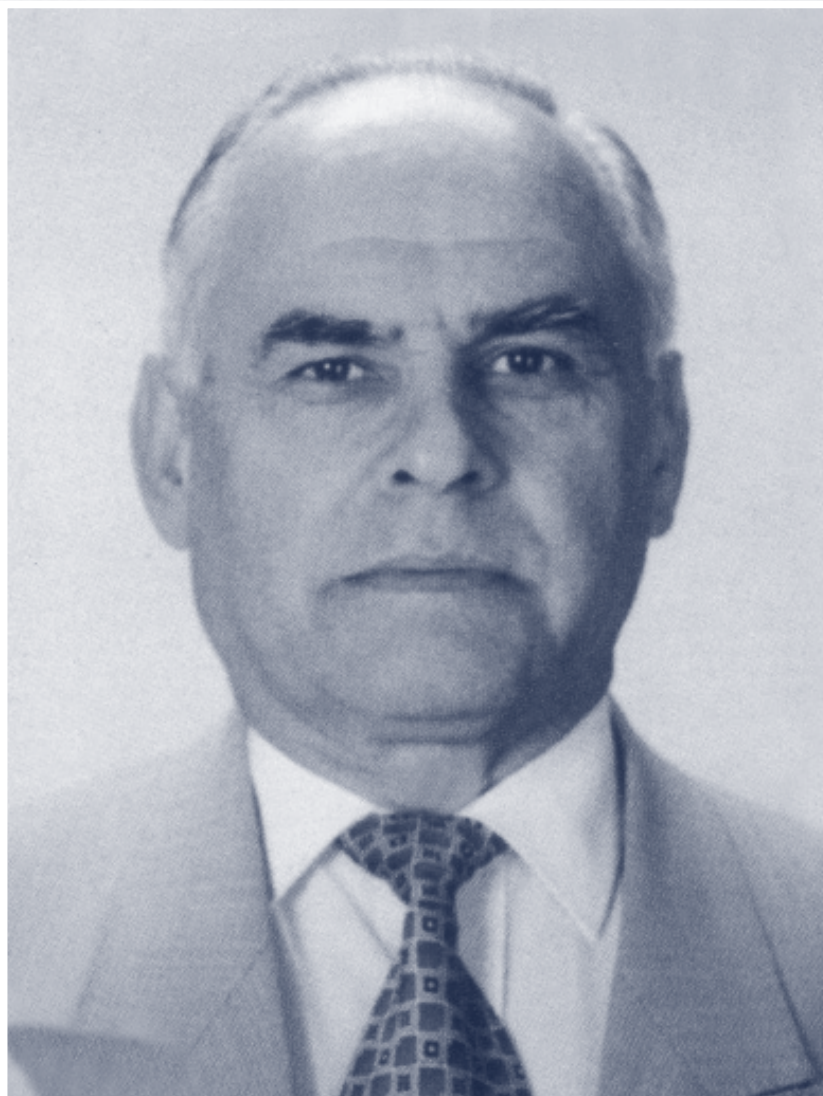
Along with the administrative work at the Faculty, Nicolae Eșanu unfolded a comprehensive academic and scientific activity within the Chair of Histology being always focused on its development. In 2003 Nicolae Eșanu was conferred the scientific-academic title of Professor. The new title allowed him to be promoted to the position of Vice-Rector for Academic Affairs. Professor Eșanu contributed to the optimisation of the academic process thanks to the implementation of new informational technologies in the training and evaluation of students. He introduced new forms of organization of the undergraduate education via application of the European credit transfer and accumulation system, identifying the premises for the integration of interdisciplinary modules. He brought an invaluable contribution to the elaboration of the Development Strategy of Nicolae Testemițanu State University of Medicine and Pharmacy for the period 2011-2020.

In the period 2006-2008 Professor Eșanu held the position of Interim Rector of Nicolae Testemițanu SUMPh. Thus, he took even more courageous measures to bring all directions of the university activity in line with the international rigours of superior medical schools. In 2008 Professor Eșanu returned to the function of Vice-Rector for Academic Affairs.

Throughout his activity, he published about 100 academic and scientific papers, including textbooks, guidebooks for students, monographs, etc. Under the guidance and coordination of Professor Eșanu many Master and PhD theses in medical sciences were defended.

For 43 years Nicole Eșanu proved himself as a competent educator, skilful manager, and a man of rare culture and nobility. He was awarded the Medal of Civic Merit and Medal Nicolae Testemițanu for outstanding merits and excellent activity. To eternalize the memory of the distinguished Professor, a lecture hall bears his name today.

Professor Nicolae Eșanu passed away suddenly on October 22, 2009.



Petru Galețchi
1938-2004

Petru Galețchi

Profesor eminent, metodist de excepție al școlii superioare, patriot al pământului și neamului

Petru Galețchi s-a născut la 6 septembrie 1938 în satul Dondușeni, județul Soroca, într-o familie de agricultori. A absolvit Gimnaziul din satul natal, Școala de Felceri și Moașe din orașul Bălți, iar în anul 1963 - Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. În anii de studenție, a fost puternic influențat de dascălii A. Zubkov, N. Starostenko, B. Șarapov, A. Molohov, mai târziu de Nicolae Testemițanu, Vasile Anestiadi și alți savanți cu renume.

După absolvirea cu mențiune a ISMC, Petru Galețchi a fost angajat în funcția de asistent la Catedra de microbiologie, virusologie și imunologie. Aici urmează studiile de doctorat. Efectuează cercetări și la Institutul de Epidemiologie și Microbiologie „N. Gamaleia” din Moscova.

În anul 1970 susține teza de doctor în științe medicale, în care a studiat mecanismele de antibiorezistență și factorii de patogenie a stafilococilor. Cinci ani mai târziu obține titlul științifico-didactic de conferențiar, iar în 1978 este desemnat șef al Cursului de microbiologie la Facultatea de Perfecționare a Medicilor. În 1989 Petru Galețchi este ales în funcția de șef al Catedrei de microbiologie, virusologie și imunologie, iar în anul 1991 i se conferă titlul științifico-didactic de profesor universitar.

Petru Galețchi este autorul a peste 145 de publicații didactice și științifice, inclusiv manuale, compedii și ghiduri practice pentru studenți, rezidenți și medici, și are în palmares mai multe brevete de invenție și inovații. Pentru „Ciclul de invenții în domeniul protecției mediului”, Societatea inventatorilor din România i-a conferit Medalia de Aur.

Domnia Sa a fost conducător și consultant științific la 7 teze de doctor în științe medicale și una de doctor habilitat. Profesorul Petru Galețchi a organizat și a participat la multiple forumuri științifice: congrese, conferințe, simpozioane și seminare. În calitate de microbiolog principal al Ministerului Sănătății, a contribuit la optimizarea serviciului și ameliorarea situației sanitaro-epidemiologice din republică.

În paralel cu activitatea didactică și științifică, Petru Galețchi a exercitat mai multe funcții administrative: prodecan și, ulterior, decan al Facultății de Medicină Generală (1989-1995). În 1995 este numit vicerector, prorector pe probleme didactice și relații inter-

naționale al Universității de Stat de Medicină „Nicolae Testemițanu”, funcții în care reușește să consolideze o adevărată echipă de cadre profesionale. În colaborare cu structurile de stat și organismele internaționale, a elaborat conceptul de instruire universitară, postuniversitară și de formare continuă a cadrelor de medici și farmaciști din republică. Profesorul Galețchi a contribuit esențial la optimizarea procesului didactic prin implementarea tehnologiilor informaționale moderne în instruirea și evaluarea cunoștințelor mediciniștilor. A realizat o activitate fructuoasă în procesul de pregătire, evaluare și acreditare a USMF „Nicolae Testemițanu”. Sub conducerea Domniei Sale au fost ajustate programele de studii la standardele europene și la rigorile Organizației Mondiale a Sănătății.

Pentru activitate multilaterală și aport considerabil în dezvoltarea învățământului superior medical, profesorul universitar Petru Galețchi a fost apreciat cu mai multe distincții de stat. Domnia Sa a fost respectat de colegi și de studenți pentru profesionalismul, erudiția și tactul pedagogic, inteligența și verticalitatea de care a dat dovadă.

Petru Galețchi a încetat din viață la 31 august 2004.

Petru Galețchi

Eminent Professor, exceptional educator of superior school, patriot of his country and nation

Petru Galețchi was born on the 6th of September 1938 in Donușeni village, Soroca district, in a family of farmers. He graduated from gymnasium in his native village, then – from the School of Medical Assistants and Midwives in Bălți and in 1956 – from Chișinău State Institute of Medicine (CSIM). During the study years, he was strongly influenced by the teachers A. Zubcov, N. Starostenko, B. Șarapov, A. Molohov, later on by Nicolae Testemițanu, Vasile Anestiadi and other famous scientists.

After he had graduated with honours from CSIM, Petru Galețchi was employed as Assistant Professor at the Chair of Microbiology, Virology and Immunology. Here he attended courses within the PhD training. He conducted researches at the Institute of Epidemiology and Microbiology “N. Gamaleia” from Moscow.

In 1970 Petru Galețchi defended the PhD thesis in medical sciences, in which he studied the mechanisms of antibiotic resistance. Five years later, he had been conferred the scientific-academ-

ic title of Associate Professor, and in 1978 he was appointed Head of Microbiology Course at the Faculty of Continuing Training in Medicine. In 1989 Petru Galețchi had been elected Head of Chair of Microbiology, Virusology and Immunology, and in 1991 he was conferred the scientific-academic title of Professor.

Pentru Galețchi is the author of about 145 academic and scientific publications, including textbooks, compendiums and practical guidebooks for students, residents and physicians and has in the honours list many innovations and letters patents. The Romanian Inventors Society awarded him the Gold Medal for the *Cycle of inventions in the area of environmental protection*.

He was the scientific coordinator and consultant for 7 PhD theses in medical sciences and theses of doctor habilitatus. Professor Petru Galețchi organized and participated in many scientific forums: congresses, conferences, symposiums and trainings. As the Main Specialist in Microbiology of the Ministry of Health, he contributed to the optimisation of the service and the improvement of the sanitary-epidemiological situation in the country.

Simultaneously with the academic and scientific activity, Petru Galețchi exercised many administrative functions: Vice-Dean, afterwards Dean of the Faculty of General Medicine (1989-1995). In 1995 he had been appointed First Vice-Rector for Academic Affairs and International Relations of Nicolae Testemițanu State University of Medicine, in which position he managed to consolidate a team of skilled professionals. He developed the concept of undergraduate and postgraduate training in medicine and pharmacy in cooperation with state structures and international bodies. Professor Galețchi brought an essential contribution to the optimisation of the academic process via implementation of modern informational technologies in the training and evaluation of medical students' knowledge. He carried out a fruitful activity in the process of preparation, evaluation and accreditation of SUMPh "Nicolae Testemițanu". Under his guidance, the study programs were adjusted to the World Health Organisation rigours and European standards.

Professor Petru Galețchi received many state awards for multilateral activity and considerable input to the development of higher medical education. The colleagues and students respected him for his professionalism, erudition and pedagogical tact, intelligence and verticality.

Petru Galețchi passed away on August 31, 2004.



Moisei Ghehtman
1901-1973

Moisei Ghehtman

Viceministru al sănătății, eminent savant și organizator al ocrotirii sănătății

Moisei Ghehtman s-a născut la 21 august 1901 în orașul Pavlohrad, regiunea Dnipropetrovsk, Ucraina, într-o familie de brutari. După absolvirea Școlii medii din or. Simferopol, în anul 1921, se înscrie la Facultatea de Medicină a Universității de Stat din Saratov "N. Cernîșevski".

Și-a început activitatea în anul 1926, imediat după absolvirea facultății, în calitate de medic de circumscripție în satul Pionerskoe, regiunea Simferopol, ulterior a ocupat consecutiv funcțiile de șef al Secției de igienă și epidemiologie a Departamentului Sanitar din Belogorsk, regiunea Amur, șef al Direcției sanitare raionale, șef al Departamentului sanitar raional din or. Simferopol, inspector sanitar de stat al orașului, ulterior medic-șef sanitar de stat și locțiitor al Comisarului pe problemele sănătății din Crimeea.

În perioada celui de-al Doilea Război Mondial a fost locțiitor al șefului Serviciului sanitar al Armatei Sovietice. În 1944 Moisei Ghehtman este transferat în or. Krasnodar în cadrul grupului operativ de conducere al Crimeei. În aprilie 1945 este trimis în Moldova în calitate de inspector pe probleme de sănătate. Ulterior, a fost învestit în funcția de viceministru al sănătății și specialist principal pe probleme sanitare-epidemiologice. În anii postbelici, Moisei Ghehtman a pus bazele unei activități stabile de supraveghere sanitară a tuturor sectoarelor economiei din republică. Datorită influenței sale în implementarea politicii sanitare de stat a contribuit la dezvoltarea domeniilor prioritare ale sănătății.

În cadrul Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, Moisei Ghehtman a fondat Catedra de medicină socială și organizare a ocrotirii sănătății pe care a condus-o din 1945, timp de 28 de ani. Profesorul Ghehtman a fost și un pedagog devotat cauzei și idealurilor tinerelor generații de medici. A elaborat o serie de lucrări metodice pentru studenți la disciplinele predate în cadrul catedrei. Totodată, ca șef catedră a fost foarte exigent față de colegi și studenți, dar mai întâi față de sine însuși. A îmbinat cu succes activitatea organizatorică și instructiv-didactică cu cea medico-sanitară, îmbunătățind continuu procesul de instruire universitară și postuniversitară conform cerințelor contemporane.

Moisei Ghehtman a fost un savant cu renume în domeniul medicinei sociale și organizării ocrotirii sănătății. A desfășurat o amplă

activitate de cercetare, publicând peste 180 de lucrări științifice, inclusiv 10 monografii. Rezultatele cercetărilor efectuate de profesorul Moisei Ghehtman au fost aplicate pe larg atât în republică, cât și departe de hotarele ei. Sub conducerea Domniei Sale au fost susținute 35 de teze de doctor în științe medicale, inclusiv 4 teze de doctor habilitat.

În repetate rânduri, Moisei Ghehtman a fost ales deputat al Consiliului orășenesc al or. Simferopol, membru al Comitetului Central al Crucii Roșii din Republica Moldova, membru al Comitetului Republican al Sindicatelor lucrătorilor medicali. Pe parcursul mai multor ani a fost membru al colegiului de redacție al revistei republicane "Ocrotirea sănătății", consultant științific al Ministerului Sănătății în problemele medicinei sociale și organizării ocrotirii sănătății și alte funcții responsabile.

Pentru merite deosebite în activitate, Moisei Ghehtman a fost menționat cu titlul "Om Emerit în știință" și decorat cu mai multe distincții de stat.

Moisei Ghehtman s-a stins din viață la 30 octombrie 1973.

Moisei Ghehtman

Vice-Minister of Health, outstanding scientist and organiser of healthcare

Moisei Ghehtman was born on the 21st of August 1901 in Pavlohrad, Dnipropetrovsk Oblast, Ukraine, in a family of bakers. In 1921, after he had graduated from secondary school in Simferopol, he was admitted to the Faculty of Medicine of Saratov State University "N. Cernîșevski".

In 1926, immediately after graduation from the University, he started the activity as physician responsible for a circumscription in Pionerskoe village, Simferopol region. Afterwards, he consecutively held the following positions: Head of Section of Hygiene and Epidemiology of the Sanitary Department in Belogorsk, Amur region; Head of District Sanitary Division; Head of District Sanitary Department in Simferopol; State Sanitary Inspector of the city, afterwards Chief State Sanitary Physician and Deputy of the Commissioner for Health Problems in Crimea.

During the Second World War, he was Deputy Head of the Sanitary Service of Soviet Army. In 1944, Moisei Ghehtman was trans-

ferred to Krasnodar within a task force to lead Crimea. In April 1945, he was sent to Moldova as Inspector for health problems. Subsequently, he was appointed Vice-Minister of Health and Main Specialist on Sanitary-Epidemiological Problems. During the post-war years, Moisei Ghehtman set the grounds of a stable activity of sanitary surveillance of all economy sectors in the country. Through his influence on the state sanitary policy, he contributed to the development of priority healthcare areas.

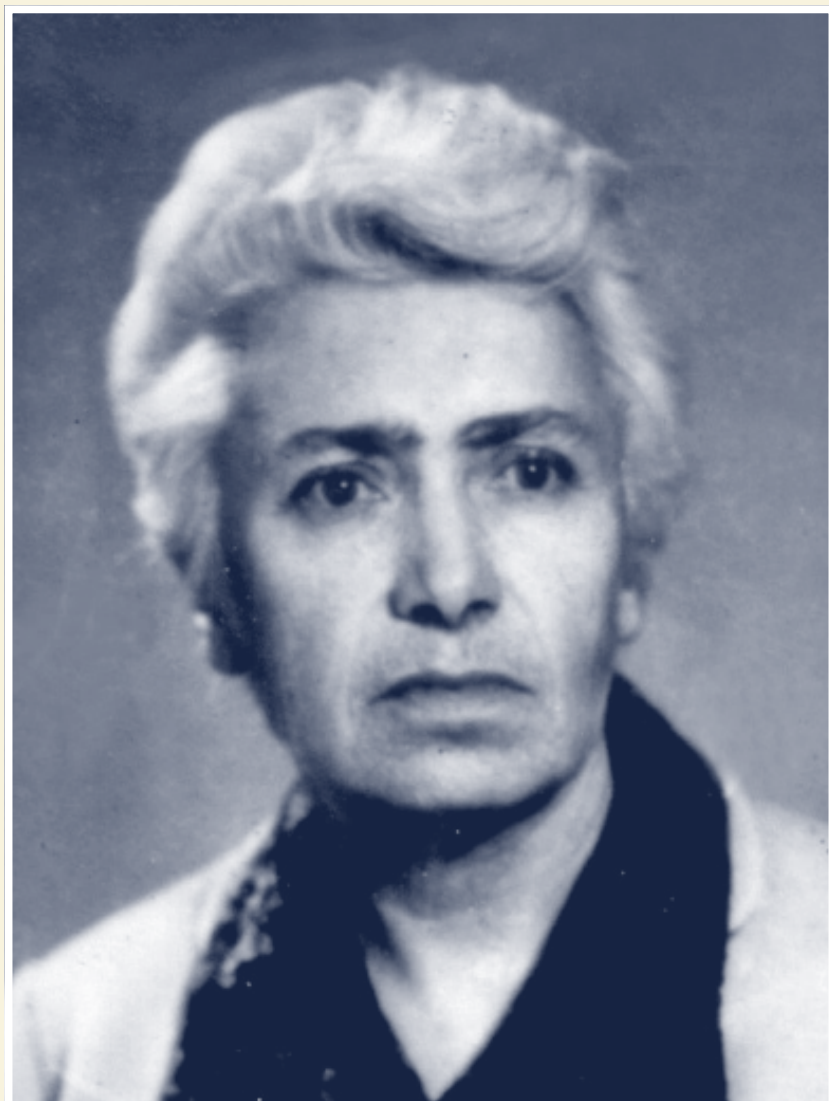
Moisei Ghehtman is the founder of the Chair of Social Medicine and Organisation of Healthcare within Chişinău State Institute of Medicine, which he led for 28 years, since 1945. Professor Ghehtman was a teacher devoted to the causes and ideals of the young generations of physicians. He developed a series of didactic papers for students on the courses delivered at the chair. Also, as Head of Chair he had high level of requirements towards the colleagues and the students, but first of all – towards himself. Moisei Ghehtman successfully combined the organisational and academic activity with that of medical-sanitary, thus continuously improving the process of undergraduate and postgraduate training according to contemporary requirements.

Moisei Ghehtman was a renowned scientist in the area of social medicine and organization of healthcare. He unfolded an ample research activity and published over 180 scientific papers, including 10 monographs. The outcomes of scientific researches performed by Professor Moisei Ghehtman were widely applied both in the country as well as far from its borders. Under his guidance, 35 PhD theses in medical sciences, including 4 theses of doctor habilitatus were defended.

Many times, Moisei Ghehtman was elected Deputy of the City Council of Simferopol, member of Central Committee of Red Cross from the Republic of Moldova, member of Republican Committee of Health Workers Union. During a longer period of time he was member of the Editorial Board of the Republican Journal *Ocotirea Sănătății*, Scientific Advisor of the Ministry of Health on the issues of social medicine and organisation of healthcare and held other responsible positions.

For outstanding merits in his activity, Moisei Ghehtman was awarded the title of Emeritus of Sciences and received many state distinctions.

Moisei Ghehtman passed away on the 30th of October 1973.



Natalia Gheorghiu
1914-2001

Natalia Gheorghiu

Medic legendă, academician al AȘM a URSS,

Natalia Gheorghiu s-a născut la 29 noiembrie 1914 în satul Manzîr, județul Tighina, într-o familie de intelectuali. În anul 1933, după absolvirea Școlii medii din Tighina și-a urmat studiile la Facultatea de Medicină a Universității din București până în 1940, iar în anul 1947 a absolvit Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC).

Și-a început activitatea de medic la sectorul de circumscripție din Geamăna, apoi ordinator la Spitalul din satul Talmaz, r-nul Căușeni. În 1941 a fost evacuată în Caucaz, unde a activat succesiv ca medic epidemiolog, medic ordinator, medic la Urgență, medic chirurg, șef de laborator clinic și șef de cabinet roentgenologic.

Revenită în țară, în 1946 Natalia Gheorghiu este angajată ca secundar clinic la Catedra de chirurgie de spital a ISMC. Trei ani mai târziu, în premieră pentru Moldova, susține teza de doctor în științe medicale și este angajată ca asistent (1949-1951), ulterior - conferențiar (1951-1960) la aceeași catedră. În anul 1954 susține teza de doctor habilitat la Academia de Științe Medicale din Moscova, iar în 1961 obține titlul de profesor.

În anul 1957, din inițiativa Domniei Sale în Moldova a fost deschisă prima secție de Chirurgie pediatrică la Spitalul Clinic Republican pentru Copii, în baza căreia a fost creat un curs de chirurgie pediatrică, iar în 1960 a fost fondată Catedra de chirurgie pediatrică și ortopedie, în funcția de șef al acesteia fiind desemnată Natalia Gheorghiu. În 1964 a contribuit la organizarea celei de-a doua secții de Chirurgie pediatrică urgentă în cadrul Spitalului Clinic Republican pentru Copii, iar un an mai târziu - a treia secție de profil în Spitalul din Bălți. Natalia Gheorghiu a fondat și Centrul Național Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică, care în prezent îi poartă numele.

În anul 1971 este prima din republică aleasă ca membru corespondent al Academiei de Științe Medicale a URSS. Natalia Gheorghiu a desfășurat o amplă activitate de cercetare, publicând peste 250 de lucrări științifice, inclusiv câteva monografii și brevete de invenție. Sub conducerea Domniei Sale au fost pregătite peste 30 de teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale.

Activând peste 50 de ani la Universitate, atât ca profesor, șef catedră (1960-1986), cât și în calitate de prorector pentru activitate didactică și științifică (1963-1969), academiciana Natalia Gheorghiu a contribuit substanțial la pregătirea și la perfecționarea con-

tinuă a cadrelor medicale. Aproape toți chirurgii pediatri din republică sunt discipolii Domniei Sale.

Natalia Gheorghiu a participat activ și în viața socială. A fost membră al Comitetului republican pentru prietenie cu țările de peste hotare, al Comitetului unional pentru menținerea Păcii în lume, al Comitetului de prevenire a războiului nuclear, vicepreședinte al Comitetului de prietenie URSS - India. Din 1971 devine membru titular al Asociației Internaționale a Chirurgilor.

Pentru activitate prodigioasă în domeniu i-au fost conferite titlurile de „Medic Emerit al RSSM”, „Om Emerit în știință al RSSM”, „Cetățean de onoare al orașului Chișinău” și decorată cu ordinele „Drapelul Roșu de Muncă”, „Prietenia Popoarelor”, „Ordinul Republicii”, medalia Comitetului Internațional pentru Apărarea Păcii și alte distincții. O stradă din sectorul Centru și un liceu din capitală îi poartă numele, iar la 18 noiembrie 2004 a fost creată Asociația Chirurgilor Pediatri „Academician Natalia Gheorghiu”.

Natalia Gheorghiu a decedat la 5 februarie 2001.

Natalia Gheorghiu

A legendary physician, Academician of ASM of USSR

Natalia Gheorghiu was born on November 29, 1914 in Manzîr village, Tighina County in a family of intellectuals. In 1933, after graduation from secondary school in Tighina, she had attended courses at the Faculty of Medicine of București University until 1940. In 1947 she graduated from Chișinău State Institute of Medicine (CSIM).

She had started the activity as physician responsible for the circumcision in Geamăna, afterwards she continued as medical interim at the Hospital from Talmaz village, Căușeni district. In 1941 she was evacuated to Caucasus, where she successively held the positions of epidemiologist, medical interim, physician at the Emergency, surgeon, Head of Clinical Laboratory and Head of Office of Roentgenology.

Having had returned to the country, in 1946 Natalia Gheorghiu was enrolled in fellowship training at the Chair of Hospital Surgery of CSIM. Three years later, as a premiere for Moldova, she had defended the PhD thesis in medical sciences and was employed as Assistant Professor (1949-1951), then as Associate Professor (1951-1960) at the same Chair. In 1954 she had defended the thesis of

doctor habilitatus at the Academy of Medical Sciences in Moscow, and in 1961 she was conferred the title of Professor.

In 1957, on her initiative, in Moldova it had had been opened the first Section of Paediatric Surgery at the Republican Clinical Hospital for Children. Based on this section, it had been initiated a course of paediatric surgery, and in 1960 it was established the Chair of Paediatric Surgery and Orthopaedics, Natalia Gheorghiu being appointed as Head of this Chair. In 1964 she contributed to the foundation of the second Section of Emergency Paediatric Surgery within the Republican Clinical Hospital for Children, and a year later – to the third specialised section in the Hospital from Bălți. Natalia Gheorghiu founded the National Scientific-Practical Centre of Paediatric Surgery which bears her name.

In 1971 she was the first in the country to be elected Correspondent Member of the Academy of Medical Sciences of USSR. Natalia Gheorghiu unfolded an ample research activity, publishing over 250 scientific papers, including monographs and letters patents. Under her guidance, over 30 PhD theses and theses of doctor habilitatus in medical sciences were defended.

While carrying out her activity at the University for more than 50 years, both as Professor, Head of Chair (1960-1986) and as Vice-Rector for Academic and Research Affairs (1963-1969), Academician Natalia Gheorghiu brought an essential contribution to the training and continuous education of medical specialists. Almost all paediatric surgeons in the country are her disciples.

Natalia Gheorghiu actively participated in the social life. She was member of the Republican Committee of Friendship with Countries from Abroad, the Union Committee to Keep Peace in the World, the Committee for the Prevention of Nuclear War, Vice-President of the Committee of Friendship of USSR-India. As from 1971 she became Titular Member of the International Association of Surgeons.

For prodigious activity, Natalia Gheorghiu was awarded the titles of Doctor Emeritus of MSSR, Emeritus of Sciences of MSSR and Honorary Citizen of Chişinău City. She was decorated with the Order of Red Flag of Work, Order of Friendship of Peoples, Order of the Republic, the Medal of International Committee for the Defence of Peace and other distinctions. A street from the Centre region and a Lyceum from the capital bear her name. On November 18, 2004 it was created the Association of Paediatric Surgeons Academician Natalia Gheorghiu.

Natalia Gheorghiu died on February 5, 2001.



Diomid Gherman

1928-2014

Diomid Gherman

Personalitate ilustră a contemporaneității, academician al AȘM

Diomid Gherman s-a născut la 10 aprilie 1928 în satul Bocșa, raionul Fălești, într-o familie de dascăli. După absolvirea școlii din satul natal, își continuă studiile la Liceul Comercial, apoi la Școala medie nr. 1 din Bălți, pe care a absolvit-o cu succes în 1946. Între anii 1946-1951 își face studiile la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău.

După absolvirea Institutului, își începe activitatea în calitate de medic-șef al Spitalului din satul Chirileni, r-nul Ungheni (1951-1952). În 1952 este admis în secundariat clinic la Catedra de neurologie, sub conducerea renumitului savant Boris Șarapov. Consecutiv, mai exercită funcțiile de medic-șef al Spitalului Raional Congaz (1954-1956), inspector al Ministerului Sănătății și președinte al Comitetului Central al Crucii Roșii în Moldova.

Consacrat deplin medicinei și științei, Diomid Gherman și-a perfecționat perseverent cunoștințele și abilitățile practice. În anul 1962 susține teza de doctor în științe medicale, iar un deceniu mai târziu – cea de doctor habilitat. Din anul 1961, Diomid Gherman exercită funcțiile de asistent, apoi conferențiar la Catedra de neurologie. În 1973 obține titlul științifico-didactic de profesor. În perioada anilor 1969-1998 Diomid Gherman deține funcția de șef al Catedrei de neurologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Ulterior, a activat ca profesor universitar la aceeași catedră și colaborator științific principal în Laboratorul de vertebro-neurologie a Institutului de Neurologie și Neurochirurgie. Din 1993 Diomid Gherman este ales academician al Academiei de Științe a Moldovei.

Profesorul Diomid Gherman este fondatorul școlii naționale de neurologie și neurochirurgie. Sub conducerea Domniei Sale au fost trasate direcțiile prioritare ale școlii neurologice autohtone, inclusiv patologia vasculomedulară. Academicianul Gherman este cunoscut în lumea medicală și științifică și ca fondator al școlii naționale de vertebro-neurologie. În cei peste 55 de ani de activitate didactică, Diomid Gherman a instruit mai multe generații de medici specialiști, care activează în republică și peste hotarele ei.

Diomid Gherman este recunoscut ca patriarh al neurologiei naționale. Cercetările Domniei Sale în domeniul neurologiei sunt recunoscute departe de hotarele Republicii Moldova, iar rezultatele acestora au fost reflectate în circa 400 de publicații, inclusiv 12

monografii, 3 inovații și 25 de brevete de invenție, 3 manuale. Diomid Gherman a pregătit 26 de doctori și doctori habilitați în științe medicale, inclusiv 12 specializați în vertebro-neurologie.

Academicianul Diomid Gherman a promovat neurologia autohtonă pe arena internațională. Din anul 1989 a organizat 12 reuniuni științifice ale neurologilor și neurochirurgilor din Republica Moldova și România. Datorită Domniei Sale, Moldova a devenit membră a Federației Europene a Societăților Neurologilor.

Neurochirurgul Diomid Gherman a salvat viața și a menținut sănătatea la zeci de mii de pacienți. Pentru merite deosebite în activitate a fost apreciat cu înaltele titluri de *Om Emerit al științei RM*, *Laureat al Premiului de Stat*, *Omul Anului* și *Cetățean de Onoare al orașului Fălești*. A fost desemnat cavaler al mai multor distincții de stat. Diomid Gherman a fost un profesor, un clinician și un cercetător cu renume, dar și un mare patriot al neamului. Liceul din satul natal îi poartă astăzi numele.

Savantul Diomid Gherman s-a stins din viață la 19 aprilie 2014.

Diomid Gherman

An outstanding contemporary figure, Academician of ASM

Diomid Gherman was born on April 10, 1928 in Bocșa village, Fălești district, in a family of teachers. After he had graduated from the school in his native village, he attended classes at the Commercial Lyceum, then at the secondary school No. 1 from Bălți, where he successfully graduated in 1946. In the period 1946-1951 he attended courses at Chișinău State Institute of Medicine.

After he had graduated from Institute, Diomid Gherman started the activity as Head Physician with the Hospital from Chirileni village, Ungheni district (1951-1952). In 1952 he was admitted to fellowship training at the Chair of Neurology under the management of the famous scientist Boris Șarapov. Consecutively, Diomid Gherman held the positions of Head Physician of the Congaz District Hospital (1954-1956), Inspector at the Ministry of Health, and President of the Central Committee of Red Cross in Moldova.

Being fully committed to medicine and science, Diomid Gherman perseveringly improved his knowledge and practical skills. In 1962 he had defended the PhD thesis in medical sciences and

a decade later – that of doctor habilitatus. As from 1961 Diomid Gherman exercised the functions of Assistant Professor; afterwards Associate Professor at the Chair of Neurology. In 1973 he was conferred the scientific-academic title of Professor. In the period 1969-1998 Diomid Gherman was appointed Head of Neurology Chair of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy. Subsequently, he acted as Professor at the same Chair and Principal Scientific Collaborator with the Laboratory of Vertebral Neurology of the Institute of Neurology and Neurosurgery. In 1993 Diomid Gherman was elected Academician of the Academy of Science of Moldova.

Diomid Gherman is the founder of the National School of Neurology and Neurosurgery. Under his leadership, there have been outlined the priority directions of the autochthonous neurology school, including the vascular medullar pathology. Academician Gherman is known in the medical and scientific world as the founder of the National School of Vertebral Neurology. In over 55 years of academic activity, Diomid Gherman trained many generations of physicians who carry out their activity in the country and abroad.

Diomid Gherman is known as patriarch of autochthonous neurology. His researches in the field of neurology became famous far from the borders of the Republic of Moldova, and their outcomes were laid out in about 400 publications, including 12 monographs, 3 innovation certificates, 25 letters patents and 3 textbooks. Diomid Gherman trained 26 doctors and doctors habilitatus in medical sciences, including 12 specialised in vertebral neurology.

Academician Diomid Gherman promoted the autochthonous neurology on international arena. As from 1989 he organised 12 scientific forums for neurologists and neurosurgeons from the Republic of Moldova and Romania. Thanks to him, Moldova became member of the European Federation of Neurological Societies.

The neurosurgeon Diomid Gherman saved the life and health of tens of thousands of patients. For outstanding merits in activity he was awarded the honourable titles of *Emeritus of Sciences of the Republic of Moldova*, *Laureate of State Prize*, *Man of the Year*, *Honorary Citizen of Făleşti Town*. He was designated as Cavalier of many state distinctions. Diomid Gherman was a famous professor, clinician and researcher, but also a great patriot of the nation. Today, the Lyceum from his native village bears his name.

The scientist Diomid Gherman passed way on April 19, 2014.



Eugen Gladun
1936-2014

Eugen Gladun

Ministru al sănătății, membru corespondent al AȘM, Om cu o vastă cultură umanistă

Eugen Gladun s-a născut la 27 aprilie 1936 în satul Nesfoia, r-nul Noua Suliță, regiunea Cernăuți, România, într-o familie de învățători. Și-a făcut studiile la Școala primară din satul Drepcăuți, r-nul Briceni, apoi le-a continuat la Școala medie nr. 2 din orașul Lipcani. În anul 1953 este admis la Facultatea de Medicină Generală a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC). După absolvire, în 1959 și-a început activitatea de medic obstetrician-ginecolog la Spitalul Raional Lipcani. În anul 1961 este admis în doctorat pe lângă Catedra de obstetrică și ginecologie a ISMC. În perioada anilor 1964-1968 a activat aici în calitate de asistent, ulterior conferențiar. În 1970 susține teza de doctor în științe medicale, iar din 1971, timp de câteva decenii, a deținut funcția de șef catedră Obstetrică și ginecologie, mai întâi în cadrul Facultății de Pediatrie, apoi - la Medicină Generală, iar mai târziu, la Facultatea de Perfecționare a Medicilor (1969-1985). Concomitent, Eugen Gladun a deținut, timp de 15 ani, funcția de decan al Facultății de Pediatrie (1968-1983).

În anul 1985 susține teza de doctor habilitat în științe medicale, care constituie un studiu de pionierat, cu implementări originale în chirurgia obstetrical-ginecologică. Aria cercetărilor sale a inclus și problemele stringente pentru republică, precum: gestozele, infecțiile intrauterine, infertilitatea, prematuritatea ș.a. În același an, Eugen Gladun obține titlul de profesor. Devenind șef de catedră, Domnia Sa a desfășurat o amplă activitate didactică și științifică, a fondat o școală nouă de obstetricieni-ginecologi, în care se îmbină organic tradițiile marilor înaintași cu noile tendințe și direcții de cercetare în domeniu.

În 1998 Eugen Gladun este ales deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în același an fiind desemnat ministru al sănătății, funcție pe care o deține până în 1999. Profesorul Gladun este unul dintre fondatorii Institutului de Cercetări în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului și a fost director al acestuia între anii 1988-2003. Pe parcursul mai multor ani, Eugen Gladun a fost președinte al Societății Obstetricienilor și Ginecologilor din Republica Moldova, vicepreședinte al Asociației Obstetricienilor și Ginecologilor din România, redactor-șef al revistei „Buletin de Perinatologie”, exercitând cu demnitate și alte funcții sociale.

În anul 2000 Eugen Gladun este ales membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. Profesorul a publicat peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 17 monografii, manuale și materiale didactice, a înregistrat peste 220 de propuneri de raționalizare, 5 invenții, 70 de inovații ș.a., cunoscute atât în țară, cât și peste hotare. Sub conducerea Domniei Sale au fost susținute 24 de teze de doctor în științe medicale și 8 teze de doctor habilitat.

Pentru merite deosebite în activitatea didactică, științifică și curativă profesorul universitar Eugen Gladun a fost menționat cu medalia „Meritul Civic” și cu cea mai înaltă distincție de stat „Ordinul Republicii”, iar în 1999 a devenit Laureat al Premiului de Stat în domeniul științei și tehnicii. Domnia Sa este unicul medic din republică, care s-a învrednicit de înaltul titlu - „Lucrător Emerit al Școlii Superioare din RSSM”.

Eugen Gladun a fost un medic remarcabil, un pedagog iscusit, ilustru savant și om de stat, promotor al valorilor științifice autohtone și general-umane.

Eugen Gladun s-a stins din viață la 30 mai 2014.

Eugen Gladun

Minister of Health, Correspondent Member of ASM, a man of great human culture

Eugen Gladun was born on April 27, 1936 in Nesfoaia village, Noua Sulita district, Cernăuți County, România in a family of teachers. He had attended classes at the primary school in Drepcăuți, Briceni district, afterwards he continued the studies at the secondary school No. 2 in Lipcani. In 1953 he was admitted at the Faculty of General Medicine of Chișinău State Institute of Medicine (CSIM). In 1959, after graduation, he started the activity as physician in obstetrics and gynaecology at Lipcani District Hospital. In 1961 he was admitted to doctoral studies with the Chair of Obstetrics and Gynaecology of CSIM. Between 1964 and 1968 he carried out his activity as Assistant Professor, then as Associate Professor at this Chair. In 1970 he had defended the PhD thesis in medical sciences and from 1971, during several decades, he held the position of Head of Obstetrics and Gynaecology Chair, first within the Faculty of Paediatrics, then at the Faculty of General Medicine, and later on at the Faculty of Continuing Education in Medicine (1969-1985).

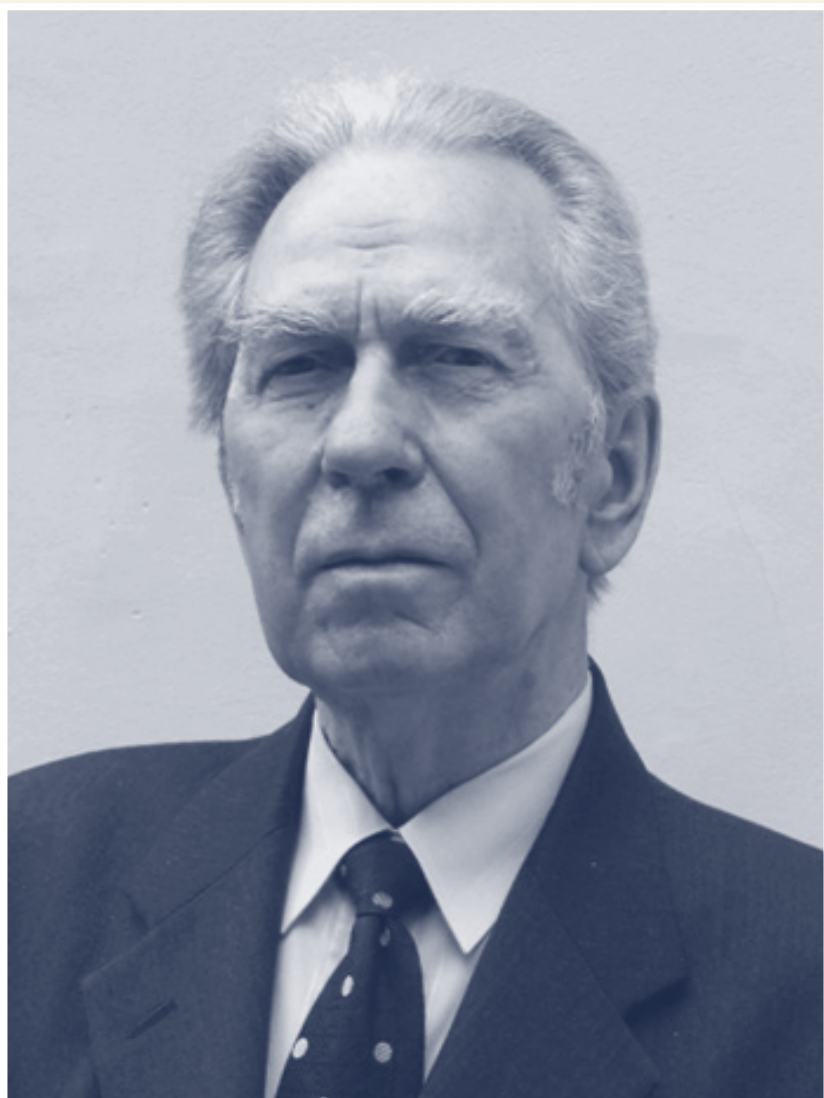
Concomitantly, Eugen Gladun held the position of Dean of Paediatrics Faculty for 15 years (1968-1983).

In 1985 he defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences, which was considered a pioneering study with original implementation in obstetrical-gynaecological surgery. His field of research also included keen problems for the country, namely: gestoses, intrauterine infections, infertility, prematurity, etc. In the same year, Eugen Gladun was conferred the title of Professor. While working as Head of Chair, he unfolded an ample academic and scientific activity, founded a new school of specialists in obstetrics and gynaecology in which the traditions of great predecessors are harmoniously combined with the new research trends and directions in the concerned field.

In 1998 Eugen Gladun was elected Deputy in the Parliament of the Republic of Moldova. In the same year, he was appointed Minister of Health and held this position by 1999. Professor Eugen Gladun is one of the founders of the Research Institute in the field of Mother and Child Health Protection and acted as Director of this institution in the period 1988-2003. During a longer period of time, Eugen Gladun was President of the Society of Obstetricians and Gynaecologists of the Republic of Moldova, Vice-President of the Association of Obstetricians and Gynaecologists of Romania, Editor-in-chief of the Journal *Buletin de Perinatologie* while exercising with dignity other social functions.

In 2000 Eugen Gladun was elected Correspondent Member of the Academy of Science of Moldova. Professor Gladun published over 200 scientific papers, including 17 monographs, textbooks and didactic materials, registered over 220 proposals of rationalisation, 5 letters patents, 70 innovation certificates, etc., which are known both in the country and abroad. Under his guidance, 24 PhD theses in medical sciences and 8 theses of doctor habilitatus were defended.

For outstanding merits in academic, scientific and curative activity, Academician Eugen Gladun was awarded the Medal of Civic Merit and the highest state award Order of the Republic. In 1999 he became Laureate of the State Prize in the field of Science and Technology. He is the only physician in the country who was awarded the honorary title of Emeritus Employee of the Superior School of MSSR.



Arsenie Guțan
1927-2010

Arsenie Guțan

Personalitate notorie pe arealul stomatologiei naționale

Arsenie Guțan s-a născut la 13 martie 1927 în satul Mitoc, raionul Orhei, într-o familie de țărani. În 1949 a absolvit 9 clase la Școala medie din orașul Orhei. În același an a fost deportat, împreună cu familia, în Siberia. După absolvirea clasei a X-a din or. Taișet, regiunea Irkutsk, Federația Rusă, este înmatriculat la Facultatea de Stomatologie a Institutului de Stat de Medicină din Irkutsk, pe care a absolvit-o cu mențiune în 1956. După finalizarea studiilor, Ministerul Sănătății al URSS îi permite întoarcerea la baștină, unde, în perioada anilor 1956-1960, activează ca medic stomatolog și chirurg generalist în satul Isacova, r-nul Orhei, iar ulterior în or. Orhei.

Între anii 1960-1961 urmează secundariatul clinic la Institutul de Stat de Medicină "I. P. Pavlov" din Leningrad, Federația Rusă în cadrul Catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială și stomatologie. După reîntoarcerea în Moldova își continuă activitatea în cadrul Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, în care a deținut consecutiv funcțiile de asistent, conferențiar și profesor. Din 1970 este numit șef al Catedrei de stomatologie chirurgicală, iar mai apoi - decan al Facultății de Stomatologie (1966-1971) și concomitent, în anii 1966-1967, decan al Facultății de Farmacie.

Aflându-se în fruntea catedrei, pe lângă activitatea organizatorică și didactică, a desfășurat o amplă activitate științifică. Primele cercetări le-a efectuat sub conducerea renumitului profesor Nicolae Fetisov. În 1965 Arsenie Guțan susține teza de doctor în științe medicale, iar în anul 1982 - cea de doctor habilitat. Rezultatele activității științifice au fost reflectate în peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii și 23 de inovații. A elaborat un manual, două ghiduri, un compendiu și 3 indicații metodice ș.a.

În perioada anilor 1994-2002 profesorul Arsenie Guțan a activat la Universitatea Liberă Internațională din Moldova în funcția de șef al Catedrei de stomatologie, ulterior Chirurgie OMF, și decan al Facultății de Stomatologie.

Pe parcursul activității, profesorul Arsenie Guțan a acordat o deosebită atenție pregătirii cadrelor autohtone de medici stomatologi și a celor didactico-științifice atât pentru facultate, cât și pentru întregul sistem de sănătate. Sub conducerea Domniei Sale, dar și în calitate de referent oficial, au fost susținute 21 de teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale.

Profesorul universitar Arsenie Guțan, de-a lungul activității sale, a îndeplinit funcții și în organizațiile de specialitate, dar și în organele de conducere ale sistemului de ocrotire a sănătății, fiind președinte al Asociației Medicilor Stomatologi din Republica Moldova și al Comisiei de probleme a Ministerului Sănătății (MS), membru al Comisiei de experți a MS, specialist principal al MS în domeniul stomatologiei pediatrice. Între anii 1991-1997 a fost membru al colegiilor de redacție a revistelor “Curierul medical” și “SOS” ale MS, redactor-șef și președinte de onoare al revistei „Medicina stomatologică”, membru de onoare al Academiei Europene de Implantologie Orală.

Profesorul Arsenie Guțan a fost un chirurg iscusit, un pedagog talentat, un savant ilustru și un om de o aleasă erudiție, un exemplu de omenie, cumsecădenie și modestie de invidiat.

Pentru activitate fructuoasă și îndelungată profesorul Arsenie Guțan a fost menționat cu mai multe distincții de stat și i s-a conferit titlul de „Inventator al URSS”.

Profesorul universitar Arsenie Guțan a decedat la 20 ianuarie 2010.

Arsenie Guțan

An outstanding personality on the national dentistry arena

Arsenie Guțan was born on March 13, 1929 in Mitoc village, Orhei district, in a family of peasants. In 1949 he graduated from secondary school in Orhei. In the same year, he was deported to Siberia together with his family. After he had graduated from school in Tayshet, Irkutsk Oblast, Russian Federation, he was admitted to the Dentistry Faculty of Irkutsk State Institute of Medicine, where he graduated with honours in 1956. When finishing the studies, the Ministry of Health of USSR had allowed him to return to his native country, where, in the period 1956-1960, he worked as stomatologist and general surgeon in Isacova village, Orhei district, and afterwards – in Orhei.

In the period 1960-1961 he attended courses within fellowship training at the State Institute of Medicine “I. P. Pavlov” from Lenin-grad, Russian Federation at the Chair of Oral and Maxillofacial Surgery and Dentistry. After returning to Moldova, Arsenie Guțan continued his activity at Chișinău State Institute of Medicine, where he held consecutively the positions of Assistant Professor, Associate Profes-

sor, and Professor. As from 1970 he was appointed Head of Surgical Dentistry Chair, then – Dean of Dentistry Faculty (1966-1971), and simultaneously – Dean of Pharmacy Faculty (1966-1967).

While being at the helm of the chair he unfolded an ample scientific activity along with the academic and organisational work. He conducted the first scientific researches under the guidance of Professor Nicolae Fetisov. In 1965 Arsenie Guțan defended the PhD thesis in medical sciences and in 1982 – that of doctor habilitatus. The research outcomes were laid out in over 200 scientific papers, including 3 monographs and 23 innovation certificates. He developed one textbook, two guidelines, one compendium, 3 methodical guidelines, etc.

In the period 1994-2002 Professor Arsenie Guțan carried out his activity at Free International University of Moldova as Head of Dentistry Chair (afterwards–Chair of Oral and Maxillofacial Surgery) and as Dean of Dentistry Faculty.

During his activity, Professor Arsenie Guțan paid special attention to the training of autochthonous dentists and academic-scientific staff both for the faculty as well as for the entire healthcare system. Under his guidance and in his quality as official reviewer, 21 PhD theses and theses of doctor habilitatus in medical sciences were defended.

Throughout his activity, Professor Arsenie Guțan occupied functions both at specialised organisations as well as at leading bodies of the healthcare system, in which he acted as President of the Dentistry Association of the Republic of Moldova and President of the Commission on the Problems of the Ministry of Health, member of the Experts Commission of the Ministry of Health, Main Specialist of the Ministry of Health in the field of Paediatric Dentistry. In the period 1991-1997 he was member of the Editorial Boards of the Journal *Curierul medical* and *Journal SOS* of the Ministry of Health, Editor-in-chief and Honorary President of the *Journal Medicina stomatologică*, Honorary Member of the European Academy of Oral Implantology.

Professor Arsenie Guțan was a skilful surgeon, talented educator, brilliant scientist and a man of rare erudition, a model of exceptional humanity, decency and modesty.

For fruitful and long working collaboration, Professor Arsenie Guțan received many state awards and was conferred the title of Inventor of USSR.

Professor Arsenie Guțan died on January 20, 2010.



Valentina Halitov
1926-2012

Valentina Halitov

Profesor, erudit medic cu tact pedagogic și spirit moral înăscut

Valentina Halitov s-a născut la 1 octombrie 1926 în orașul Chișinău, într-o familie de muncitori. Și-a făcut studiile la Liceul „Principesa Dadiani” din Chișinău. În anul 1945 a fost înmatriculată la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISM). După absolvirea Facultății de Medicină Generală, a activat ca medic oculist în orașul Leova.

Între anii 1951 și 1953 Valentina Halitov își face studiile prin secundariat clinic la Catedra de boli infecțioase, apoi activează ca asistent în cadrul aceleiași catedre a ISMC.

În 1962, după susținerea tezei de doctor în științe medicale, este numită șef al Cursului de boli infecțioase la copii. Concomitent, îndeplinește funcțiile de decan al facultăților de Pediatrie și Medicină Preventivă. În baza Cursului de boli infecțioase la copii, în anul 1967 Valentina Halitov fondează catedra cu aceeași denumire, pe care a condus-o timp de aproape patru decenii. În 1980 susține teza de doctor habilitat în științe medicale la Institutul Central de Epidemiologie din Moscova, iar un an mai târziu este numită în funcția de prorector pentru activitate științifică a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Din octombrie 1983 activează ca profesor, iar în perioada anilor 1997-2012 exercită funcția de profesor consultant la Catedra de boli infecțioase.

Profesorul Valentina Halitov a contribuit substanțial la pregătirea multor generații de medici. Pe parcursul a peste 50 de ani de activitate, a ținut cursuri, seminare, a pregătit specialiști renumiți în domeniu, inclusiv 12 secundari clinici.

Studiind infecțiile gastrointestinale la copii, patogeniza și imunologia acestora, profesorul Valentina Halitov, de rând cu activitatea didactică la catedră, a exercitat și funcția de infecționist principal al Ministerului Sănătății. Din inițiativa Domniei Sale a fost înființat Serviciul de pediatrie infecțioasă în republică. Valentina Halitov a participat activ la eradicarea epidemiilor și focarelor epidemice de holeră, febră tifoidă, hepatite virale ș.a., salvând viețile a zeci de mii de copii. A fondat un laborator imunologic, în care și până în prezent se realizează cercetări în domeniul imunității.

Rezultatele cercetărilor sale le-a expus în cele peste 300 de lucrări științifice, comunicări la congrese și simpozioane republicane și internaționale ș.a.

Valentina Halitov a desfășurat o activitate amplă fiind: membru al Comitetului Central Unional al Sindicatelor lucrătorilor medicali din URSS, deputat al Sovietului Raional Frunze din or. Chișinău, președinte al Societății Științifice a Infecționiștilor din RM, membru al conducerii Societății Științifice a Infecționiștilor din URSS, președinte al Comisiei de atestare a infecționiștilor al Ministerului Sănătății, membru al Senatului și al Consiliului științific al USMF „Nicolae Testemițanu”, membru al Consiliului științific de susținere a tezelor de doctor în științe medicale și de doctor habilitat ș.a.

Pentru succese remarcabile în activitatea didactică, științifică și socială, profesorul universitar Valentina Halitov a fost menționată cu mai multe distincții de stat, printre care ordinul „Знак почета» (URSS) de două ori (1971 și 1981) și „Ordinul Republicii» (1996).

A manifestat o atitudine deosebită față de obligațiile profesionale, a excelat prin erudiție și tact pedagogic, printr-un mod de viață bine organizat și calități umane excelente, demne de urmat pentru tinerele generații de medici.

Valentina Halitov s-a stins din viață la 9 iulie 2012.

Valentina Halitov

Professor, erudite physician with pedagogical tact and innate moral spirit

Valentina Halitov was born on October 1, 1926 in Chișinău, in a family of workers. She attended classes at the Lyceum “Principesa Dadiani” in Chișinău. In 1945 she was admitted to Chișinău State Institute of Medicine (CSIM). After she had graduated from the General Medicine Faculty, Valentina Halitov carried out her activity as eye doctor in Leova.

In the period 1951-1953 Valentina Halitov had attended courses within fellowship training at the Chair of Infectious Diseases, afterwards she worked as Assistant Professor at the same Chair of the CSIM.

In 1962, after she had defended the PhD thesis in medical sciences, she was appointed Head of Course of Infectious Diseases in Children. Concomitantly, Valentina Halitov held the positions of Dean of Paediatrics Faculty and Dean of Preventive Medicine Faculty. In 1967, on the basis of the Course of Infectious Diseases in Children, Valentina Halitov established the Chair with the same name, which she led for about four decades. In 1980 she had defended the

thesis of doctor habilitatus in medical sciences at the Central Institute of Epidemiology in Moscow, and a year later she was appointed Vice-Rector for Research Affairs of CSIM. As from October 1983 she carried out her activity as Professor and in the period 1997-2012 she exercised the function of Professor Consultant at the Chair of Infectious Diseases.

Professor Halitov brought an essential contribution to the training of many generations of physicians. Over a period of 50 years of activity, she held courses, seminars, and trained renowned specialists in the concerned field, including 12 clinical internship fellows.

Professor Halitov studied gastrointestinal infections in children, their pathogenesis and immunology and, along with academic activity at the Chair, she held the position of Main Infectious Diseases Doctor of the Ministry of Health. On her initiative it was established the Service of Infectious Paediatric in the country. Valentina Halitov actively participated in the eradication of epidemics and outbreaks of cholera, typhoid fever, viral hepatitis, etc., saving the lives of tens of thousands of children. She founded an Immunology Laboratory, where researches in the area of immunity are performed until nowadays.

The results of her researches were exposed in over 300 scientific papers, presentations at national and international congresses and symposiums, etc.

Valentina Halitova unfolded an ample activity as: member of the Trade Union Central Committee of Medical Workers from USSR, Deputy of Frunze District Soviet from Chişinău, President of the Scientific Society of Infectious Diseases Doctors in the Republic of Moldova, board member of the Scientific Society of Infectious Diseases Doctors in the USSR, President of the Commission for the Attestation of Infectious Diseases Doctors of the Ministry of Health, member of the Senate and of the Scientific Council of SUMPh “Nicolae Testemitanu”, member of the Scientific Council for defending the PhD theses in medical sciences and theses of doctor habilitatus, etc.

For remarkable achievements in academic, scientific and social activity, Professor Halitov received several state awards, among which the Order of the Badge of Honor (USSR), received twice (1971 and 1981), and Order of the Republic (1996).

She had a special attitude towards professional duties, she excelled by erudition and pedagogical tact, via a well organised lifestyle and excellent human qualities worthy to be followed by young generations of physicians.

Valentina Halitov passed away on July 9, 2012.



Timofei Moșneaga
1932-2014

Timofei Moșneaga

Ministru al sănătății, iscusit manager și Medic al Poporului

Timofei Moșneaga s-a născut la 6 martie 1932 în satul Corjo-va, raionul Dubăsari. Studiile primare le-a urmat la școala din satul natal, iar cele secundare – la Școala medie din Dubăsari. Între anii 1947-1950 a studiat la Școala de felceri din orașul Bender, iar după absolvire - la Facultatea de Medicină Generală a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC).

După obținerea diplomei de medic, în anul 1959, este admis la doctorat. În scurt timp după finalizarea studiilor, susține teza de doctor în științe medicale, ulterior, obține titlul științifico-didactic de conferențiar.

În anul 1960 acceptă funcția de medic-șef al Spitalului Clinic Republican (SCR), fiind îndrumat de rectorul ISMC, Nicolae Testemițanu, care-și căuta un succesor. Timofei Moșneaga a activat în această funcție mai bine de patru decenii, contribuind la dezvoltarea acestei instituții. Spitalul vechi, amplasat în blocuri adaptate de după război, nu mai satisfacea necesitățile populației de asistență specializată. Astfel, noul director a devenit preocupat de construcția unui nou spital. Au urmat zeci de drumuri pline de căutări și frământări prin mai multe țări și centre unionale. Într-un final, după nenumărate eforturi, Spitalul a fost dat în exploatare.

În scurt timp, în cadrul SCR, s-au deschis secții specializate pentru pacienții cu maladii somatice și chirurgicale, dotate cu tehnologii de tratament de ultimă oră, inclusiv metoda modernă de litotritie a pietrelor renale. În blocul chirurgical au fost deschise secțiile de chirurgie gastrică, proctologie, chirurgie vasculară, cardiochirurgie pediatrică, chirurgie endoscopică. Departamentul de diagnostic medical a fost înzestrat cu utilaj performant, astfel, s-au organizat cabinete de tomografie prin rezonanță magnetică nucleară, Laboratorul de imunologie clinică și cel bacteriologic, Secția de angiografie a vaselor periferice și cardioangiografie.

Calitățile de lider și talentul organizatoric al medicului-șef Moșneaga, dar și omenia lui, au consolidat o echipă formată din circa 2500 de angajați, pe care-i cunoștea personal și se adresa fiecăruia pe nume. Avea un spirit deosebit de observație și urmărirea cu atenție tot ce era nou în domeniu. Timofei Moșneaga a contribuit la crearea condițiilor adecvate în cadrul SCR pentru desfășurarea activităților didactice, științifice și clinice a 15 catedre a IMSP.

Pentru proiectarea și realizarea noului edificiu al Spitalului Clinic Republican, medicului-șef Timofei Moșneaga i-a fost decernat titlul de Laureat al Premiului de Stat (1982). În curând este ales deputat în Sovietul Suprem al URSS.

Între anii 1994-1997, Timofei Moșneaga a fost ministru al sănătății al Republicii Moldova. Și-a onorat această funcție cu demnitate și responsabilitate, dând dovadă de mult profesionalism, cultură medicală și atitudine civică. În anul 2003 Domnia Sa a fost distins cu titlul *Medic-șef de onoare al Spitalului Clinic Republican*.

Prin activitatea sa a lăsat o amprentă adâncă în sistemul de sănătate, educând cu generozitate multe generații de medici. A fost un manager iscusit, un savant și un medic ilustru. A publicat cca 150 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii.

Pentru merite deosebite în activitatea profesională, Timofei Moșneaga s-a învrednicit de titlurile onorifice de Medic Emerit al RSSM, Medic al Poporului și a fost apreciat cu înalte distincții de stat, printre care și Ordinul Republicii.

Timofei Moșneaga s-a stins din viață la 1 iunie 2014.

Timofei Moșneaga

Minister of Health, skilful manager and Doctor of the Nation

Timofei Moșneaga was born on March 6, 1932 in Corjova, Dubăsari district. He attended the primary school in his native village, then – the secondary school in Dubăsari. In the period 1947-1950 he attended the School of Medical Assistants in Bender and, after graduation – the Faculty of General Medicine of Chișinău State Institute of Medicine (CSIM).

In 1959, after he had received the diploma of physician, Timofei Moșneaga was admitted to doctoral studies. Shortly after finishing the studies, he had defended the PhD thesis in medical sciences, afterwards he was conferred the scientific-academic title of Associate Professor.

In 1960 he was appointed Head Physician of Republican Clinical Hospital (RCH) being guided by the Rector of CSIM, Nicolae Testemițanu, who had been looking for a successor. Timofei Moșneaga held this position for more than four decades and brought an essential contribution to the development of this institution. The old hospital located in adapted buildings during the post-war period did not meet the requirements of population in specialised as-

sistance. Therefore, the new Director became interested in building a new hospital. There followed dozens of ways full of search and concerns in many soviet countries and centres. Finally, after considerable efforts, the Hospital was put into operation.

In a short time, specialised departments for patients with somatic and surgical diseases endowed with up-to-date medical technologies, including equipment for the modern method of lithotripsy of kidney stones were opened in the RCH. Departments of gastric surgery, proctology, vascular surgery, paediatric cardiosurgery and endoscopic surgery were established in the surgical building. The Department of Medical Diagnosis was equipped with up-to-date equipment, thus, there were established offices of magnetic resonance tomography, the Laboratory of Clinical Immunology, Bacteriological Laboratory, the Department of Angiography of Peripheral Vessels and Cardio-angiography.

The leadership and organisational skills of the Head Physician Moşneaga as well as his kindness contributed to the consolidation of a team composed of about 2500 employees, whom he knew personally and called each of them by name. He had a special observing turned of mind and paid great attention to everything that was new in the area. Timofei Moşneaga brought a great contribution to the creation of proper conditions for teaching, scientific and clinical activities carried out at 15 chairs of the CSIM.

For the design and construction of the new building of the Republican Clinical Hospital, the Head Physician Timofei Moşneaga was awarded the title of Laureate of the State Prize (1982). Soon, he was elected Deputy of the Supreme Soviet of USSR.

In the period 1994-1997 Timofei Moşneaga held the position of Minister of Health of the Republic of Moldova. He exercised this function with dignity and commitment, proving high professionalism, medical culture and civic attitude. In 2003 Timofei Moşneaga was awarded the title of Honorary Head Physician of the Republican Clinical Hospital.

By the activity that he had carried out, he had a great impact on the healthcare system, training many generations of physicians. He was a skilled manager, a brilliant scientist and physician. He published about 150 scientific papers, including 3 monographs.

For outstanding merits in his professional activity, Timofei Moşneaga was awarded the honorary titles of Doctor Emeritus of MSSR, Doctor of the Nation and received high state distinctions, among which the Order of the Republic.

Timofei Moşneaga passed away on June 1, 2014.



Boris Perlin
1912-1995

Boris Perlin

Profesor, personalitate notorie a învățământului superior medical

Boris Perlin s-a născut la 25 august 1912 în orașul Dnipropetrovsk, Ucraina, într-o familie de muncitori. În anul 1936 este înmatriculat la Institutul de Stat de Medicină din orașul natal. Din cauza războiului, în 1941 Boris Perlin împreună cu părinții a fost evacuat în or. Sverdlovsk, unde își continuă studiile la Institutul de Medicină din această localitate. În anii de studenție, tânărul Boris Perlin a lucrat ca laborant la Catedra de anatomie a omului.

După absolvirea Institutului, în 1943 și-a început activitatea profesională în funcția de asistent la aceeași catedră, avansând până la specialist reputat în domeniu, recunoscut peste hotarele țării.

În 1944 Boris Perlin se transferă la Institutul de Stat de Medicină din Kislovodsk în calitate de asistent la catedra similară, sub conducerea renumitului profesor anatomist A. Lavrentiev. Odată cu transferul Institutului de Medicină din Kislovodsk la Chișinău, Boris Perlin participă, împreună cu A. Lavrentiev, la fondarea Catedrei de anatomie a omului, pe care a condus-o din 1959 până în 1987.

În anul 1954 Boris Perlin susține teza de doctor în științe medicale la tema „Participarea nervului vag la inervația segmentului ileocecal al intestinului”, devenind, astfel, primul doctor în științe medicale în domeniul anatomiei omului din Moldova. În 1957 obține titlul de conferențiar, iar în 1959 Boris Perlin este numit în funcția de șef al Catedrei de anatomia omului. Împreună cu membrii acesteia a efectuat multiple cercetări științifice privind stabilirea legăturilor morfologice de inervație periferică a structurilor conjunctivale și a vaselor sangvine. A implementat, pentru prima dată, metoda macro-microscopică de disecție fină a articolelor anatomice prin colorarea selectivă a acestora cu reactivul Schiff. Cercetările sale științifice au fost apreciate la simpozioanele științifice republicane și internaționale ale anatomistilor.

În anul 1968 susține teza de doctor habilitat în științe medicale, iar un an mai târziu devine profesor. Rezultatele cercetărilor au fost publicate în peste 100 de lucrări științifice, 2 monografii, 2 culegeri, un ghid de disecții și altul în domeniul angioneurologiei ș.a. Sub conducerea profesorului Boris Perlin au fost elaborate și susținute 14 teze de doctor în științe medicale și 4 teze de doctor habilitat.

La inițiativa Domniei Sale a fost reorganizat și dezvoltat Muzeul de anatomie, care a fost în permanență completat cu noi exponate

și piese unice. Muzeul are un rol important în propagarea cunoștințelor despre anatomia omului la diferite etape ale ontogenezei prenatale și postnatale. Astăzi, acesta este mândria Universității, deoarece dispune de o valoroasă colecție de articole anatomice, fiind unul dintre puținele muzee de acest fel în Europa, înalt apreciate de specialiștii din domeniu.

Profesorul Perlin, timp de mai mulți ani, a fost președintele Societății științifice a anomiștilor, histologilor și embriologilor din Moldova. Fiind un savant ilustru în domeniul morfologiei și un pedagog înzestrat cu înalte calități umane, Domnia Sa a contribuit la instruirea și formarea a numeroase generații de medici din republică, mulți dintre aceștia devenind specialiști renumiți pe arena internațională.

Pentru activitate fructuoasă și realizări științifice de rezonanță mondială, i-a fost conferit titlul onorific „Om Emerit în știință” și decorat cu mai multe distincții de stat.

Profesorul Boris Perlin a trecut în neființă la 23 septembrie 1995.

Boris Perlin

Professor, an outstanding figure of the higher medical education

Boris Perlin was born on August 25, 1912 in Dnepropetrovsk, Ukraine in a family of workers. In 1936 he was admitted to State Institute of Medicine from his native city. In 1941, because of the war, Boris Perlin had been evacuated together with his parents to Sverdlovsk, where he continued his studies at the Institute of Medicine from that locality. During the study years, the young person Boris Perlin worked as Laboratory Assistant at the Chair of Human Anatomy.

In 1943, after graduation from the Institute, he started the professional activity as Assistant Professor at the same chair and developed his carrier up to a famous specialist in the concerned field in the country and abroad.

In 1944 Boris Perlin was transferred to Kislovodsk State Institute of Medicine as Assistant Professor at a similar chair under the management of the famous anatomist, Professor A. Lavrentiev. At the same time as the Institute of Medicine was transferred from Kislovodsk to Chișinău, Boris Perlin took part, together with A.

Lavrentiev, at the establishment of Human Anatomy Chair, which he led from 1959 to 1987.

In 1954 Boris Perlin defended the PhD thesis in medical sciences on the topic *Participation of the vagus nerve to the innervation of the ileocecal segment of the intestine*, thus becoming the first Doctor of Medical Sciences in the field of human anatomy in Moldova. In 1957 he had been conferred the title of Associate Professor and in 1959 Boris Perlin was appointed Head of Human Anatomy Chair. Together with the staff of this chair, he conducted many researches with regard to the establishment of morphological legalities of peripheral innervation of conjunctive structures and blood vessels. He implemented, for the first time, the macro-microscopic method of smooth dissection of anatomical articles via selective colouring of these articles with Schiff's reagent. His researches were appreciated at the national and international scientific symposiums of anatomists.

In 1968 he had defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences, and a year later he was conferred the title of Professor. The outcomes of his researches were published in over 100 scientific papers, 2 monographs, 2 textbooks, one guideline on dissection, one guideline on angioneurology, etc. Under the guidance of Professor Perlin 14 PhD theses in medical sciences and 4 theses of doctor habilitatus were elaborated and defended.

On his initiative, it had been reorganized and developed the Museum of Anatomy, which was permanently completed with new exhibits and unique pieces. The museum has an important role in the promotion of knowledge on human anatomy at various stages of prenatal and postnatal ontogenesis. Today, it is the pride of the University as it has a valuable collection of anatomic articles, being one of the few museums of such kind in Europe, which are highly appreciated by the specialists in the concerned field.

During a period of many years, Professor Perlin acted as President of the Scientific Society of Anatomists, Histologists and Embryologists of Moldova. As a brilliant scientist in the field of morphology and an educator endowed with remarkable human qualities, he contributed to the training of many generations of doctors in the country. Many of them became famous specialists on the international arena.

Boris Perlin was awarded the honorary title of Emeritus of Sciences and many other state distinctions for fruitful activity and world sound scientific achievements.

Professor Boris Perlin passed away on September 23, 1995.



Ștefan Plugaru
1938-2010

Ștefan Plugaru

Model de dăruire cauzei medicale și al omenescului cultivat în „cei șapte ani de acasă”

Ștefan Plugaru s-a născut la 26 iulie 1938 în satul Bardar, județul Lăpușna, într-o familie de țărani. Studiile medii le-a făcut în satul natal, iar în anul 1957 a absolvit Colegiul Pedagogic din orașul Că-lărași. După demobilizarea din serviciul militar, în anul 1960 este înmatriculat la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC). A fost lider al sindicatelor studențești, iar în 1969-1972 - președinte al Sindicatelor colaboratorilor ISMC.

În cariera sa a parcurs toate treptele caracteristice unui cadru didactic universitar. Între anii 1966 și 1993 a activat ca asistent, apoi ca lector superior și conferențiar universitar la Catedra de microbiologie, virusologie și imunologie a Institutului.

În anul 1973 a susținut cu succes teza de doctor în științe medicale. În perioada anilor 1972-1975 a activat în calitate de prodecan al Facultății de Medicină Generală, funcție în care a acumulat experiență organizatorică și și-a dezvoltat abilitățile manageriale și didactice, ca ulterior să exercite funcția de decan al Facultății de Medicină Preventivă (1975-1988).

Decanul Ștefan Plugaru a contribuit la modernizarea procesului de studii, la reorganizarea facultății, a reorganizat cursurile de profil igienic în Catedra de igienă, a argumentat necesitatea stagiului absolvenților prin internatură, a continuat integrarea disciplinelor și reprofilarea procesului didactic. S-a afirmat ca reformator al programelor de studii și a contribuit la completarea fondului bibliotecii universitare cu literatură didactică și științifică în limba română.

În perioada 1988-1993 a deținut funcția de șef de studii la Catedra de microbiologie, virusologie și imunologie. Ulterior, a fost numit director al Colegiului Republican de Medicină și Farmacie, funcție pe care o deține până în 2002, continuând să activeze în calitate de conferențiar universitar la catedră.

În anul 2004 revine la USMF „Nicolae Testemițanu” ca șef catedră Microbiologie, virusologie și imunologie, participând activ la elaborarea programelor de studii pentru studenți și rezidenți în conformitate cu cerințele Procesului de la Bologna și la organizarea activității Laboratorului de cercetare de pe lângă catedră.

Conferențiarul Ștefan Plugaru, în colaborare cu alți specialiști, a elaborat și a editat manuale, compendii și ghiduri practice de microbiologie, acestea fiind utilizate și în prezent de către medicii.

Prelegerile Domniei Sale au fost un model de artă didactică și știință aplicativă, un exemplu de respect față de munca și idealurile tineretului studios.

Pe parcursul anilor, a publicat peste 120 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii. O dovadă a activității științifice este Medalia de Aur câștigată la Salonul de Invenții din Iași.

Ștefan Plugaru a exercitat și alte funcții importante: microbiolog principal al Ministerului Sănătății (MS) al Republicii Moldova, membru al Colegiului de redacție al revistei „Sănătatea publică”, membru al Senatului și al Consiliului științific al USMF „Nicolae Testemițanu”, membru al Comisiei de atestare a microbiologilor și al Comisiei de probleme „Patologia infecțioasă” a MS, membru al Consiliului științific al Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă ș.a.

Pentru merite deosebite în activitatea multilaterală de savant și pedagog, în anul 1990 i s-a conferit titlul de „Om Emerit al Republicii Moldova”, iar în 2005 a fost decorat cu ordinul „Gloria Muncii”.

Ștefan Plugaru s-a stins din viață la 29 noiembrie 2010.

Ștefan Plugaru

A model of commitment to the medical act and an example of humanness developed though good family upbringing

Ștefan Plugaru was born on July 26, 1938 in Bardar, Lăpușna county in a family of peasants. He had attended the primary school in his native village and in 1957 he graduated from Călărași Pedagogic College. In 1960, after demobilization from military service, he was admitted to Chișinău State Institute of Medicine (CSIM). He had been the Leader of the Students' Trade Union and during 1969-1972 – President of the Trade Union of Employees of CSIM.

In his professional carrier, he passed through all steps peculiar to an academic staff. Between 1966 and 1993 he worked as Assistant Professor, then as Senior Lecturer and Associate Professor at the Chair of Microbiology, Virusology and Immunology of CSIM.

In 1973 he successfully defended the PhD thesis in medical sciences. In the period 1972-1975 he held the position of Vice-Dean of the General Medicine Faculty. While occupying this function he acquired organisational expertise and developed his managerial and teaching skills needed to exercise the function of Dean of the Faculty of Preventive Medicine later on (1975-1988).

The Dean Ștefan Plugaru brought an essential contribution to the modernisation of the study process and reorganisation of the faculty. He merged the courses of hygienic profile into the Chair of Hygiene, brought arguments with regard to the necessity for the graduates to attend courses within fellowship training, continued to integrate the disciplines and to reshape the academic process. He proved himself as a reformer of the study programs and contributed to the enrichment of the Library fund with academic and scientific literature in Romanian language.

In the period 1988-1993 he held the position of Head of Studies at the Chair of Microbiology, Virusology and Immunology. Subsequently, he was appointed Director of the Republican College of Medicine and Pharmacy and occupied this position until 2002, continuing his activity as Associate Professor at the Chair.

In 2004 he returned to Nicolae Testemițanu SUMPh as Head of Chair of Microbiology, Virusology and Immunology, actively participating in the development of the academic programs according the Bologna Process requirements and to the establishment of the Research Laboratory within the Chair.

The Associate Professor Plugaru, in cooperation with other specialists, developed and published textbooks, compendiums and practical guidelines on microbiology, which are used by the medical students until present. His courses represented a model of academic artistry and applicative science, a model of respect towards the students' work and ideals.

Throughout his activity, he published over 120 scientific papers, including 3 monographs. He received the Gold Medal at the Salon of Inventions in Iași as a reward for the scientific activity carried out by him.

Ștefan Plugaru also held other important positions, namely: Main Microbiologist of the Ministry of Health of RM, member of the Editorial Board of the Journal Sănătatea publică, member of the Senate and the Scientific Council of Nicolae Testemițanu SUMPh, member of the Commission for the Attestation of Microbiologists, member of the Commission on the problems of Infectious Pathology of the Ministry of Health, member of the Scientific Council of the National Scientific-Practical Centre of Preventive Medicine, etc.

For outstanding merits in his multilateral activity as scientist and educator, in 1990 he had been conferred the title of Emeritus of the Republic of Moldova, and in 2005 he was awarded the Order of Work Glory.

Ștefan Plugaru passed away on November 29, 2010.



Eugen Popușoi
1936-2001

Eugen Popușoi

Profesor universitar, personalitate de rezonanță cu o amplă cultură enciclopedică

Eugen Popușoi s-a născut la 26 august 1936 în s. Cosăuți, județul Soroca, într-o familie de țărani. Primele șapte clase le-a absolvit în satul natal, apoi și-a continuat studiile la Școala medie nr. 1 din or. Soroca. Ulterior este admis la Facultatea de Pediatrie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău.

După absolvire, a urmat ordinatura clinică la Catedra de pediatrie. În 1961, este avansat în funcția de prim-secretar al Comitetului orășenesc al tineretului din Chișinău. În anul 1965 Eugen Popușoi își continuă studiile prin doctorat la Catedra de medicină socială. În același an devine medic-șef al Spitalului Municipal de Copii nr. 1 din capitală, iar în 1967 este avansat în funcția de șef al Direcției de asistență curativ-profilactică a mamei și copilului din cadrul Ministerului Sănătății. Concomitent, desfășoară, prin cumul, o activitate didactică și de cercetare la catedră.

În 1970 Eugen Popușoi este transferat în calitate de asistent la Cursul de istorie a medicinei, iar peste un an susține teza de doctor în științe medicale, după care este numit în funcția de lector superior, ulterior - conferențiar. În perioada anilor 1978-1986 Eugen Popușoi deține funcția de șef al Cursului de istoria medicinei și curator al Muzeului de Istorie al ISMC.

După susținerea, în anul 1985, a tezei de doctor habilitat în științe medicale, este numit șef al Catedrei de istorie a medicinei, cursul Bazele dreptului. Peste un an, catedra sus-numită se comasează cu Medicina socială, avându-l în calitate de conducător pe profesorul Popușoi. În același an, este desemnat și în funcția de decan al Facultății de Pediatrie.

În anul 1988 Eugen Popușoi obține titlul de profesor, iar în 2000 este ales membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. A fost primul dintre ucenicii marelui Testemițanu care a avut curajul să se integreze într-o colaborare internațională de reformare a sistemului de sănătate. Cercetările Domniei Sale au servit drept temelie pentru elaborarea noii politici de sănătate a statului.

Profesorul Popușoi a fost ales în nenumărate organe electiv, inclusiv: deputat al Consiliului orășenesc Chișinău; președinte al Federației republicane de arte marțiale; membru al Conducerii Asociației Științifice Unionale și președinte al Asociației Științifice Republicane a Istoricilor Medicinei; președinte al Asociației Științi-

fică Medicina Socială și Management Sanitar; deputat în Parlamentul RM; membru al Consiliului de experți al Ministerului Sănătății (MS); membru al Consiliului colegial și specialist principal al MS ș.a.

Eugen Popușoi a fost nu numai un profesor elevat, plin de har, dar și un renumit savant, gânditor original, polemist și remarcabil publicist. Aportul profesorului universitar Popușoi în știința medicală s-a materializat în peste 400 de lucrări științifice, inclusiv 25 de monografii. Acestea exprimă o sinteză a subiectelor abordate sub aspect socio-medical, istorico-medical, legislativ și etico-deontologic, cu un rol metodologic deosebit în demontarea vechiului sistem de sănătate și reformarea acestuia în conformitate cu noile exigențe, ceea ce a constituit o veritabilă revoluție în politica națională de sănătate. Sub conducerea Domniei Sale au fost susținute 15 teze de doctor în științe medicale și 5 teze de doctor habilitat.

Pentru activitate prodigioasă în domeniu i-a fost conferit titlul de *Om Emerit al Republicii Moldova* și decorat cu ordinul *Gloria Muncii* și medalia *Meritul Civic*.

Eugen Popușoi a decedat la 27 februarie 2001.

Eugen Popușoi

Professor, an outstanding figure with a broad encyclopaedic culture

Eugen Popușoi was born on August 26, 1936 in Cosăuți village, Soroca district in a family of peasants. He had graduated the first seven forms in his native village then he continued the studies at the secondary school No. 1 from Soroca. Subsequently, he was admitted to the Faculty of Paediatrics of Chișinău State Institute of Medicine.

After graduation, he pursued the studies through fellowship training at the Chair of Paediatrics. In 1961 he was promoted to the position of First Secretary of Chișinău Youth City Committee. In 1965 Eugen Popușoi attended courses within doctoral studies at the Chair of Social Medicine. In the same year he had been appointed Head Physician of the Children Municipal Hospital No. 1 from the capital and in 1967 he was promoted to the position of Head of the Department of Curative-prophylaxis Assistance of Mother and Child at the Ministry of Health. Concomitantly, he carried out, on part-time basis, the academic and scientific activity at the Chair.

In 1970 Eugen Popușoi was transferred to the Course of Medicine History as Assistant Professor. In a year, he had defended the

PhD thesis in medical sciences and was appointed Senior Lecturer, then – Associate Professor. In the period 1978-1986 Eugen Popușoi held the position of Head of the Medicine History Course and Curator of the History Museum of CSIM.

In 1985, after he had defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences, he was appointed Head of the Chair of Medicine History, the course on Bases of Law. In a year, the chair above-mentioned was merged with Social Medicine, having as the leader Professor Eugen Popușoi. In the same year, he was also appointed Dean of Paediatric Faculty.

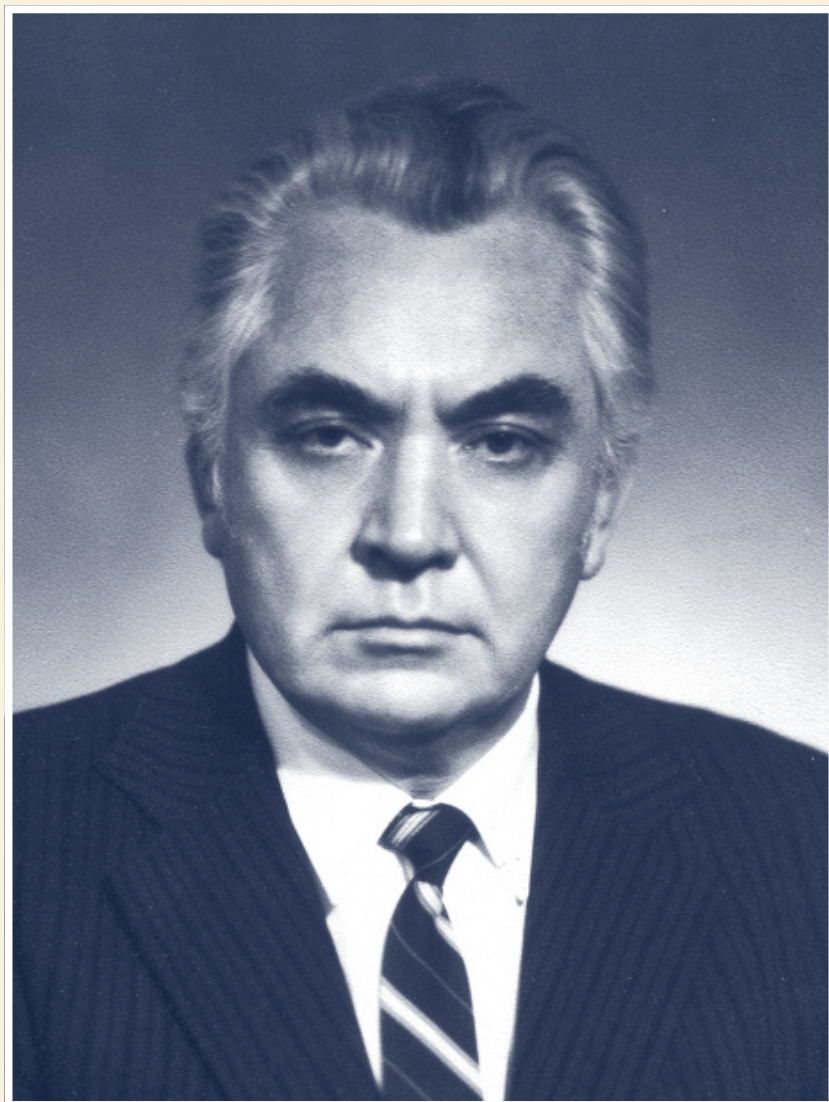
In 1988 Eugen Popușoi had been conferred the title of Professor and in 2000 he was elected Correspondent Member of the Academy of Sciences of Moldova. He was the first among the disciples of famous Testemițanu who had the courage to get integrated into an international cooperation on the reformation of healthcare system. His researches served as ground for the elaboration of the new state healthcare policy.

Professor Popușoi was elected in many elective organs, including: Deputy of Chișinău City Council; President of the Republican Federation of Martial Arts; member of the Leadership of the Union Scientific Association and President of the Republican Scientific Association of the Historians of Medicine; President of Scientific Association of Social Medicine and Sanitary Management; Deputy of the Parliament of RM; member of Experts Council and Collegial Council of the Ministry of Health, etc.

Eugen Popușoi was not only a noble and talented educator, but also a famous scientist, original thinker, polemist and outstanding publicist. The contribution brought by Professor Popușoi to the medical science was materialised in over 400 scientific papers, including 25 monographs. They express a synthesis of the subjects approached in the areas of social-medical, historical-medical, legislative and ethical-deontological, with a special methodological role in dissolving the old healthcare system and its reformation in line with new exigencies, which constituted a veritable revolution in the healthcare policy. Under his guidance 15 PhD theses in medical sciences and 5 theses of doctor habilitatus were defended.

For prodigious activity in the concerned field he was awarded the title of Emeritus of RM and decorated with the Order of Work Glory and the Medal of Civic Merit.

Academician Eugen Popușoi died on February 27, 2001.



Ion Prisacari
1935-1996

Ion Prisacari

Profesor universitar, Om de stat cu nume de rezonanță în medicina autohtonă

Ion Prisacari s-a născut la 5 februarie 1935 în satul Ruseni, raionul Edineț, într-o familie de țărani. Clasele gimnaziale le face în satul natal, după care își continuă studiile la Școala de felceri și moașe din Bălți, pe care o absolveste în anul 1953. Pentru reușită exemplară, în același an este înmatriculat la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău fără a susține examenele de admitere.

După absolvire, în anul 1959 este angajat în calitate de medic otorinolaringolog la Spitalul din s. Cornești, r-nul Ungheni. După trei ani de activitate își continuă studiile prin doctorat la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Traumatologiei și Ortopediei din orașul Kiev, pe care le finalizează în 1967 cu susținerea tezei de doctor în științe medicale. Continuând cercetările științifice în același domeniu, în anul 1977 susține și teza de doctor habilitat.

În perioada anilor 1963-1968 a deținut funcția de instructor la Secția administrativă, ulterior la Secția ocrotirii sănătății și protecției sociale a Comitetului Central al Partidului Comunist din Moldova.

La Institutul de Stat de Medicină din Chișinău a început să activeze din anul 1968, inițial ca asistent, apoi ca lector superior, conferențiar la Catedra de medicină socială și organizarea ocrotirii sănătății, condusă de renumiții profesori Moisei Ghehtman și Nicolae Testemițanu. A ținut prelegeri la toate compartimentele Medicinii sociale. În anul 1979 i-a fost conferit titlul științifico-didactic de profesor.

În 1982 Ion Prisacari este promovat, prin concurs, în funcția de șef al Catedrei de medicină socială și organizare a ocrotirii sănătății, Facultatea de Perfecționare a Medicilor, apoi este desemnat decan al acesteia (1986-1990). În aceste funcții, profesorul Ion Prisacari desfășoară o activitate amplă orientată spre perfecționarea sistemului de instruire postuniversitară, elaborând un concept revoluționar de selectare a cadrelor de conducere în sistemul de sănătate.

Fiind înzestrat cu capacități organizatorice excelente, dar și de savant experimentat, profesorul Ion Prisacari, împreună cu academicianul Nicolae Testemițanu, participă la fondarea Laboratorului de cercetări științifice în domeniul asistenței medicale populației din localitățile rurale. Rezultatele cercetărilor Domniei Sale stau la baza elaborării programelor și a politicilor de promovare a sănătă-

ții și reformării sistemului național de sănătate în condițiile social-economice noi.

Calitățile de pedagog iscusit, savant ilustru, organizator excelent al medicinei i-au sporit reputația, în consecință, fiind ales deputat în primul Parlament al Republicii Moldova (1990-1993), exercitând, concomitent, și funcția de președinte al Comisiei parlamentare pentru problemele ocrotirii sănătății și asistenței sociale. Profesorul Ion Prisacari a fost fondatorul și primul președinte al Ligii medicilor din Republica Moldova.

Profesorul universitar Ion Prisacari a publicat peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 8 monografii. Sub conducerea Domniei Sale au fost elaborate și susținute 9 teze de doctor în științe medicale și 4 teze de doctor habilitat.

Fiind un pedagog înzestrat cu calități deosebite, un orator abil cu putere de convingere și ținută impecabilă, profesorul universitar Ion Prisacari s-a bucurat întotdeauna de stimă și apreciere din partea studenților, medicilor cursanți, dar și a colegilor de breaslă.

Ion Prisacari s-a stins din viață, în urma unui atac de cord, la 30 august 1996.

Ion Prisacari

Professor, Statesman and famous figure in the autochthonous medicine

Ion Prisacari was born on February 5, 1935 in Ruseni village, Edineț district in a family of peasants. He had attended classes at the gymnasium in his native village then he pursued his studies at the School of Medical Assistants and Midwives in Bălți, where he graduated in 1953. Thanks to excellent academic merits, in the same year he was admitted to Chișinău State Institute of Medicine without passing the entrance exams.

In 1959, after graduation, he was employed as otolaryngologist with the Hospital in Cornești village, Ungheni district. After three years of activity, he was enrolled in doctoral studies at the Institute of Scientific Research in the field of Traumatology and Orthopaedics in Kiev, where he graduated in 1967 by defending the PhD thesis in medical sciences. Continuing the researches in the same field, he defended the thesis of doctor habilitatus in 1977.

In the period 1963-1968 he held the position of instructor at the Administrative Department then at the Department of Healthcare

and Social Protection of the Central Committee of the Communist Party from Moldova.

He was employed at Chişinău State Institute of Medicine in 1968, first as Assistant Professor, then as Senior Lecturer, Associate Professor at the Chair of Social Medicine and Organization of Healthcare, led by the famous Professors Moisei Ghehtman and Nicolae Testemiţanu. He delivered lectures in all areas of Social Medicine. In 1981 he was conferred the scientific-academic title of Professor.

In 1982 Ion Prisacari had been promoted, on a contest-basis, to the position of Head of the Chair of Social Medicine and Organization of Healthcare at the Faculty of Continuing Education in Medicine, afterwards he was appointed Dean of the same Faculty (1986-1990). In these functions, Professor Ion Prisacari unfolded an ample activity oriented towards improving the postgraduate education system, developing a revolutionary concept on the selection of management staff in the healthcare system.

Being endowed with excellent organizational capacities as well as with those of an experienced scientist, Professor Prisacari, together with Academician Nicolae Testemiţanu took part at the establishment of the Laboratory of Scientific Researches in the field of provision of healthcare assistance to rural population. The results of his researches serve as ground for the development of health promotion programs and policies and reformation of the national healthcare system in the new socio-economic conditions.

The qualities of a skilful educator, brilliant scientist, excellent organiser of the medicine increased his reputation and contributed to his election as Deputy in the first Parliament of the Republic of Moldova (1990-1993). At the same time he exercised the function of President of the Parliamentary Commission on Healthcare and Social Assistance. Professor Prisacari was the founder and the first President of the League of Doctors of the Republic of Moldova.

Professor Ion Prisacari published over 200 scientific papers, including 8 monographs. Nine PhD theses in medical sciences and 4 theses of doctor habilitatus were developed and defended under his guidance.

Being an educator endowed with special qualities, a skilful and persuasive orator, Professor Ion Prisacari always enjoyed the respect and appreciation on behalf of the students, internship doctors, as well as on behalf of his colleagues.

Ion Prisacari passed away after a heart attack on August 30, 1996.



Vasile Procopișin
1934-2008

Vasile Procopișin

Ilustru savant și patriarh al farmaceuticii moldave

Vasile Procopișin s-a născut la 20 noiembrie 1934 în satul Șaptebani, raionul Râșcani, într-o familie de țărani. A absolvit Școala medie din satul natal, după care, în 1948 își continuă studiile la Școala de felceri și moașe din orașul Bălți. După absolvire, în 1951, activează ca felcer la Spitalul din Șaptebani, iar în 1952 este înmatriculat la Institutul de Farmacie din orașul Odesa, pe care îl absolvește cu mențiune în 1957.

A activat 7 ani în sistemul farmaceutic din Ucraina, după care a fost transferat în Moldova, unde îndeplinește mai multe funcții: șef adjunct al Direcției principale farmaceutice a Ministerului Sănătății (MS), șef al întreprinderii Moldmedtehnica, iar în perioada anilor 1966-1971 a fost șef al Direcției farmaceutice a MS.

Din 1967 activează prin cumul în cadrul Facultății de Farmacie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Odată cu deschiderea catedrelor de profil, este numit, apoi ales prin concurs în funcția de șef al Catedrei de farmacie. Primele cercetări în farmacie axate pe argumentarea amplasării optime a rețelei de farmacii în localitățile rurale au fost efectuate împreună cu renumiții medici savanți Nicolae Testemițanu și Vladimir Kant.

Din 1971, timp de 35 ani, a fost decan al Facultății de Farmacie. Astfel, de-a lungul anilor, a contribuit substanțial la perfecționarea continuă a procesului de studii și la implementarea standardelor educaționale noi; introducerea metodelor și formelor moderne de instruire și de evaluare a cunoștințelor; informatizarea procesului de studii; consolidarea bazei de producere și constituirea Centrului Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale din com. Bardar; stabilirea și dezvoltarea relațiilor de colaborare internațională cu institutele și facultățile de farmacie din România, Rusia, Ucraina, Polonia, Bulgaria ș.a. La inițiativa și sub conducerea Domniei Sale a fost deschisă prima farmacie didactică și de producere în URSS, care integra procesul de instruire al studenților cu cel de producere. Activitatea didactică a profesorului Vasile Procopișin a fost axată pe optimizarea continuă a calității procesului de instruire a farmaciștilor conform programelor noi de studii și a standardelor educaționale.

Cercetările științifice ale profesorului Procopișin atestau mai multe direcții, printre care: metodologia integrării asistenței medicale cu cea farmaceutică; managementul sistemului farmaceutic;

pregătirea cadrelor de farmaciști și alte cercetări orientate spre îmbunătățirea subsistemului farmaceutic ca parte integrantă a sistemului de sănătate din Republica Moldova.

În anul 1969 susține teza de doctor în farmacie, iar în 1987 obține titlul de doctor habilitat în farmacie, abordând bazele teoretice și principiile metodologice de integrare a activității medicale și farmaceutice. Rezultatele cercetărilor au fost reflectate în 4 monografii, 4 manuale, 8 îndrumare și în circa 200 de lucrări științifice.

Sub conducerea profesorului universitar Vasile Procopișin au fost susținute 9 teze de doctor în științe farmaceutice, inclusiv una de doctor habilitat.

Pentru activitatea de organizator al științei farmaceutice și dezvoltarea industriei farmaceutice autohtone i-a fost conferit titlul onorific de Lucrător Emerit al Școlii Superioare din RSSM, cavaler al ordinului Gloria Muncii și decorat cu distincția de stat Ordinul de Onoare. În anul 1995 este ales membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

A decedat la 25 aprilie 2008, după o boală grea și îndelungată.

Vasile Procopișin

A brilliant scientist and patriarch of Moldovan pharmaceuticals

Vasile Procopișin was born on November 20, 1934 in Șaptebani village, Râșcani district in a family of peasants. He had graduated from the primary school in his native village afterwards in 1948 he attended classes at the School of Medical Assistants and Midwives in Bălți. After graduation, in 1951 he had had worked as medical assistant at the Hospital from Șaptebani village then in 1952 had been admitted to Odessa Institute of Pharmacy, where he graduated with honours in 1957.

For seven years he had carried out his activity in the pharmaceutical system in Ukraine afterwards he was transferred to Moldova where he held several positions: Deputy Director of the Main Pharmaceutical Department of the Ministry of Health, Head of Moldmedtehnica Company. In the period 1966-1971 he acted as Head of Pharmaceutical Department of the Ministry of Health.

As from 1967 he worked on part-time basis at the Pharmacy Faculty of Chișinău State Institute of Medicine. Once the specialised chairs had been established, he was appointed then elected, on a competition-basis, Head of Pharmacy Chair. The first researches in

the field of pharmacy, which were focused on the argumentation of optimal localisation of pharmacies' network in the rural area, were conducted together with the renowned medical scientists Nicolae Testemitanu and Vladimir Kant.

For 35 years, starting with 1971, he held the position of Dean of Pharmacy Faculty. Thus, through out his activity, he brought an essential contribution to continuous improvement of the study process and implementation of new educational standards; to the introduction of modern training methods and ways of students' knowledge evaluation; to the implementation of informational technologies in the academic process; to strengthening of production basis and creation of the Scientific Centre of Medicinal Plants Cultivation in Bardar; to the establishment and development of international partnerships with institutes and faculties of pharmacy from Romania, Russia, Hungary, Poland, Bulgaria, etc. On his initiative and under his guidance the first academic and production pharmacy in USSR was established, which integrated the process of teaching the students with that of production. The academic activity of Professor Procopișin was focused on continuous improvement of the quality of pharmacists' training according to new study programs and educational standards.

The researches of Professor Procopișin focused on several directions, namely: the methodology of integration of the medical assistance with the pharmaceutical one; the management of pharmaceutical system; the training of pharmacists and other researches oriented towards improvement of pharmaceutical sub-system as integral part of the healthcare system of the Republic of Moldova.

In 1969 Vasile Procopișin defended his PhD thesis in pharmacy. In 1987 he was conferred the title of doctor habilitatus in pharmacy, addressing the theoretical basis and methodological principles of integration of medical and pharmaceutical activities. The researches' outcomes were reflected in 4 monographs, 4 textbooks, 8 guidebooks and about 200 scientific papers.

Under the guidance of Professor Procopișin 9 PhD theses in pharmaceutical sciences, including one of doctor habilitatus were defended.

He was awarded the honorary title of Emeritus Employee of the Superior School of MSSR, Cavalier of the Order of Work Glory and was decorated with the state distinction of Honorary Order for his contribution as organizer of the pharmaceutical science and development of autochthones pharmaceutical industry. In 1995 he was elected Correspondent Member of the Academy of Science of Moldova.

He died on April 25, 2008 after a severe and long illness.



Ipatie Sorocean
1900-1964

Ipatie Sorocean

Primul director al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, cel mai grijuliu și iubitor părinte al studenților

Ipatie Sorocean s-a născut la 31 martie 1900 în satul Ciornaia, regiunea Odesa, într-o familie de țărani mijlocași, de origine moldoveni. După finalizarea studiilor medii este înmatriculat la Institutul de Medicină din Odesa, pe care îl absolvște în 1926.

Își începe activitatea profesională în orașul Balta, apoi, consecutiv, activează în funcțiile de medic-șef al Spitalului din Șerșeni, regiunea Odesa, medic-șef și chirurg la Spitalul din s. Pesceanoe, medic-șef și chirurg la Spitalul din or. Kotovsk din aceeași regiune.

Chiar din primele zile de război, Ipatie Sorocean a fost recrutat în funcția de medic-șef la spitalele de chirurgie de campanie, ulterior activând în calitate de chirurg principal la Spitalul militar din orașul Soci. După demobilizare, în anul 1944 este numit vicecomisar popular al ocrotirii sănătății din RSSM, funcție pe care a exercitat-o timp de 3 ani. Concomitent, în 1945 a fost desemnat responsabil pentru transferarea Institutului de Medicină din Kislovodsk în orașul Chișinău, fiind numit director al acestuia.

Ipatie Sorocean a reușit să atragă la Institut specialiști de înaltă calificare în procesul didactic și să încadreze tineretul în activitatea de cercetare. A fost foarte preocupat de crearea condițiilor de studii și de trai pentru studenți, cât și de soluționarea problemelor de ordin organizatoric, precum asigurarea catedrelor cu profesori și materiale didactice, cu spații pentru predarea cursurilor, dar și cu echipament tehnic și utilaj de laborator.

Concomitent cu munca administrativă, Ipatie Sorocean a activat și ca medic chirurg și asistent la Catedra de chirurgie. În anul 1946 Ipatie Sorocean a fost ales deputat în primul legislativ al RSSM, fapt ce i-a ajutat să soluționeze multiple probleme stringente ale Institutului. Tot atunci obține titlul științifico-didactic de conferențiar la aceeași catedră.

Mai multe promoții de absolvenți l-au apreciat pe directorul Ipatie Sorocean pentru bunătatea sufletească, îngăduința și compasiunea în relația cu studenții, pacienții și cu oamenii în general. Pentru atitudinea binevoitoare și grijulie față de studenți, aceștia îl numeau „papa Sorocean”, ceea ce demonstrează faptele concrete ale Domniei Sale în educarea și instruirea generațiilor de medici. Activitatea primului director al ISMC a fost înalt apreciată atât de

studenții și angajații Institutului, cât și de întreaga comunitate medicală.

În 1948, după eliberarea din funcția de director, Ipatie Sorocean continuă să activeze în domeniul medicinei practice în calitate de șef al Secției de chirurgie a Spitalului orașenesc din Bălți, ulterior medic-șef al Dispensarului Republican de Oncologie. În 1955 Ipatie Sorocean revine la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, unde activează la Catedra de chirurgie generală.

Contribuția lui Ipatie Sorocean pentru medicina națională rămâne incontestabilă, întrucât odată cu fondarea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău s-a produs un salt semnificativ în formarea și educarea cadrelor medicale autohtone, iar drept rezultat - a fost ameliorată esențial calitatea asistenței medicale prestate populației.

Pentru merite deosebite în activitatea profesională, în 1961 i-a fost conferit titlul de Medic Emerit din RSSM, ulterior, a fost decorat cu insigna Eminent al Ocrotirii Sănătății din URSS.

Ipatie Sorocean a plecat în neființă la 20 februarie 1964.

Ipatie Sorocean

The first Director of Chișinău State Institute of Medicine, the most considerate and loving parent of the students

Ipatie Sorocean was born on March 31, 1900 in Ciornaia village, Odessa region, in a family of middle class peasants, Moldovans by origin. After he had graduated from secondary school, he had been admitted to Odessa Institute of Medicine, where he graduated in 1926.

He had started the professional activity in Balta city then, consecutively, held the positions of Head Physician with the Hospital from Șerșeni, Odessa region; Head Physician and surgeon with the Hospital from Pesceanoe village; Head Physician and surgeon with the Hospital from Kotovsk city in the same region.

From the very first days of the war, Ipatie Sorocean had been recruited to the position of Head Physician with the surgery hospitals, later on he occupied the function of Main Surgeon with the Military Hospital from Sochi. In 1944, after demobilization, he was appointed Popular Deputy Commissary on Healthcare in MSSR and occupied this function for 3 years. Concomitantly, in 1945 he had

been charged with the transfer of the Institute of Medicine from Kislovodsk to Chişinău and was assigned Director of this Institute.

Ipatie Sorocean managed to attract highly qualified specialists to the teaching process and to involve young people in scientific researches within the Institute. He was focused on the creation of training and accommodation conditions for students, as well as on solving the organisational issues, namely the provision of Chairs with specialists, academic materials, classrooms, technical and laboratory equipment.

Concomitantly with the administrative work, Ipatie Sorocean carried out his activity as surgeon and Assistant Professor at the Chair of Surgery. In 1946 Ipatie Sorocean had been elected Deputy in the first Parliament of MSSR, this helped him to tackle multiple pressing problems of the Institute. In the same period, he was conferred the scientific-academic title of Associate Professor at the same Chair.

Many series of graduates manifested appreciation towards Director Ipatie Sorocean for his kindness, indulgence and compassion in his relation with the students, patients and the people in general. For his kind and considerate attitude towards students, they called him “father Sorocean”, which proves his concrete deeds in the education and training of generations of doctors. The activity of the first Director of CSIM was appreciated both by the students, employees and collaborators as well as by the medical community.

In 1948, after his release from the position of Director, Ipatie Sorocean continued to work in the area of practical medicine as Head of Surgery Department of the Hospital from Bălţi, afterwards – as Head Physician of the Oncology Republican Dispensary. In 1955 Ipatie Sorocean had returned to Chişinău State Institute of Medicine, where he carried out his activity at the Chair of General Surgery.

The contribution of Ipatie Sorocean to the national medicine remains incontestable as, once the Chişinău State Institute of Medicine had been founded, a significant movement in the training of autochthonous medical specialists took place and, as a result, the quality of the healthcare assistance provided to people essentially improved.

For outstanding merits in his professional activity, in 1961 he had been conferred the title of *Doctor Emeritus of the MSSR*, subsequently he was awarded the insignia of *Emeritus of Healthcare of the USSR*.

Ipatie Sorocean passed away on February 20, 1964.



Nikolai Starostenko
1897-1972

Nikolai Starostenko

Rector, ilustru savant, fondator al școlii de medicină internă din Moldova

Nikolai Starostenko s-a născut în anul 1897, în orașul Kirovohrad, Ucraina, într-o familie de muncitori. După absolvirea Institutului de Medicină din Kiev, activează ca asistent, apoi asistent superior în clinica Institutului de Nutriție din Odesa (1932-1941). A ținut prelegeri în domeniul gastroenterologiei, vitaminologiei și dieteticii pentru medicii specialiști, în cadrul cursurilor de perfecționare.

În anul 1938 susține teza de doctor în științe medicale. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial activează ca internist superior la un spital militar de campanie. Tot atunci a publicat câteva lucrări științifice, printre care „Pneumonia la grav răniți”, „Starea eritropoiezei în traumatismele oaselor tubulare mari” ș.a.

Făcându-și studiile în clinica marelui savant și internist Nicolae Strajesco, originar din Basarabia, Nikolai Starostenko a hotărât, după război, să-și lege destinul cu patria acestuia, dedicându-și activitatea și iscusința de internist studenților, medicilor și discipoliilor din Moldova.

În anul 1946 este numit în funcția de șef al Catedrei de medicină internă a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, pe care a fondat-o și a condus-o timp de 26 de ani. În 1951 susține teza de doctor habilitat în științe medicale și obține titlul științifico-didactic de profesor.

Nikolai Starostenko a desfășurat o vastă activitate științifică. Este autorul a 117 publicații științifice, inclusiv 7 monografii. Primele șapte cercetări au reflectat consecințele foametei asupra sănătății populației din Moldova, anii 1946-1947, însă nu au fost publicate.

Tematica cercetărilor științifice ulterioare s-a axat pe patologia organelor digestive și a sistemului cardiovascular, biopotențialele organelor interne în stare normală și în diverse patologii ș.a. Majoritatea rezultatelor științifice au fost implementate în practica medicală, inclusiv șocul electric, aplicat pentru prima dată în Moldova în tratamentul tahiaritmiilor supraventriculare și ventriculare.

Nikolai Starostenko este fondatorul școlii de medicină internă cu tradiții veritabile în Moldova. Discipolii școlii au activat și continuă să profeseze în diferite domenii ale medicinei interne, aplicând metodologia didactică, clinică și cea științifică tradițională.

Profesorul Nikolai Starostenko este întemeietorul Societății Interniștilor din Republica Moldova. Fiind primul președinte al acesteia a contribuit esențial la creșterea nivelului de pregătire teoretică și practică a medicilor din întreaga țară. Sub conducerea Domniei Sale, au elaborat și au susținut tezele de doctor și de doctor habilitat în științe medicale 32 de specialiști.

Nikolai Starostenko a exercitat și funcția de prorector pentru activitate didactică și științifică al ISMC, iar în 1953 a fost numit rector - perioadă în care a dezvoltat substanțial activitatea instituției. În anul 1954 a înființat Facultatea de Pediatrie, care a constituit o nouă etapă în dezvoltarea învățământului superior medical din republică. La inițiativa sa au fost deschise catedrele de roentgenologie, radiologie și pediatrie, au fost elaborate și implementate noi planuri și programe de studii, a fost consolidat potențialul didactic, dar și baza tehnico-materială a Institutului.

Pentru merite deosebite în activitate, profesorului Starostenko i-au fost conferite mai multe distincții de stat, inclusiv și înaltul titlu de „Om Emerit în Științe”.

Nikolai Starostenko s-a stins din viață la 16 martie 1972.

Nikolai Starostenko

Rector, brilliant scientist, founder of the School of Internal Medicine in Moldova

Nikolai Starostenko was born in 1897 in Kirovohrad, Ukraine, in a workers' family. After graduating from Kiev Institute of Medicine, Nikolai Starostenko carried out his activity as Assistant Professor, then as Assistant Senior with the Clinic of Odessa Institute of Nutrition (1932-1941). He gave lectures in the fields of gastroenterology, vitaminology and dietetics to practitioner doctors within the courses of continuing education.

In 1938 he defended the PhD thesis in medical sciences. During the Second World War, he worked as senior internist with a military hospital. At the same time, he published several scientific papers, among which “Pneumonia in seriously injured patients”, “The status of erythropoiesis in trauma of large tubular bones”, etc.

Having had attended courses at the clinic of the famous scientist Nicolae Strajesco, native of Bessarabia, after the war, Nikolai Starostenko took the decision to link his destiny to the native country of Nicolae Strajesco, dedicating his activity and skills as internist to the students, doctors and disciples from Moldova.

In 1946 he was appointed Head of Internal Medicine Chair, which he had founded and led for 26 years. In 1951 he had defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences and was conferred the scientific-academic title of Professor.

Nikolai Starostenko unfolded a vast scientific activity. He is the author of 117 scientific papers, including 7 monographs. The first seven researches reflected the consequences of famine on the population's health in Moldova, the period 1946-1947, however they were not published.

The topic of subsequent scientific researches was focused on the pathology of digestive organs and cardiovascular system, biopotentials of internal organs in the normal state and in various pathologies, etc. The majority of researches' results have been implemented in medical practice, including the electric shock applied for the first time in Moldova for the treatment of supraventricular and ventricular tachyarrhythmias.

Nikolai Starostenko is the founder of Internal Medicine School in Moldova, which has genuine traditions. The disciples of the school worked and continue to carry out their activities in various fields of internal medicine, applying the academic, clinical and scientific traditional methodology.

Professor Nikolai Starostenko is the founder of the Society of Internists of the Republic of Moldova. Being the first President of this Society, he brought an essential contribution to the increase of the level of theoretical and practical training of doctors from the entire country. Under his guidance, 32 specialists developed and defended the PhD theses and theses of doctor habilitatus in medical sciences.

Nikolai Starostenko held the position of Vice-Rector for Academic and Scientific Affairs of CSIM, and in 1953 he was appointed Rector, in which period he essentially developed the activity of the institution. In 1954 he established the Faculty of Paediatrics, which constituted a new step in the development of the higher medical education in the country. On his initiative, new chairs were established, including the Chair of Roentgenology, Radiology and Paediatrics, new study programs were developed and implemented, the academic staff and the technical-material basis of the Institute were strengthened.

Professor Nikolai Starostenko was awarded many state distinctions, including the honorary title of Emeritus of Sciences for outstanding merits in his activity.

Nikolai Starostenko passed away on March 16, 1972.



Valerian Stîrikovici
1890-1962

Valerian Stîrikovici

Profesor, fondator al școlii pediatrice din republică

Valerian Stîrikovici s-a născut la 27 noiembrie 1890 în orașul Kursk, într-o familie de nobili polonezi.

În anul 1909 a finalizat cu medalie de argint studiile gimnaziale în orașul natal, iar în 1914 cu Diplomă de gradul I - Facultatea de Fizică și Matematică a Universității din Moscova. Trei ani mai târziu Valerian Stîrikovici a absolvit a doua facultatecea de Medicină a aceleiași universități.

După finalizarea studiilor, în perioada anilor 1917 și 1918, activează ca medic militar în diferite unități ale Armatei Vechi, mai întâi în orașul Kiev, apoi în regiunea Podolsk, Federația Rusă. În anul 1918 se întoarce în orașul natal, unde a fost încadrat în rândurile Armatei Roșii, îndeplinind atribuțiile de medic în mai multe unități militare până în anul 1924.

În 1925 Valerian Stîrikovici se transferă în orașul Leningrad cu scopul de a efectua cercetări științifice. Până în 1942 a deținut mai multe funcții, inclusiv cea de medic pediatru, șef secție Nou-născuți, conferențiar, apoi șef al Catedrei de pediatrie clinică, profesor la Institutul de Stat de Perfecționare a Cadrelor Medicale din Leningrad, șef de Clinică pentru copii mari a Institutului de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului.

Între timp, fără a susține teza, obține titlul de doctor în științe medicale (1935) pentru monografia «Анализ весовых кривых в грудном возрасте». Doi ani mai târziu își apără teza de doctor habilitat în științe medicale la tema «Гликемическая реакция и ее отношение к обмену веществ и вскарммливание детей в грудном возрасте».

Din 1941 activează ca profesor la Catedra de pediatrie facultativă a Institutului de Stat de Medicină și Pediatrie din Leningrad. În 1942 a fost evacuat împreună cu familia în orașul Prijevalsk, Kârgâzstan, unde a activat în domeniul ocrotirii sănătății în diferite funcții.

În anul 1944 Valerian Stîrikovici este transferat și ales prin concurs șef al Catedrei de boli de copii la Institutul de Stat de Medicină din Kislovodsk, care din octombrie 1945 a fost transferat la Chișinău. Aici continuă să-și desfășoare activitatea pedagogică și științifică în aceeași funcție la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. Din anul 1947 activează ca profesor și șef al Catedrei de pediatrie.

Pe parcursul activității profesorul Valerian Stîrikovici s-a afirmat ca cel mai calificat și competent specialist în domeniu, fiind considerat unul dintre cei mai versați conducători și organizatori ai Clinicii pentru copii. Timp de 12 ani s-a aflat în fruntea școlii pediatrice din republică, activând ca pediatru principal și membru al Consiliului științific al Ministerului Sănătății. Domnia Sa a fondat și a fost primul președinte al Societății Științifice a Pediatrilor din republică (astăzi - Societatea de Pediatrie din Republica Moldova).

Un eveniment important în activitatea profesională a profesorului Stîrikovici a fost organizarea și construcția, la propunerea și insistența Domniei Sale, în anii 1953-1955, a Spitalului Clinic Republican pentru Copii.

Valerian Stîrikovici a contribuit și la pregătirea cadrelor științifice în domeniu. Sub conducerea Domniei Sale au fost pregătite și susținute 4 teze de doctor și una de doctor habilitat în științe medicale. A publicat 25 de lucrări științifice.

Pentru succese remarcabile în activitate, profesorul Stîrikovici a fost apreciat cu Premiul de Stat în domeniul științei și tehnicii din RSSM și cu alte distincții de stat.

Valerian Stîrikovici a decedat la 15 august 1962.

Valerian Stîrikovici

Professor, founder of the School of Paediatrics in the country

Valerian Stîrikovici was born on November 27, 1890, in Kursk city, in a Polish noble family.

In 1909 Valerian Stîrikovici had graduated with silver medal from gymnasium in his native town and in 1914 he graduated with first place diploma from the Faculty of Physics and Mathematics of Moscow University. Three years later, Valerian Stîrikovici graduated from the second faculty, namely the Faculty of Medicine of the same university.

During the period of 1917-1918, after he had finished the studies, he carried out his activity as military physician in various units of the Old Army, first in Kiev, then in Podolsk region, Russian Federation. In 1918 Valerian Stîrikovici returned to his native town, where he was enrolled in the Red Army to act as doctor in many military units until 1924.

In 1925 Valerian Stîrikovici was transferred to Leningrad city with the aim to conduct scientific researches. Until 1942 he held many positions, including that of paediatrician, Head of the New-

borns Section, Professor, Head of the Clinical Paediatrics Chair of the State Institute of Continuing Education in Medicine, Head of the Clinic for Older Children of the Institute of Protection of Mother and Child Health.

In the meantime, he had defended the thesis and was conferred the title of PhD in medical sciences (1935) for the monograph «Анализ весовых кривых в грудном возрасте». Two years later he defended the thesis of doctor habilitatus on the topic «Гликемическая реакция и ее отношение к обмену веществ и вскармливанию детей в грудном возрасте».

As from 1941 he had carried out his activity as Professor at the Chair of Facultative Paediatrics of the Leningrad State Institute of Medicine and Paediatrics. In 1942 he was evacuated together with his family in Prijevalsk, Kyrgyzstan, where he held various positions in the area of healthcare.

In 1944 Valerian Stîrikovici had been transferred to the Kislovodsk State Institute of Medicine as Head of Chair of Children Diseases, which was transferred to Chişinău in October 1945. Here he continued to carry out his academic and scientific activity in the same position at Chişinău State Institute of Medicine. As from 1947 he occupied the positions of Professor and Head of Paediatrics Chair.

Throughout his activity, Professor Valerian Stîrikovici proved himself as the main qualified and competent specialist in the concerned area, being considered as one of the most experienced leaders and organisers of the Children Clinic. During a period of 12 years, he was at the forefront of the Paediatrics School in the country, acting as Main Paediatrician and member of the Scientific Council of the Ministry of Health. He is the founder and the first President of the Scientific Society of Paediatricians in the country (today – the Society of Paediatrics of the Republic of Moldova).

An important event in the professional activity of Professor Stîrikovici was the construction of a Republican Clinical Hospital for Children, which took place on his initiative in the period 1953-1955.

Valerian Stîrikovici also brought his contribution to the training of the scientific staff in the concerned field. Under his guidance, four PhD theses and one thesis of doctor habilitatus in medical sciences were developed and defended. He published 25 scientific papers.

For outstanding achievements in his activity, Professor Stîrikovici was awarded the State Prize in the field of Science and Technology of USSR and other state distinctions.

Valerian Stîrikovici died on the 15th of August 1962.



Boris Şarapov
1897-1969

Boris Șarapov

Ilustru savant, fondator al școlii naționale de neurochirurgie

Boris Șarapov s-a născut în data de 3 iunie 1897 în localitatea Homeakovo, regiunea Tula, în familia unui preot. După absolvirea Seminarului teologic, în anul 1916 este înmatriculat la Universitatea din Moscova la Științe Naturale, apoi se transferă la Facultatea de Medicină, pe care a absolvit-o cu mențiune în anul 1922.

Activitatea profesională a început-o sub îndrumarea iluștrilor savanți neurologi L. Blumenau și S. Davidenkov, care i-au format viiziunile științifice și competențele clinice.

Chiar de la începutul activității sale, Boris Șarapov a manifestat calități deosebite de clinician și cercetător științific, care i-au permis tânărului cercetător să devină, în scurt timp, conferențiar la Catedra de boli nervoase a Institutului de Perfecționare a Medicilor din Leningrad. În anul 1935, susține teza de doctor habilitat în științe medicale, iar în 1940 i se conferă titlul de profesor.

După activitatea în Clinica de boli nervoase a Institutului de Cercetări Științifice din orașul Soci, în anul 1945 profesorul Boris Șarapov este numit șef al Catedrei de boli nervoase a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, pe care a fondat-o și a condus-o până în 1953. A exercitat și funcția de prorector pentru activitate didactică și științifică a ISMC (1949-1951). După o pauză de câțiva ani, fiind transferat la Institutul de Medicină din Odesa, Boris Șarapov revine în fruntea catedrei (1956), pe care o conduce până în anul 1969.

Pedagog prin vocație, Boris Șarapov s-a dedicat educației studenților, tinerilor savanți și specialiștilor neurologi. Sub conducerea Domniei Sale au fost realizate și susținute 14 teze de doctor în științe medicale și 6 teze de doctor habilitat. Mulți dintre discipolii săi i-au urmat exemplul, îmbrățișând profesia de medic neurolog și devenind cercetători științifici, unii chiar savanți renumiți, printre care și acad. Diomid Gherman.

Profesorul Boris Șarapov a fost unul dintre neurologii iluștri cu renume mondial. Cele cca 90 de lucrări științifice originale, inclusiv 6 monografii, abordează problemele fundamentale ale sistemului nervos, patologiiile vasculare cerebrale și nodulare, precum și manifestările clinice și morfopatologice ale substanței reticulare. Monografiile sale au fost traduse în mai multe limbi străine, autorul fiind considerat pionier în acest domeniu.

Boris Șarapov a dezvăluit noi caracteristici ale sindromului alterației medulare transverse, afectării ganglionilor bazali, anevrisme-

lor disecante ale vaselor cerebrale, tulburărilor circuitului nervos ș.a. A efectuat studii privind rupturile vaselor cerebrale, ictusurile venoase, obturația bilaterală a arterelor carotide interne ș.a. Un interes deosebit prezintă lucrările care descriu morfopatologia și manifestările clinice ale afecțiunilor formațiunii reticulare.

Cu o responsabilitate deosebită, profesorul Boris Șarapov a participat activ și în viața socială. Pe parcursul vieții a deținut funcțiile de președinte al Societății Neurologilor și Psihiatrilor din Moldova, neurolog principal al Ministerului Sănătății din Moldova și membru al colegiilor de redacție ale mai multor reviste medicale etc.

Boris Șarapov a fost apreciat cu mai multe distincții de stat și desemnat „Lucrător Emerit în Științe”. Profesorul, celebrul medic și ilustrul savant, Boris Șarapov, a fost și continuă să reprezinte un exemplu de personalitate, care s-a dedicat cu devotament medicinei și oamenilor.

Boris Șarapov a trecut în neființă la 22 noiembrie 1969.

Boris Șarapov

A brilliant scientist, founder of the National School of Neurosurgery

Boris Șarapov was born on the 3rd of June 1897 in Homeakovo village, Tula region, in the family of a priest. In 1916, after he had graduated from the Theological Seminary, he was admitted to the Faculty of Natural Sciences of Moscow University. Later on, he had transferred to the Faculty of Medicine, where he graduated with honours in 1922.

He had started the professional activity under the guidance of brilliant neurologists and scientists L. Blumenau and S. Davidenkov, who supported him in the formation of his scientific visions and clinical skills.

From the very beginning of his activity, Boris Șarapov proved special skills as clinician and scientific researcher, which allowed the young researcher to become, shortly, Associate Professor at the Nervous Diseases Chair of the Institute of Continuing Education in Medicine from Leningrad. In 1935 he had defended the thesis

of doctor *habilitatus* in medical sciences, and in 1940 he was conferred the title of Professor.

In 1945, after he had carried out his activity at the Clinic of Nervous Diseases of Sochi Institute of Scientific Researches, Boris Șarapov was appointed Head of Nervous Diseases Chair at Chișinău State Institute of Medicine (CSIM), which he had founded and led until 1953. He also held the position of Vice-Rector for Academic and Scientific Affairs of CSIM (1949-1951). After a pause of several years, when he had been transferred to Odessa Institute of Medicine, Boris Șarapov returned at the forefront of the Chair (1956) and led it until 1969.

Being an educator by vocation, Boris Șarapov dedicated much time to the training of students, young scientists and neurologists. Under his guidance, fourteen PhD theses in medical sciences and six theses of doctor *habilitatus* were developed and defended. Many of his disciples followed his example by choosing the profession of neurologist and becoming scientific researches. Some of them became famous scientists, among them is Academician Diomid Gherman.

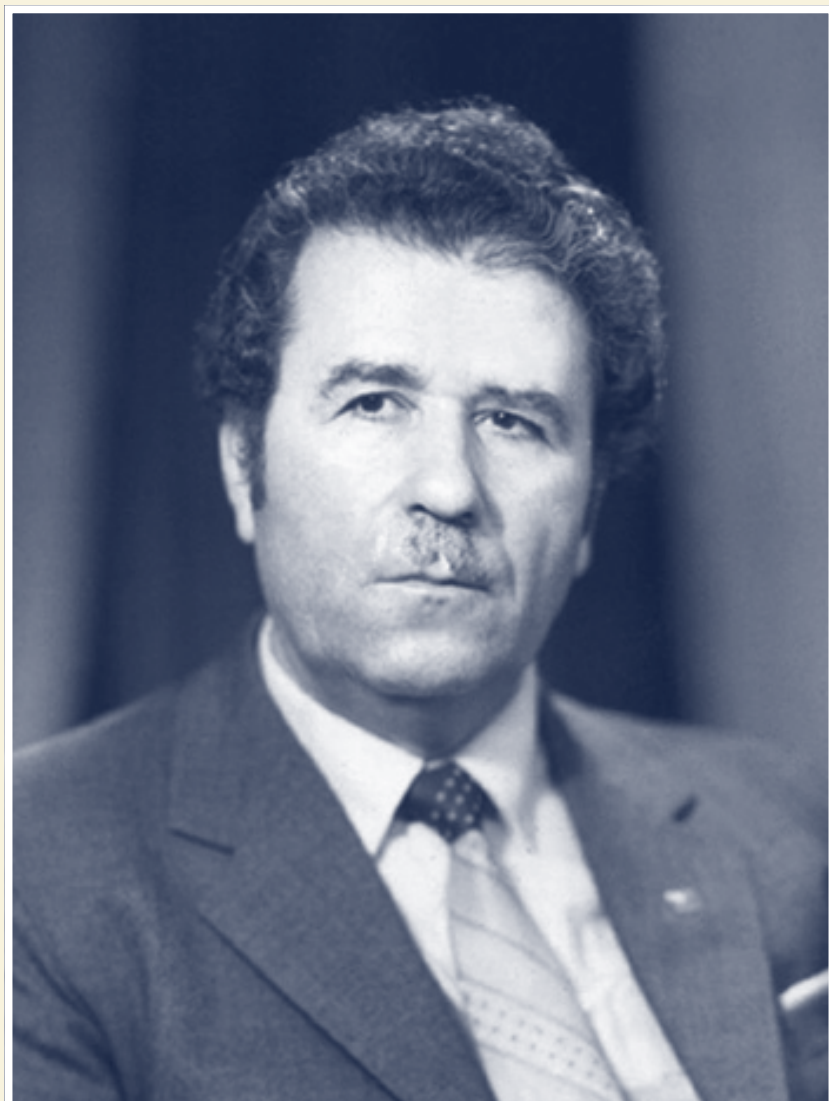
Professor Boris Șarapov was one of the brilliant world-renowned neurologists. In those 90 original scientific papers, including 6 monographs the scientist approached the fundamental problems of the nervous system, vascular cerebral and nodular pathologies, as well as clinical and morphopathological conduct of midbrain reticular formation. His monographs were translated into many foreign languages, the author being considered as pioneer in this field.

Boris Șarapov revealed new features of medullary transverse syndrome, basal ganglia damage, dissecting aneurysms of cerebral vessels, nerve circuit disorders, etc. He conducted studies with regard to vascular rupture of cerebral vessels, venous infarction, bilateral obturation of internal carotid artery, etc.

Boris Șarapov actively took part in the social life proving high responsibility. Throughout his life he held the positions of President of the Society of Neurologists and Psychiatrist of Moldova, Main Neurologist of the Ministry of Health of Moldova and member of the Editorial Boards of many medical journals, etc.

Boris Șarapov was awarded many state distinctions and designated Emeritus Employee of Sciences. The Professor, famous doctor and brilliant scientist, Boris Șarapov, was and continues to be a model of personality, who committed himself to the medicine and the people.

Boris Șarapov passed away on the 22nd of November 1969.



Nicolae Testemițanu
1927-1986

Nicolae Testemițanu

Rector și ministru al sănătății, academician, profesor și Om de stat

Nicolae Testemițanu s-a născut la 1 august 1927 în satul Ochiul Alb, județul Bălți. Finalizează studiile gimnaziale în s. Baraboi, apoi la Școala medie nr. 1 din or. Bălți, iar în anul 1951 absolvește Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC).

În același an este admis în ordinatură clinică la Catedra de chirurgie generală a ISMC, în paralel, activând ca medic în Secția de chirurgie a Spitalului Raional din Râșcani. Din 1954 este angajat ca asistent, ulterior conferențiar, profesor, iar mai târziu - șef al acestei catedre. Exerțită și funcția de medic-șef al Spitalului Clinic Republican și fondează revista „Ocrotirea sănătății”.

În 1958 susține teza de doctor în științe medicale, iar un an mai târziu, la vârsta de doar 32 de ani, este numit rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Tânărul rector reușește să deschidă facultățile de Stomatologie (1959), Perfecționare a Medicilor (1962), Medicină Preventivă (1963) și Farmacie (1964). Datorită acestui fapt, numărul studenților se dublează, soluționând problema insuficienței cadrelor medicale din țară. A consolidat efectivul didactic și baza tehnico-materială, a asigurat procesul de instruire cu utilaj și materiale didactice, a îmbunătățit condițiile de trai ale angajaților și studenților.

În anul 1963 Nicolae Testemițanu este numit în funcția de ministru al sănătății, continuând să activeze la Catedra de traumatologie, ortopedie și chirurgie de campanie. Fiind ministru a elaborat strategii orientate spre consolidarea patrimoniului sistemului de sănătate, asigurarea cu cadre medicale, perfecționarea formelor și metodelor de organizare a asistenței medicale acordate populației.

A pledat pentru asigurarea sistemului de sănătate cu cadre medicale, preponderent autohtone, și introducerea limbii române în procesul de instruire, inițiativă pentru care, în anul 1968, a fost destituit din postul de ministru. Mai târziu este numit conferențiar la Catedra de medicină socială și organizare a ocrotirii sănătății.

În anul 1973 susține teza de doctor habilitat în științe medicale. După conferirea titlului științifico-didactic de profesor este numit șef al Catedrei de medicină socială, pe care o conduce până la ultima suflare.

Nicolae Testemițanu a fost un pedagog experimentat, devotat cauzei și idealurilor tinerelor generații. A publicat peste 220 de lu-

crări științifice, inclusiv 15 monografii, lucrări metodice consacrate managementului în sănătate publică și istoriei medicinei.

Sub conducerea Domniei Sale a fost elaborat conceptul de asigurare a populației rurale cu asistență medicală specializată, apreciat cu Premiul de Stat în domeniul științei și tehnicii. Totodată, catedra condusă de profesorul Testemițanu a fost recunoscută în URSS ca centru științific coordonator în probleme de organizare a ocrotirii sănătății populației din mediul rural.

Profesorul Testemițanu este o somitate a comunității medicale din Republica Moldova, ilustru savant și Om de stat, care a contribuit substanțial la reformarea și dezvoltarea învățământului superior medical și a sistemului național de sănătate. Domniei Sale îi datorăm crearea sistemului modern de medicină primară, integrat funcțional cu medicina specializată.

Nicolae Testemițanu s-a stins din viață la 20 septembrie 1986. Postmortem, i-a fost conferit titlul de academician al AȘM. Începând cu anul 1990, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie din Republica Moldova poartă numele distinsului savant.

Nicolae Testemițanu

Rector, Minister of Health, Academician, Professor and Statesman

Nicolae Testemițanu was born on August 1, 1927 in Ochiul Alb village, Bălți district. He had graduated from gymnasium in Baraboi village then he pursued his studies at the secondary school No. 1 in Bălți. In 1951 he graduated from Chișinău State Institute of Medicine (CSIM).

In the same year he was admitted to fellowship training at the General Surgery Chair of CSIM concomitantly carrying out his activity as physician in the Surgery Department of Râșcani District Hospital. In 1954 he was employed as Assistant Professor, then as Associate Professor, Professor and later on as Head of this Chair. He also held the position of Head Physician of Republican Clinical Hospital and founded the Journal Ocrotirea sănătății.

In 1958 he defended the PhD thesis in medical sciences. A year later, at the age of only 32, he was appointed Rector of Chișinău State Institute of Medicine. The young Rector managed to establish Faculties of Dentistry (1959), Continuing Education in Medicine (1962), Preventive Medicine (1963) and Pharmacy (1964). Thanks

to this, the number of students doubled thus solving the problem of medical specialists shortage in the country. He strengthened the academic staff and technical-material basis, provided equipment and teaching materials for the training process, improved the living conditions for staff and students.

In 1963 Nicolae Testemițanu was appointed Minister of Health, continuing at the same time his activity at the Chair of Traumatology, Orthopaedics and Surgery. Acting as Minister he developed strategies aimed at strengthening the healthcare system patrimony, providing a sufficient number of healthcare specialists, improving the forms and methods of rendering healthcare services to people.

He had advocated for the provision of healthcare system with medical specialists, preponderantly autochthonous, and introduction of Romanian language in the training process for which initiative he was dismissed from the position of Minister in 1968. Later on he was appointed Associate Professor at the Chair of Social Medicine and Organization of Healthcare.

In 1973 he defended the thesis of doctor habilitatus in medical sciences. After he had received the scientific-academic title of Professor, he was appointed Head of Social Medicine Chair, which he led until his last breath.

Nicolae Testemițanu was an experienced educator, committed to the cause and ideals of young generations. He published over 220 scientific papers, including 15 monographs, methodical works dedicated to public health management and the history of medicine.

Under his guidance it was developed the concept on provision of specialised healthcare for the rural population, for which the State Prize in the field of Science and Technology was awarded. Also, the Chair led by Professor Testemițanu was recognised in the USSR as a scientific coordination centre for issues of healthcare provision to rural population.

Professor Testemițanu was a leading authority of the medical community in the Republic of Moldova, a brilliant scientist and Statesman who brought an essential contribution to the reformation and development of the higher medical education and the national healthcare system. Thanks to him it was created a modern primary healthcare system functionally integrated with the specialised medicine.

Nicolae Testemițanu passed away on September 20, 1986. He was conferred the title of Academician of ASM post-mortem. As from 1990 the State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova bears the name of the brilliant scientist.



Constantin Țîbîrnă
1929-2010

Constantin Țîbîrnă

Patriarh al chirurgiei naționale, Academician al AȘM

Constantin Țîbîrnă s-a născut la 1 ianuarie 1929 în satul Sîngerei-Vechi, județul Bălți, într-o familie de țărani. În anul 1938 s-a înscris la liceul „Ion Creangă” din orașul Bălți, pe care l-a absolvit cu mențiune în 1945. În același an a fost înmatriculat, fără examene de admitere, la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC). După prima sesiune, susținută excelent, obține bursa guvernului „I. V. Stalin”.

În anul 1950 absolvă Institutul cu diplomă de excelență și începe activitatea profesională în calitate de medic ordinator chirurg la Spitalul Raional Sângerei. În același an este admis în secundariat clinic la Catedra de chirurgie generală a ISMC. Observând acest tânăr ambițios, consacrat totalmente chirurgiei, șeful catedrei, renumitul profesor Alexei Lvov îi propune funcția de asistent (1953). Un an mai târziu, activează, prin cumul, și ca vicedecan la Facultatea de Medicină Generală. Fiind un bun organizator și foarte responsabil, în 1955 este numit decan al Facultății de Pediatrie, iar în perioada anilor 1959-1964 - decan al Facultății de Medicină Generală.

Tânărul chirurg Constantin Țîbîrnă cucerește tot mai mult respectul colegilor de lucru, dar și al pacienților. În anul 1956 susține teza de doctor în științe medicale, iar în 1966 - cea de doctor habilitat la tema: „Profilaxia și tratamentul afecțiunilor purulente pulmonare”. În 1959 devine conferențiar, iar începând cu anul 1962 conduce Catedra de chirurgie timp de 37 de ani. În anul 1967 obține titlul științifico-didactic de profesor.

Activitatea științifică și didactică a fost îmbinată cu practica zilnică în sala de operații, unde a salvat mii de vieți omenești. Chirurgul Constantin Țîbîrnă a fost preocupat de chirurgia chistului hidatic-hepatic, pulmonar și poliorganice, de chirurgia ficatului și a căilor biliare, inclusiv de problemele legate de ciroza hepatică.

A publicat peste 400 de lucrări științifice, inclusiv 17 monografii. A elaborat și a brevetat metode originale de diagnostic și tratament. A coordonat scrierea și susținerea a 30 de teze de doctor și 8 teze de doctor habilitat în științe medicale.

În anul 1977 profesorul Țîbîrnă a fost ales deputat în Sovietul Suprem al RSSM, iar în 1978 este distins cu titlul onorific de „Om Emerit”. Peste doi ani se învrednicește de un alt titlu înalt - cel de Laureat al Premiului de Stat al RSSM. Constantin Țîbîrnă a fost un om legendă, un fenomen al culturii medicale naționale, făcând parte din prima promoție de medici autohtoni, cunoscută în istoria

medicinii ca „promoția de aur”, absolvenții căreia au pus temelia sistemului de sănătate din Moldova.

Profesorul Constantin Țîbîrnă, pe lângă activitățile de bază în clinică și la catedră, a fost antrenat în numeroase funcții obștești, inclusiv cea de președinte al Societății Chirurgilor din Moldova, pe care a deținut-o cca 20 de ani. O perioadă îndelungată a fost chirurgul principal al Ministerului Sănătății. Timp de două decenii a fost președintele Consiliului științific și al Grupului de experți al Ministerului Sănătății, deținând și funcții în cadrul Comisiei superioare de atestare.

Pentru merite deosebite în activitatea științifică și profesională, profesorul Țîbîrnă, în anul 2000, a fost distins cu înaltul titlu de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei, iar pe parcursul activității a fost menționat cu numeroase distincții de stat, inclusiv „Ordinul Republicii”.

Academicianul Constantin Țîbîrnă a demonstrat un înalt potențial intelectual, o erudiție profesională înăscută și un sacrificiu enorm în toate domeniile de activitate în care s-a manifestat. În semn de recunoștință, Clinica de chirurgie din Spitalul Clinic Municipal „Sf. Treime” a Catedrei de chirurgie nr. 2, îi poartă astăzi numele.

Constantin Țîbîrnă a trecut în neființă la 7 octombrie 2010.

Constantin Țîbîrnă

The patriarch of the national surgery, Academician of ASM

Constantin Țîbîrnă was born on the 1st of January 1920 in Sîngerei-Vechi village, Bălți district, in a family of peasants. In 1938 he had been admitted to the Lyceum Ion Creangă in Bălți, where he graduated with honours in 1945. In the same year he was admitted to Chișinău State Institute of Medicine (CSIM) without passing the entrance exams. After excellently passing the first promotion exams, he obtained the Governmental Scholarship I. V. Stalin.

In 1950 he had graduated with honours from the Institute and started the professional activity as medical intern with the Sîngerei District Hospital. In the same year, he was admitted to the fellowship training at the Chair of General Surgery of CSIM. Noticing in him an ambitious young person, entirely dedicated to surgery, the Head of Chair, the famous Professor A. Lvov proposed to the novice surgeon the position of Assistant Professor (1953). A year later, Constantin Țîbîrnă carried out his activity, on part-time basis, as Vice-Dean at the Faculty of General Medicine. Being a skilled and responsible organiser, in 1955 he was appointed Dean of Paediatrics Faculty, and in the period 1959-1964 – Dean of General Med-

icine Faculty. The young surgeon Constantin Țîbîrnă is becoming increasingly respected by the medical community as well as by the patients. In 1956 he defended the PhD thesis in medical sciences and 1966 – that of doctor habilitatus on the topic The prophylaxis and treatment of the purulent pulmonary diseases. In 1959 he had become Associate Professor and starting with 1962 he led the Chair of Surgery for a period of 37 years. In 1967 he was conferred the scientific-academic title of Professor.

The scientific and academic activity was combined with the day-to-day practice on the operating table, saving thousands of lives. The Surgeon Constantin Țîbîrnă was focused on the surgery of hydatid-hepatic, pulmonary and polyorganic cyst, on the liver and biliary tract surgery, including the problems linked to liver cirrhosis.

He published over 400 scientific papers, including 17 monographs. He developed original diagnosis and treatment methods. He coordinated the writing and defending of 30 PhD theses and 8 theses of doctor habilitatus in medical sciences.

In 1977 Professor Țîbîrnă had been elected Deputy in the Supreme Soviet of MSSR and in 1978 he was awarded the honorary title of Emeritus. In two years he was awarded another title – that of Laureate of the State Prize of MSSR. Constantin Țîbîrnă was a legendary figure, an outstanding personality of the national medical culture, being part of the first series of autochthonous doctors known in the history of medicine as “gold series” the alumni of which set the ground of the healthcare system in Moldova.

Professor Constantin Țîbîrnă, apart from his basic activities in the clinic and at the chair, held many public functions, including that of President of the Society of Surgeons from Moldova, which he led about 20 years. For a long period, he was the Main Surgeon of the Ministry of Health. During two decades, he was President of the Scientific Council and of the Group of Experts of the Ministry of Health. He also occupied functions within the Higher Attestation Commission.

In 2000, for outstanding merits in the scientific and professional activity, Professor Țîbîrnă was awarded the high title of Honorary Member of the Academy of Science of Moldova. Throughout his activity, he received many state distinctions, including the Order of the Republic. Academician Constantin Țîbîrnă proved a high intellectual potential, innate professional erudition and made enormous sacrifices in all areas of his activity. As a token of gratitude, the Clinic of Surgery of the Municipal Clinical Hospital “Sf. Treime” of the Chair of Surgery No. 2 bears his name.

Constantin Țîbîrnă passed away on October 7, 2010.



Andrei Zorchin

1919-2005

Andrei Zorchin

Profesor, fondator al școlii de fiziopatologie din republică

Andrei Zorchin s-a născut la 30 septembrie 1919 în satul Ivanovskoe, r-nul Temkinski, regiunea Smolensk, Federația Rusă, într-o familie de muncitori. Și-a făcut studiile la Școala medie din or. Leningrad. În 1939 a fost admis la Școala medico-militară „N. Șciors” din același oraș, pe care a absolvit-o în anul 1941. Până la deblocarea orașului a fost pe frontul din Leningrad (astăzi Sankt Petersburg) în calitate de felcer.

În 1944 a fost înmatriculat la Academia medico-militară „S. Kirov” din Leningrad. După obținerea diplomei, în 1949 a fost angajat în funcția de șef laborator, ulterior ca asistent, la Catedra de patofiziologie, condusă de academicianul I. Petrov, care i-a alinit interesul pentru activitatea de cercetare. În anul 1952 a publicat rezultatele primelor cercetări științifice, iar în 1953 a editat lucrarea «О рефлекторном механизме действия внутриартериальных вливаний крови и кровезаменителей». Concluziile acestor cercetări au fost incluse în îndrumările și manualele de patofiziologie.

În anul 1955 Andrei Zorchin susține teza de doctor în științe medicale la tema „Mecanismele cardiovasculare și respiratorii reflexe în asfixie”, iar în 1962 – cea de doctor habilitat. În perioada 1956-1961 a fost colaborator științific, apoi lector la Catedra de fiziopatologie. În anul 1960 i-a fost conferit titlul de conferențiar, iar un an mai târziu este ales secretar al Societății fiziopatologilor din Leningrad.

În 1963, în bază de concurs, Andrei Zorchin este ales în funcția de șef catedră Fiziopatologie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, stabilindu-se aici pentru totdeauna. S-a manifestat ca un specialist calificat și un pedagog experimentat, cu remarcabile calități de organizare a procesului didactic și științific. A revizuit programele de studii, planurile cursurilor și a lucrărilor practice, a selectat și a pregătit eminente cadre didactice și științifice, contribuind și la organizarea unei ample activități de cercetare la catedră.

În 1965 obține titlul de profesor, iar între anii 1963-1986 Andrei Zorchin a îndeplinit funcțiile de prim-vice rector și prorector pentru activitatea didactică și științifică, manifestându-se ca un talentat organizator al învățământului superior medical. În anul 1968 i-a fost decernat titlul onorific de Savant Emerit al RSSM.

Sub conducerea profesorului Andrei Zorchin au fost studiate mecanismele patogenetice ale șocului traumatic și visceral, hipo-

chineziei, tetanosului, traumei combinate. Au fost inițiate cercetări fundamentale ale spectrului de acizi aminați, a hormonilor steroizi, aminelor biogene. Rezultatele cercetărilor științifice efectuate de profesorul Andrei Zorchin au fost incluse în cca 200 de publicații științifice, inclusiv 4 monografii, 8 culegeri de lucrări științifice, 30 de brevete de invenție. În unele articole a elucidat, în mod deosebit, rolul eredității în patologie. Sub conducerea Domniei Sale au fost susținute 32 de teze de doctor în științe medicale și 9 teze de doctor habilitat.

Pentru studiul experimental al șocului traumatic, împreună cu un grup de colaboratori ai catedrei, în anul 1989 savantul Andrei Zorchin a fost apreciat cu „Premiul de Stat în domeniul științei și tehnicii”. Pentru merite deosebite în activitatea didactică și științifică a fost decorat cu mai multe distincții de stat. Pe bună dreptate, profesorul Zorchin poate fi considerat fondatorul școlii fiziopatologice din Republica Moldova.

Andrei Zorchin a decedat la 25 septembrie 2005.

Andrei Zorchin

Professor, founder of the Physiopathology School in the country

Andrei Zorchin was born on September 30, 1919 in Ivanovskoe village, Temkinski district, Smolensk region, Russian Federation in a family of workers. He attended the primary school in Leningrad. In 1939 he had been admitted to the Medical-Military School „N. Șciors” in the same city, where he graduated in 1941. He had acted as medical assistant on the Leningrad Front (today – Sankt Petersburg), until the city was unlocked.

In 1944 he was admitted to the Medical-Military Academy „S. Kirov” in Leningrad. In 1949, after he had received the diploma, he was employed as Head of Laboratory, subsequently – Assistant Professor at the Chair of Pathophysiology led by Academician I. Petrov, who developed in him the interest in research. In 1952 he had published the outcomes of his first researches, and in 1953 he published the work *О рефлекторном механизме действия внутриартериальных вливаний крови и кровезаменителей*. The outcomes of these researches were included in the pathophysiology guidelines and textbooks.

In 1955 Andrei Zorchin defended the PhD thesis in medical sciences on the topic *The reflex cardiovascular and respiratory mechanisms in asphyxia*, and in 1962 – that of doctor habilitatus. In the period 1956-1961 he worked as Scientific Collaborator, then as Lecturer at the Chair of Pathophysiology. In 1960 he had been conferred the title of Associate Professor, and a year later he was elected Secretary of the Leningrad Society of Physiopathologists.

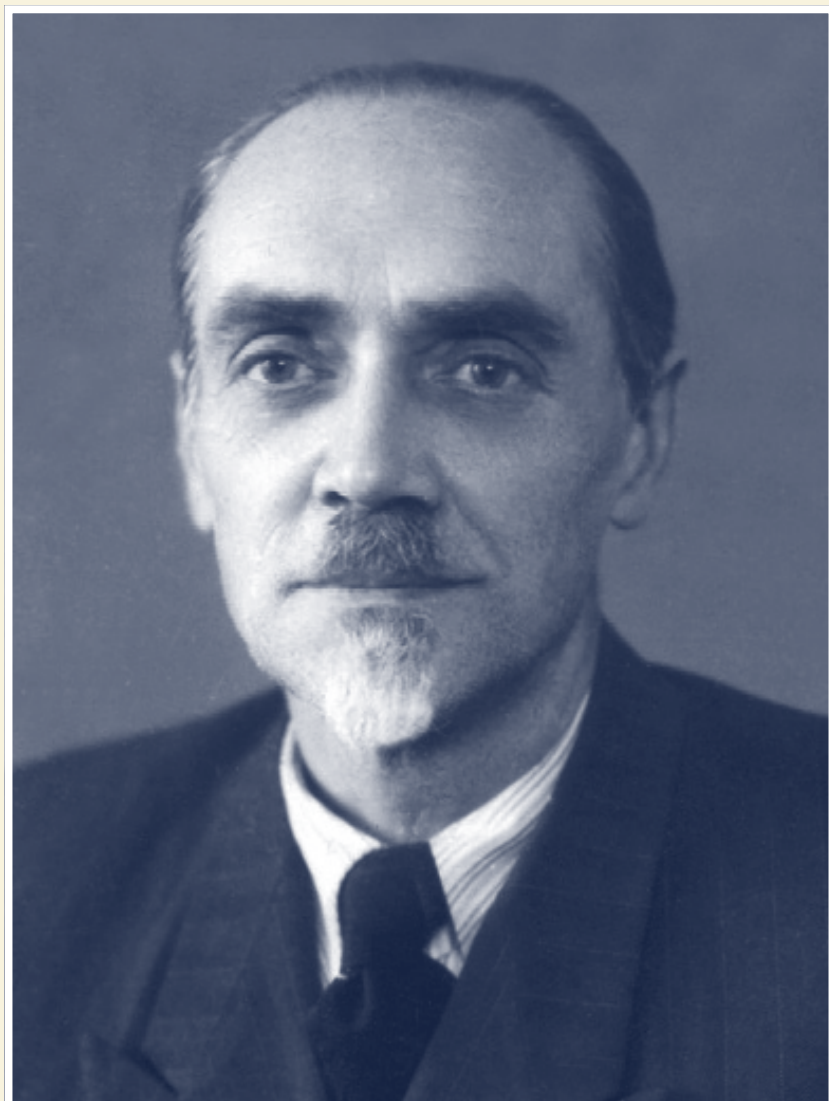
In 1963 Andrei Zorchin was elected, on a contest-basis, in the position of Head of Physiopathology Chair at Chişinău State Institute of Medicine, settling here for good. He manifested himself as a qualified specialist and experienced educator having remarkable skills in the organization of the teaching and scientific process. He revised the study programs, the plans of theoretical and practical courses, selected and trained eminent teaching and scientific staff, therewith contributing to the organization of an ample research activity at the Chair.

In the period 1963-1986 Andrei Zorchin occupied the functions of First Vice-Rector and Vice-Rector for Academic and Scientific Affairs, proving himself as a skilled organiser of the higher medical education. In 1968 he was awarded the honorary title *Emeritus of Sciences of the MSSR*.

Under the guidance of Professor Andrei Zorchin there were conducted studies on the pathogenetic mechanisms of traumatic and visceral stress, hypokinesia, tetanus, combined trauma. There have been initiated fundamental researches on the spectrum of amino acids, steroid hormones, biogenic amines. The outcomes of researches performed by Professor Andrei Zorchin were included in about 200 scientific publications, including 4 monographs, 8 scientific papers, 30 letters patents. In some of the articles he especially elucidated the role of heredity in the pathology. Under his guidance, 32 PhD theses in medical sciences and 9 theses of doctor habilitatus were defended.

In 1989 Andrei Zorchin was awarded the State Prize in the field of Science and Technology for remarkable achievements in the experimental study of the traumatic stress performed together with a team of employees of the Chair. He received many state distinctions for outstanding merits in the academic and scientific activity. In all fairness, Professor Zorchin can be considered the founder of the Physiopathology School in the Republic of Moldova.

Andrei Zorchin died on September 25, 2005.



Anatolie Zubkov
1900-1967

Anatolie Zubkov

Eminent savant, personalitate originală prin făptură și fapte

Anatolie Zubkov s-a născut la 13 februarie 1900 în orașul Moscova, Rusia. În 1918 a fost înmatriculat la Facultatea de Medicină a Universității din Moscova. După absolvire activează la Catedra de fiziologie, mai întâi ca lector, apoi ca asistent. Aici acumulează vaste cunoștințe privind automatismul cardiac, dedicând acestui studiu mai mulți ani de activitate. Încă de atunci, opiniile tânărului cercetător se distingueau și impresionau prin originalitate. Acestea au fost apreciate mult mai târziu, rămânând valabile și până astăzi.

Își perfecționează cunoștințele în biologia generală, activând prin cumul la Laboratorul de fiziologie comparativă al Institutului „C. A. Timireazev”. Face investigații în anatomia comparativă, la catedra condusă de ilustrul biolog, academicianul A. N. Severțev, reușind să-și extindă cercetările în problemele automatismului cardiac.

În anul 1935 susține teza de doctor în științe medicale, abordând tema „Studii în fiziologia cordului”, iar în 1937 obține titlul de profesor. În aceeași perioadă participă la elaborarea mai multor lucrări științifice și a primului manual - „Fiziologia omului” pentru studenții institutelor de medicină din URSS, care a ieșit de sub tipar în 1967 și a fost tradus, mai târziu, în limba română.

Anatolie Zubkov a activat ca șef al Catedrei de fiziologie normală (1936-1944) la Institutul de Medicină din or. Perm și ca decan al Facultății de Medicină Clinică (1942-1943). Următorii doi ani a fost șef de catedră la Institutul de Medicină din Kislovodsk și decan al Facultății de Medicină Preclinică. În 1945 este transferat la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, unde fondează Catedra de fiziologie a omului, iar peste un an - la Universitatea de Medicină din Riga, apoi la cea din Minsk, împărțîșind bogata sa experiență didactică și de cercetare. În 1951 revine la ISMC în fruntea catedrei menționate, pe care o conduce timp de 16 ani.

Pe parcursul ultimilor 10 ani de activitate, profesorul Zubkov a fost preocupat de problema inhibiției în sistemul nervos central, fiziologia aplicativă, mecanismele reflexe ale șocului, fiziologia muncii ș.a. Cercetările sale se bazează pe concepțiile lui I. I. Pavlov, conform cărora inhibiția este un proces parabolic. A descris rolul formațiunii reticulare a encefalului în reglarea funcțiilor viscerale, rolul impulsăției aferente în apariția diverselor stări patologice și

dependența stării funcționale a receptorilor și centrelor nervoase de metabolismul tisular.

Profesorul Anatolie Zubkov a fondat Laboratorul de fiziologie și biochimie a animalelor în filiala moldovenească a Academiei de Științe a URSS, unde a efectuat cercetări importante privind rolul formațiunii reticulare asupra reglării diferitor funcții ale organismului.

Personalitatea și competența profesională a savantului Zubkov devenea, peste tot, un „centru de atracție” atât pentru specialiștii în domeniu, cât și pentru medicii interesați de problemele fiziologice. În calitate de conducător și consultant științific, a contribuit la susținerea a 32 de teze de doctor în științe medicale și 7 teze de doctor habilitat. A publicat cca 100 de publicații științifice.

Anatolie Zubkov a fost un savant talentat, care a contribuit substanțial la dezvoltarea fiziologiei ca știință, promovând ideile progresiste în acest domeniu. Prin tot ce a realizat de-a lungul vieții, ilustrul profesor Zubkov - „Om Emerit în știință” – rămâne un model pentru noile generații.

Anatolie Zubkov a decedat la 5 decembrie 1967.

Anatolie Zubkov

A brilliant scientist, original personality by creature and deeds

Anatolie Zubkov was born on February 13, 1900 in Moscow, Russia.

In 1918 he was admitted to the Faculty of Medicine of Moscow University.

After graduation he was employed at the Physiology Chair first as lecturer then as Assistant Professor. He acquired wide knowledge in the area of cardiac automaticity, dedicating many years of activity to this study. At that time, the opinions of the young researcher stood out from those renowned and impressed by their originality. They were appreciated much later, remaining valid until today.

While working on part-time basis at the Laboratory of Comparative Physiology of the Institute „C. A. Timireazev” he improved his knowledge in general biology. He performed researches on comparative anatomy at the Chair led by the famous biologist, Academician A. N. Severtsev, managing to extend his researches in the area of cardiac automaticity.

In 1935 he defended the PhD thesis in medical sciences on the topic *Studies in the area of heart physiology*. In 1937 he was conferred the

title of Professor. In the same period he had participated at the development of many scientific papers and the first textbook *Human Physiology* for students attending medical institutes from USSR, which had been edited in 1967 and translated into Romanian later on.

Anatolie Zubkov acted as Head of Chair of Normal Physiology (1936-1944) at Perm Institute of Medicine and Dean of Clinical Medicine Faculty (1942-1943). The following two years he acted as Head of Chair at Kislovodsk Institute of Medicine and Dean of Preclinical Medicine Faculty. In 1945 he had been transferred to Chişinău State Institute of Medicine, where he established the Chair of Human Physiology and a year later – to Riga University of Medicine, then to the Minsk one, sharing his wide teaching and research experience. In 1951 he returned to CSIM at the forefront of the Chair mentioned above, which he led for 16 years.

During the last 10 years of activity, Professor Zubkov was focused on the problem of inhibition in the central nervous system, applicative physiology, reflex mechanisms of the shock, labour physiology, etc. His researches have as basis the conceptions of I. I. Pavlov, according to which the inhibition is a parabiogenic process. He described the role of reticular formation of the brain in the regulation of visceral functions, the role of afferent impulse in the occurrence of various pathologies and the dependence of the functional state of receptors and the nerve centres by the tissue metabolism.

Professor Zubkov had established the Laboratory of Animals' Physiology and Biology in the Moldovan branch of the Academy of Science of USSR, where he conducted important researches with regard to the role of reticular formation on the regulation of various functions of the organism.

The personality and professional competence of the Scientist Zubkov became everywhere a „nucleus” both for the specialists in the concerned field, as well as for the physicians interested in the physiology issues. As coordinator and scientific advisor, he contributed to the defending of 32 PhD theses in medical sciences and 7 theses of doctor habilitatus. He published about 100 scientific papers.

Anatolie Zubkov was a talented scientist who brought an essential contribution to the development of the physiology as a science, promoting the progressive ideas in this area. Thanks to all his achievements, the outstanding Professor Zubkov – *Emeritus of Sciences* remains a model for the new generations.

Anatolie Zubkov passed away on December 5, 1967.

CUPRINS

<i>Cinstindu-le memoria...</i>	3
<i>Honouring their memories...</i>	5
<i>Prefață</i>	7
<i>Foreword</i>	11
Nicolae Anestiadi	17
Vasile Anestiadi	21
Andrei Banaru	25
Pavel Bâtcă	29
Vitalie Bețișor	33
Mihail Borzov	37
Toma Ciorbă	41
Leonid Cobâleanschi	45
Aron Cocerghinschi	49
Gurie Coșciug	53
Nikolai Kuznețov	57
Chiril Draganiuc	61
Nicolae Eșanu	65
Petru Galețchi	69
Moisei Ghehtman	73
Natalia Gheorghiu	77
Diomid Gherman	81
Eugen Gladun	85
Arsenie Guțan	89
Valentina Halitov	93

Timofei Moșneaga	97
Boris Perlin	101
Ștefan Plugaru.....	105
Eugen Popușoi	109
Ion Prisacari	113
Vasile Procopișin	117
Ipatie Sorocean.....	121
Nikolai Starostenko	125
Valerian Stîrikovici.....	129
Boris Șarapov	133
Nicolae Testemițanu.....	137
Constantin Țîbîrnă.....	141
Andrei Zorchin.....	145
Anatolie Zubkov	149

